

Äänekosken kaupungin tilinpäätös tilikaudelta 1.1. – 31.12.2013

1	JOHDANTO	6
1.1	Tilinpäätössäännökset.....	6
1.2	Tilinpäätöskokonaisuus.....	6
2	Toimintakertomus	7
2.1	Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	7
2.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	7
2.1.2	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	10
2.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	14
2.1.4	Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	20
2.1.5	Arvio todennäköisestä kehityksestä.....	22
2.1.6	Kaupungin henkilöstö	24
2.1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	25
2.1.8	Ympäristötekijät.....	27
2.2	Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	28
2.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	31
2.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	31
2.4	Toiminnan rahoitus	35
2.5	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	39
2.6	Kokonaistulot ja -menot.....	43
2.7	Kuntakonsernin toiminta ja sen talous.....	44
2.7.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	44
2.7.2	Konsernin toiminnanohjaus	45
2.7.3	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	48
2.7.4	Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	48
2.7.5	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	49

2.7.6	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	49
2.7.6.1	Ääneseudun Asunnot Oy	51
2.7.6.2	Äänekosken Energia Oy	52
2.7.6.3	Äänekosken Kiinteistöhoito Oy	54
2.7.6.4	Ääneseudun Kehitys Oy	56
2.7.6.5	Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy.....	58
2.7.6.6	Äänekosken Asumispalvelusäätiö	59
2.7.6.7	Keitele-Museo Oy	60
2.7.6.8	Kiinteistöosakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas.....	61
2.7.6.9	Kiinteistöosakeyhtiö Suolahden Keskusraitti	62
2.7.6.10	SS-Jäähalli Oy	63
2.7.7	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	65
2.1	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	67
2.1.1	Tilikauden tuloksen käsittely.....	67
2.1.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	67
3	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	69
3.1	Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen.....	69
3.1.1	Tarkastuslautakunta.....	70
3.1.2	Kaupunginhallitus	70
3.1.2.1	Hallintopalvelut	71
3.1.2.2	Talouspalvelut.....	71
3.1.2.3	Henkilöstöpalvelut.....	72
3.1.2.4	Elinkeinotoimi	72
3.1.2.5	Viestintä ja kehitystoiminta.....	72
3.1.2.6	Maankäyttö	73
3.1.2.7	Tukipalvelut	75
3.1.3	Perusturvalautakunta	78
3.1.3.1	Terveyspalvelut.....	80
3.1.3.2	Sosiaalityö ja työelämään kuntoutumisen palvelut	89
3.1.3.3	Arjen tuki	96
3.1.4	Kasvun ja oppimisen lautakunta.....	103

3.1.4.1	Lasten ja perheiden palvelut	104
3.1.4.2	Opetuspalvelut	106
3.1.4.3	Nuorisopalvelut	109
3.1.5	Tekninen lautakunta.....	111
3.1.5.1	Johto ja hallinto	115
3.1.5.2	Talotiimi.....	115
3.1.5.3	Kunnallistekninen tiimi.....	117
3.1.6	Ympäristölautakunta.....	119
3.1.6.1	Ympäristövalvonta.....	122
3.1.6.2	Ympäristöterveydenhuolto.....	123
3.1.6.3	Rakennusvalvonta.....	123
3.1.6.4	Maaseutuasiat	124
3.1.6.5	Pelastustoimi	124
3.1.7	Vapaa-aikalautakunta	125
3.1.7.1	Hallinto ja muu harrastustoiminta	126
3.1.7.2	Kulttuurityö.....	126
3.1.7.3	Kirjastotoiminta	128
3.1.7.4	Musiikkiopisto.....	130
3.1.7.5	Liikuntatyö	133
3.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	137
3.3	Investointien toteutuminen.....	140
3.4	Rahoitusosan toteutuminen.....	144
4	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	145
4.1	Tuloslaskelma 2013 ja 2012 (ulkoiset erät).....	145
4.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2013 ja 2012	146
4.3	Tase ja taseen tunnusluvut 2013 ja 2012	147
4.4	Kokonaistulot ja -menot.....	148
4.5	Konsernilaskelmat	149
4.5.1	Konsernituloslaskelma 31.12.2013	149
4.5.2	Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	150

4.5.3	Konsernitase 31.12. ja sen tunnusluvut.....	151
5	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	152
5.1	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät	152
5.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	152
5.2.1	Toimintatuotot.....	152
5.2.2	Verotulojen erittely.....	153
5.2.3	Valtionosuuksien erittely.....	153
5.2.4	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely.....	153
5.2.5	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta.....	153
5.2.6	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista.....	154
5.2.7	Pakollisten varausten muutokset.....	155
5.2.8	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot.....	155
5.2.9	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	155
5.3	Tasetta koskevat liitetiedot	156
5.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	156
5.3.1.1	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset	156
5.3.1.2	Arvonkorotukset.....	156
5.3.1.3	Olennot kuntaryhtymäosuuksien arvon muutokset.....	156
5.3.1.4	Omistukset muissa yhteisöissä	157
5.3.1.5	Saamisten erittely.....	158
5.3.1.6	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	158
5.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	159
5.3.2.1	Oman pääoman erittely.....	159
5.3.2.2	Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.....	159
5.3.2.3	Vieras pääoma, erittely.....	160
5.3.2.4	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	160
5.3.2.5	Huollettavien varat	160
5.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	161

5.4.1	Vastuusitoumukset.....	161
5.4.2	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	161
5.4.3	Muut taloudelliset vastuut.....	161
5.5	Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	161
5.5.1	Henkilöstölukumäärä.....	161
5.5.2	Henkilöstökulut	162
5.5.3	Tilintarkastajan palkkiot.....	162
6	KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	163
6.1	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	163
6.2	Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	163
6.2.1	Toimintatuotot tehtäväalueittain	163
6.2.2	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely.....	164
6.2.3	Pakollisten varausten muutokset.....	164
6.2.4	Konsernituloksen eliminoinnit.....	164
6.3	Konsernitasetta koskevat liitetiedot.....	165
6.3.1	Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	165
6.3.1.1	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	165
6.3.2	Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot	165
6.3.2.1	Oman pääoman erittely.....	165
6.3.2.2	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	166
6.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	166
6.4.1	Vastuusitoumukset.....	166
6.4.2	Muut taloudelliset vastuut.....	166
7	LUETTELOT JA SELVITYKSET	167
8	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	168

1 JOHDANTO

1.1 Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kuntalain 68 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi.

1.2 Tilinpäätöskokonaisuus

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kunnan, jolla on kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitase liitteineen. Konsernitaseen laadinnassa noudetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina. Kaupunki on laatinut henkilöstöraportin, joka esitetään erillisenä asiakirjana.

2 TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa Äänekosken kaupunkistrategian vuosille 2014-2017. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien keskuudessa yhteisen kielen ja yhteisen merkityksen löytäminen strategialle oli usein monivaiheista ja työlästä. Mikäli yhteinen kieli ja yhteinen tahtotila onnistuttiin luomaan, se luo perustaa ja ymmärrystä tavoitteelliselle ja tulokselliselle johtamistyölle.

Strategian arvot ovat:

- innovatiivisuus ja uudistumiskyky
- tasa-arvoisuus
- oikeudenmukaisuus
- kestävä kehitys

Tavoitteena on elinvoimainen uusi kunta:

- luonteva työssäkäyntialue (55000 as)
- hyvät palvelut
- työtä
- vahvistuvat yritykset
- uudistusta tukeva ilmapiiri

Keskeiset menestystekijät, joissa on onnistuttava menestymisen turvaamiseksi ovat:

- kyky ja taito johtaa kuntayhteisöä
- oman elämän hallintaa ja syrjäytymistä ehkäisevä toiminta
- viihtyisyyttä ja vetovoimaa vahvistava kaupunkikuva
- terve ja elinvoimainen kasvua mahdollistava kuntatalous
- hyvät, uusiutuvat palvelut ja sitä tukeva palvelukulttuuri
- innovatiivinen, uudistuva ja monipuolistuva yritystoiminta.

Merkittävämpänä uutena menestystekijänä on *elinvoimaisen kunnan aseman vahvistaminen*, sen avulla yritystoiminnan toimintaedellytysten kehittäminen ja kuntalaisten palveluiden turvaaminen. Tavoitteena on saada aikaan viiden kunnan yhdistyminen yhteiseksi elinvoimaiseksi noin 55 000 asukkaan uudeksi kunnaksi viimeistään vuoden 2017 alusta (Laukaa, Uurainen, Saarijärvi, Konnevesi ja Äänekoski).

Edellä olevaan liittyen oman haasteensa kunnille toi hallitusohjelmaan sisältyvä vuonna 2011 aloitettu kuntauudistushanke, jonka tavoitteena

on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Äänekoskella ei ollut valtiovarainministeriön asettamien kriteerien perusteella omaehtoista tarvetta kuntaliitosselvitysten tekemiseen, mutta siitä huolimatta valtuusto päätti ilmoittaa ministeriöön, että kaupunki haluaa tehdä kuntaliitosselvityksen edellä esitettyjen kuntien kanssa. Myös Saarijärven kaupunki ja Konneveden kunta tekivät samansisältöisen päätöksen. Laukaan ja Uuraisten kunnat varasivat itselleen mahdollisuuden osallistua Äänekosken, Saarijärven ja Konneveden selvitykseen, jos Jyväskylän kaupunkiseudun erityisselvitys ei johda näille kunnille sopivaan lopputulokseen.

Kesällä 2011 kaupunginvaltuusto käynnisti kehittämishankkeen, jonka tarkoitus oli arvioida kuluneen ”fuusiokauden” toimintaa eri näkökulmista. Palvelutoiminnan vaikuttavuutta asiakaspalveluun, johtamisen toimivuutta, vastuusuhteita ym. asioita oli arvioitu jo aiemmin mm. kyselyin. Tämän hankkeen tuloksena kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2012 Äänekosken kaupungin uuden johtamisjärjestelmän / organisaatorakenteen ja konsernirakenteen, jotka otettiin käyttöön pääsääntöisesti vuoden 2013 alussa. Vaikka näin mittavien muutosten läpivieminen on ollut hyvin haasteellista sekä henkilöstölle että päättäjille, voi kuitenkin todeta, että kokemukset ovat kuitenkin olleet pääsääntöisesti myönteiset.

Ääneseutu oli edelleen korkean teknologian seutukunta, jossa yritysten T&K-panostus ja jalostustyöpaikkojen osuus on maakunnan/maan korkeinta tasoa. Äänekosken seutukunta on merkittävästi omaa aluettaan suurempi työllistäjä. Kaupungin työpaikkaomavaraisuus oli 105 %. Metsäteollisuuden monipuoliset ja ajantasaiset tuotteet ovat kilpailukykyisiä globaalisti. Biotalouteen suunnattiin myös lisäpanoksia ns. Kasvuso- pimuksen ja INKA-ohjelman myötä. Näillä sopimuksilla ja ohjelmilla on tarkoitus saada lisää kasvua toimialalle. Ohjelmat toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän kaupunkiseudun kanssa. Huomioitavaa on, että ohjelmat sisältävät myös elintarviketoimijoiden kehittämismahdollisuuden. Hyvänä esimerkkinä mainittakoon Valion juustotehdas, jonka merkitys alueen työllistäjänä suoraan ja välillisesti on myös merkittävä metsä- ja metalliteollisuuden lisäksi.

Äänekoskesta ollaan kehittämässä myös pohjoisen Keski-Suomen palvelukeskittymää. Toimintavuoden kevään aikana kaupalliset palvelut järjestyivät ja lisääntyivät Äänekosken taajaman alueella mm. Tarvikekeskuksen siirrettyä toimintansa keskusta-alueelle ja JYSKin aloittaessa toiminnan. Haasteena ja mahdollisuutena kaupallisella puolella nähdään verkkokauppa, siihen on myös meidän alueella panostettava.

Kuten koko maakunnassa myös Äänekoskella työttömyys oli miesvoittoista. Työttömistä työnhakijoista oli vuoden lopussa miehiä 1078 ja naisia 718. Yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleita oli 472 eli 26,5 % (prosentuaalisesti yhtä paljon kuin koko Keski-Suomessa). Vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 25,3 %. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä

kasvoi vuodessa 29 henkilöllä 700:sta 729 henkilöön. Alle 25-vuotiaiden työttömyys kasvoi 18 % ollen vuoden 2013 lopussa 247 nuorta.

Lomautettujen osalta 1.7.2013 ilmoituskäytäntö yhdenmukaistui. Jako henkilökohtaisesti lomautettuihin ja ryhmälomautettuihin poistui. Lomautusmenettelyn muutos nosti työttömyystilastoissa kokoaikaisesti lomautettujen lukumäärää ja samalla työttömien työnhakijoiden lukumäärää. Joulukuussa 2013 lomautettujen määrä oli 243 ja tammikuussa 2014 320.

Äänekosken työttömistä työnhakijoista suoraan työmarkkinoille valmiita oli noin 55 %. Heidän joukossaan myös vaihtuvuus on suurinta. Osaamisen kehittämistä tarvitsee noin 22 % työttömistä.

Äänekosken kaupungin työllisyyspalvelut siirtyivät helmikuussa 2013 perusturvaan. Keskeisinä yhteistyökumppaneina jatkoivat 3. sektorin työllistävät toimijat. Erityisesti Äänekosken Katulähetysten kanssa on kehitetty toimintaa, minkä avulla pystytään lisäämään pitkäaikaistyöttömien miesten työllistymistä.

Vaikea työttömyystilanne aiheuttaa monella eri tavalla lisähaasteita kaupungin tuottamille palveluille ja taloudelle. Yksi merkittävimmistä haasteista on työmarkkinatuen kuntaosuus (ns. sakkomaksu), jota Äänekosken kaupunki maksoi n. 1 miljoona euroa.

Kaupungin keskeisin ”kärkihanke” on edelleen talouden vakauttaminen. Vuodelle 2013 hyväksytyssä talousarviossa tuloslaskelman mukainen ylijäämä arvioitiin olevan 1,6 miljoonaa euroa. Lähinnä verotulojen kasvun ansiosta ylijäämä näyttää tilinpäätöksessä olevan jopa n. 2,4 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2013 vuoden 2014 talousarvion, jossa ylijäämää arvioidaan kertyvän 1,6 miljoonaa euroa. Lisäksi valtuusto hyväksyi tuolloin taloussuunnitelman vuosille 2014-2020 ja talouden vakauttamisen toimenpideohjelman vuoteen 2020. Taloussuunnitelman ja vakauttamisen toimenpideohjelman mukaan taseeseen kertyneet alijäämät saadaan katettua vuoteen 2019 mennessä.

Elinkeinoelämän edellytysten turvaamisessa ja kehittämisessä ja myös koko kaupungin kilpailukyvyyn ja vetovoimaisuuden edistämässä keskeisessä asemassa edunvalvontatyössä on edelleen 4 -tien parantaminen moottoritietasoisiksi välillä Kirri – Äänekoski. Tässä työssä tapahtui merkittävä edistysaskel, kun Euroopan komissio linjasi E75 -tien kuuluvan TEN-T verkkoon ja ns. Botnian käytävään. Suomen puolella Botnian käytävään kuuluvat väylät ovat päärata Helsingistä Tampereen ja Oulun kautta Tornioon sekä valta-tie 4 Jyväskylän ja Oulun kautta Kemiin ja edelleen valtatie 29 Tornioon.

Euroopan tulevaisuuden kilpailukyvyyn ydintekijä on TEN-T liikenneverkkoon perustuva saavutettavuus. Euroopan Unionin käynnistämän

uudistuksen tavoitteena on luoda yhtenäinen ja strategisesti kilpailukykyinen verkko, joka kattaa liikennejärjestelmän strategisesti merkittävimmät osat ja muodostaa Euroopan liikenteellisen selkärangan. Ydinverkon on tarkoitus valmistua vuoden 2030 loppuun mennessä.

Hannu Javanainen
kaupunginjohtaja

2.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto

Äänekosken kaupungin ylin päättävä toimielin on kaupunginvaltuusto. Valtuusto päättää kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Vuonna 2013 valtuusto kokoontui 9 kertaa ja käsitteli yhteensä 103 asiaa.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana on toiminut Matti Tiusanen (KESK), I varapuheenjohtajana Rolf Nyholm (SDP), II varapuheenjohtajana Pekka Leppänen (VAS) ja III varapuheenjohtajana Piia Soininen (KD).

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet v. 2013:

12 paikkaa

- Hakonen Eero
- Kainu Keijo
- Kiiskinen Kari
- Korhonen Jani
- Kumpulainen Kari
- Nyholm Rolf
- Närhi Merja
- Penttinen Hannu
- Pulli Timo
- Salmelin Simo
- Salminen Pentti
- Tuhkanen Marko

Keskusta 8 paikkaa

- Hyytiäinen Laura-Liisa
- Hänninen Seppo
- Kumpu Risto
- Lindell Leila
- Penttinen Henna

- Piilonen Pentti
- Pönkänen Erkki
- Tiusanen Matti

7 paikkaa

- Halttunen Jari
- Hautsalo Harri
- Laitinen Marko
- Lax Lauri
- Salo Jani
- Tikander Suvi
- Tuominen Marke

7 paikkaa

- Heimonen Tapio
- Holopainen Simo
- Leppänen Pekka
- Martins Sirpa
- Monteiro Flores Ilidio
- Sohlman Jouni
- Virtanen Matti

KOKOOMUS 4 paikkaa

- Isoviita Martti
- Lunttila Tommi
- Lång Kyllikki
- Niskanen Kalle

Kristillisdemokraatit
ARVOISTASI POLITTIKKAA. 3 paikkaa

- Saastamoinen Harri
- Soininen Piia
- Turunen Ann-Niina

2 paikkaa

- Tani Jaana
- Tuikka Minna

Yhteensä 43 jäsentä

Kaupunginvaltuustossa käsiteltiin muun muassa seuraavat asiat:

- 18.2. päätettiin myöntää 5.000.000 euron omavelkainen takaus Äänesseudun Asunnot Oy:n ja Pohjola Pankki Oy:n välisille yritystodistusohjelmille
- 4.3. päätettiin järjestää vastaanottopalvelut keskitetysti Äänekoskella viimeistään uuden terveystaseman valmistumisen yhteydessä, taajamissa järjestettävät perusterveydenhuollon palvelut periaate-linjauksen mukaisesti ovat kotisairaanhoidon ja siihen liittyvät lääkäripalvelut, vanhustenhuoltoyksiköiden terveystasemat ja kouluterveyden-huolto
- 27.5. hyväksyttiin hiihtoalueen huoltorakennuksen uudelleen rakentaminen, hankkeen rakennuskustannukset enintään 258.015 euroa
- 24.6. merkittiin tiedoksi Telakkakadun koulun peruskorjauksen rakentamiskustannukset:
 - kustannusarvio 8.715.000 -> peruskorjauksen valmistuttua 11.836.033 euroa (alv 0 %)
 - lopulliset kustannukset selviävät oikeudenkäynnin päätyttyä
- 30.9. Suolahden uuden päiväkodin rakentamisen aloittaminen päätettiin siirtää keväälle 2014 ja asia päätettiin laittaa uudelleen valmisteltavaksi liian suuriksi paisuneiden kustannusten vuoksi
- 30.9. oikeutettiin tekninen toimiala käynnistämään Karhunlähden päiväkodin vaiheen 4 peruskorjaus vuonna 2014, hyväksyttiin hankkeeseen vuoden 2014 talousarvion investointiosaan 390.000 euron määräraha
- 25.11. päätettiin esittää valtiovarainministeriölle, että Äänekosken kaupunki tekee kuntarakennelain tarkoittaman selvityksen kuntien mahdollisesta yhdistymisestä Saarijärven kaupungin sekä Konneveden, Laukaan ja Uuraisten kuntien kanssa
- 25.11. hyväksyttiin 29.5.2013 päivätty ehdotus Hirvaskankaan koillisen sektorin ase-makaavaksi ja asemakaavan muutokseksi

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin hallintoa ja konsernin toimintaa siten kuin Kuntal 23 §:ssä on säädetty. Kaupunginhallitus ratkaisee asiat, joita ei ole lainsäädännöllä, säännöillä tai valtuuston päätöksillä määrätty muun toimielimen ratkaistavaksi.

Kaupunginhallitus kokoontui 26 kertaa ja käsitteli 411 asiaa. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana on toiminut Kari Kiiskinen (SDP), I varapuheenjohtajana Tommi Lunttila (KOK) ja II vara-puheenjohtajana Leila Lindell (KESK).

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Hannu Javanainen.

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet v. 2013:

3 paikkaa

- Keijo Kainu
- Kari Kiiskinen
- Merja Närhi

Keskusta 2 paikkaa

- Leila Lindell
- Pentti Piilonen

2 paikkaa

- Jari Halttunen
- Marke Tuominen

1 paikka

- Sirpa Martins

KOKOOMUS 1 paikka

- Tommi Lunttila

Kaupunginhallituksessa käsiteltiin muun muassa seuraavat asiat:

- 21.10. päätettiin perustaa kouluverkkotyöryhmä arvioimaan koulu-kiinteistöjen tilaa ja kouluverkkoa
- 18.11. päätettiin ostaa Board Oyj:ltä raakamaata Mörtin alueelta ja Ääneniemestä sekä tontteja ja määräaloja Äänekosken ja Suolahden taajamista, n. 40 ha, 750.000 euroa
- 18.11. päätettiin ilmoittaa Uuraisten kunnalle, että Äänekosken kaupunki ei sitoudu yhteisen peruskoulun rakentamiseen Hirvaskankaan alueelle

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Maailman- ja kansantalouden kehitys

Viimeisin tieto toteutuneesta kehityksestä että talouden toimijoiden odotuksia kuvaavat kyselyt viittaavat maltillisen kasvun käynnistymiseen. Tämän lisäksi kansainvälisessä taloudessa on laajemmaltikin positiivista viirettä. Euroalueen talouskasvun käynnistyminen on myönteistä, joskin se peittää alleen merkittäviä kasvueroja maiden välillä. Suomen talouden kohdalla tilanne taas näyttää synkältä. Bruttokansantuote ei ole supistunut kevään jälkeen, mutta kasvuun ei ole päästy kiinni. Sen seurauksena kuluvana vuonna talous supistuu -1,2 % ja vuonna 2014 päästään vain maltilliseen 0,8 prosentin kasvuun.

Vuonna 2013 talous supistui toista vuotta peräkkäin. Talouden heikko kehitys on ollut laaja-alaista, sillä kysyntäeristä vain julkinen kulutus ja julkiset investoinnit vaikuttavat positiivisesti taloudelliseen aktiviteettiin. Yksityinen kulutus ja yksityiset investoinnit laskevat merkittävästi ja kasvua tukee hiukan se, että tuonti vähenee vientiä enemmän. Työmarkkinoiden tilanne on pysynyt suhdannetilanteeseen nähden hyvänä viime vuodet, mutta kuluvana vuonna työllisyys on nopeasti heikentynyt ja työttömyysaste kohonnut.

Vuonna 2014 talouden kasvun ennakoitaan olevan pitkälti ulkomaankaupan varassa. Talouden kokonaiskysyntä, joka muodostuu viennistä, kulutuksesta ja investoinneista on edelleen hyvin heikkoa. Tällöin kokonaistarjonta tasapainottuu joko bruttokansantuotteen tai tuonnin avulla.

Ennustejakson viimeisenä vuotena 2015 BKT:n kasvuksi muodostuu 1,8 prosenttia. Kasvu on historiaan nähden vaimeaa ja vuosien 2013 -2015 kumulatiivinen kasvu jää vain 1,4 prosenttiin. Vuonna 2015 kysyntäeristä vain julkiset investoinnit laskevat ja kotimaisen kysynnän rooli kasvun lähteenä korostuu.

Työvoimatutkimuksen (TK) mukainen työttömyys on noussut melko vähän suhdannetilanteeseen nähden. Työttömyysaste nousi vuonna 2013 8,2 prosenttiin.

Suomen kasvunäkymät ovat aiempaa vaimeammat, minkä vuoksi työllisyys heikkenee vielä hieman vuonna 2014 ja työttömyysaste kohoaa 8,4 %:iin. Kun talouskasvun ennustetaan tulevina vuosina olevan pitkälti ulkomaankaupan varassa kotimaisen kysynnän pysyessä vaimeana, on todennäköistä, että talouden palveluvaltaistuminen hidastuu eikä kasvu senkään vuoksi ole kovin työllistävää. Vuonna 2015 työllisyys paranee 0,6 % ja työttömyysaste laskee 8,2 prosenttiin.

Vuoden 2013 kuluttajahintojen keskimääräiseksi vuosimuutokseksi eli inflaatioksi arvioidaan muodostuvan 1,5 prosenttia kansallisella indeksillä mitattuna. Vuoden 2014 inflaatioksi ennustetaan noin 1,5 % eli inflaation ei ennakoita tuntuvasti kiihtyvän tai hidastuvan kuluvan vuoden

vauhdista. Ennuste v. 2015 inflaatioksi on 1,6 %. Silloin mm. tämän vuoden syksyllä saavutetun matalan palkkaratkaisun oletetaan hillitsevän hintojen nousua, mutta toisaalta viitekorkojen oletetaan jo olevan loivassa nousussa, mikä nostaa asuntolainojen ja kulutusluottojen keskikorkoja.

Työmarkkinaosapuolten marraskuussa 2011 neuvottelema raamisopimus määritteli nimellisten ansioiden nousua hyvin kattavasti vielä vuonna 2013. Ansiotasoindeksi nousi kaksi prosenttia ja sopimuspalkat 1,4 prosenttia.

Vuosina 2014 ja 2015 ansiotaso kehittyy työmarkkinaosapuolten vuoden 2013 syksyllä neuvotteleman työmarkkinaratkaisun mukaisesti. Kasvu- ja työllisyys sopimus nostaa sopimuspalkkoja ensimmäisenä vuonna keskimäärin 0,7 % ja toisena n. 0,5 %. Ansiokehitysennusteessa oletetaan muiden tekijöiden kuin sopimuspalkkojen kohottavan ansioita reilut puoli prosenttia molempina vuosina. Nimellisten ansioiden arvioidaan näin ollen kasvavan 1,3 prosenttia vuonna 2014 ja 1,2 prosenttia vuonna 2015 ansiotasoindeksillä mitattuna. Tämä ansiotason nousu on huomattavasti 2000-luvun keskimääräistä vauhtia hitaampaa, mikä on sopusoinnussa hitaan talouskasvun ja vaisun työllisyyskehityksen kanssa (Lähteet: Valtiovarainministeriö, Suomen Pankki, Kuntaliitto).

TAULUKKO 1 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Yleinen taloudellinen tilanne (**VM:n ennuste 2013 - 2015)								
	2008	2009	2010	2011	2012	2013**	2014**	2015**
Bruttokansantuote, %	0,3	-8,5	3,4	2,7	-0,8	-1,2	0,8	1,8
Työttömyysaste, %	6,4	8,2	8,4	7,8	7,7	8,2	8,4	8,2
Ansiotasoindeksi, %	5,6	4,0	2,6	2,8	3,2	2,0	1,3	1,2
Kuluttajahintaindeksi, %	4,1	0	1,2	3,4	2,8	1,5	1,5	1,6
Euribor 3 kk, %	4,7	1,2	0,8	1,4	0,6	0,2	0,3	0,5
Veroaste, % BKT:sta	42,9	42,7	42,4	43,6	44,0	45,4	45,5	45,3

Kuntatalouden kehitys

Huolimatta maltillisesta palkkaratkaisusta, kuntatalouden näkymät ovat edelleen varsin synkät. Kun valtion menosäästöt ovat kohdentuneet enimmäkseen kuntien valtionosuuksiin, kunnat ovat joutuneet suurentamaan veroprosenttejaan.

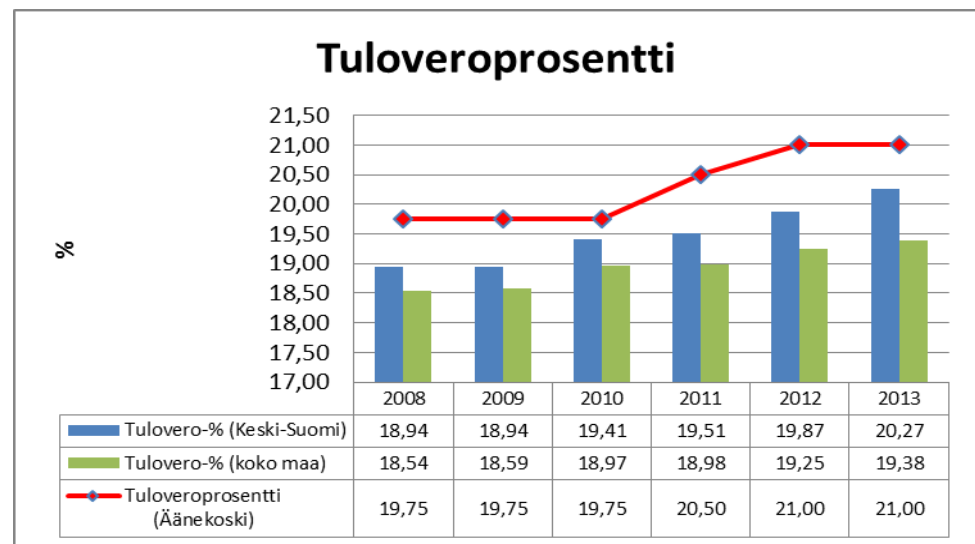
Julkisen talouden kestävyysvajeen kuromiseksi maan hallitus teki 29.11.2013 päätöksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta, joka tuo kunnille 2 mrd. säästötavoitteen vuoden 2017 tasossa sekä 3 mrd. suuruisen pitemmän ajan tehostamistavoitteen. Ohjelman mukaan yksi miljardi näistä kahdesta tulee kuntien saada kasaan omin toimin, lähinnä veronkorotuksin ja toiminnan tehostamisen kautta.

Toinen miljardi tulee kuntien tehtäviä ja velvoitteita purkamalla. Yhtenä merkittävänä tekijänä kunnille on ohjelmassa esitelty kuntataloudenohjausjärjestelmä, joka hyvin toteutuessaan voi olla ratkaisu kuntien tehtävien ja rahoituksen epätasapainoon.

Kuntatalouden heikkeneminen näkyi siinä, että harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta haki 108 kuntaa 142 miljoonan euron edestä, ja tukea myönnettiin 29 kunnalle yhteensä 20 miljoonaa euroa. Peräti 156 kuntaa nosti kunnallisveroaan vuodelle 2014 ja keskimääräinen painotettu kunnallisveroprosentti on nyt 19,74 (kasvua 0,36 % vuodesta 2013) ja aritmeettinen keskiarvoprosentti on 20,36 %. Yhteensä 108 kunnassa tuloveroprosentti on vuonna 2014 vähintään 21 prosenttia ja 14 kunnassa vähintään 22 prosenttia. Yleisin tuloveroprosentti vuonna 2014 on 20,50 prosenttia, tällä prosentilla verotetaan 58 kunnassa.

Ero matalimman ja korkeimman välillä on 5,75 prosenttiyksikköä. Äänekosken efektiivinen veroaste vuonna 2013 oli 15,22 % (koko maa 14,58 %).

KUVA 1 TULOVEROPROSENTIN KEHITYS 2008 - 2013

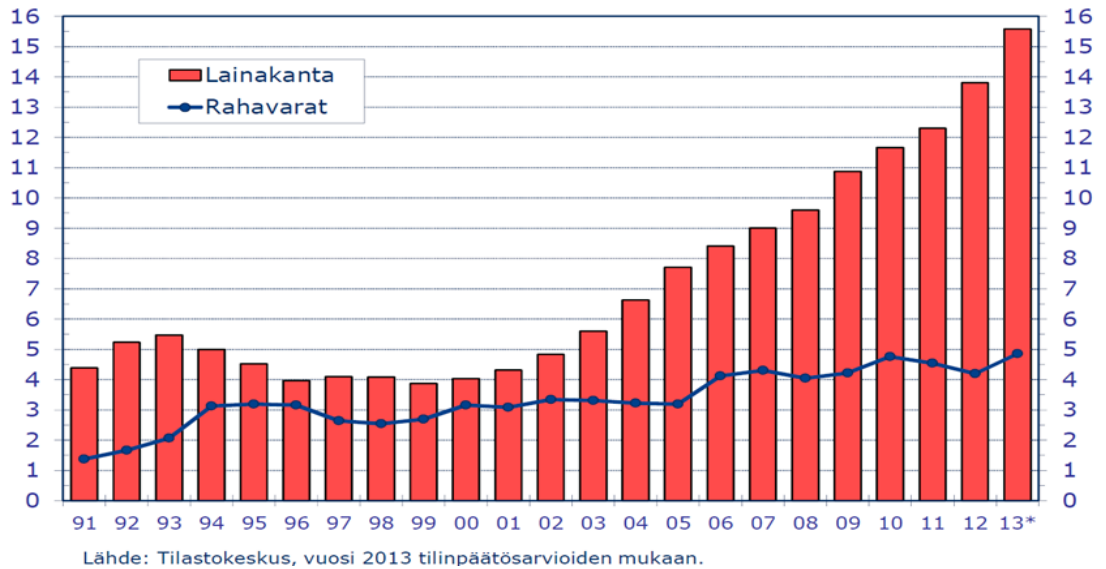
Tilastokeskuksen keräämien ennakkotietojen mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate on noin 2,7 miljardia euroa, mikä on noin 0,9 miljoonaa euroa suurempi kuin vuonna 2012. Vuosikate kattaa noin 99 prosenttia poistoista. Negatiivisen vuosikatteen kuntia on 36, kun niitä vuonna 2012 oli 80.

Vuonna 2013 vuosikate asukasta kohti oli kunnissa 371 euroa, kun se vuonna 2012 oli 248 euroa.

Investointeihin kunnat arvioivat vuonna 2013 käyttäneensä vajaat 4,8 miljardia euroa (4,6 miljardia euroa vuonna 2012). Vuoden 1997 jälkeen kuntasektorin vuosikate ei ole minään vuonna riittänyt poistonalaisten investointien omahankintamenoihin, jolloin on syntynyt tulorahoitus-

vajetta, jota kunnat ovat rahoittaneet omaisuuden myynnillä ja lainanotolla.

KUVA 2 KUNTIEN JA KUNTAYHTYMIEN LAINAKANNAN KEHITYS 1991 - 2013

Kuntien vuotuinen lainakannan kasvu on merkittävin tällä vuosituhanella. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta nousi noin 15,6 miljardiin euroon. Lainakanta kasvoi 13 prosenttia, eli 1,8 miljardia euroa edellisvuoteen verrattuna. Asukasta kohti lasketun lainakannan keskiarvo Manner-Suomen kunnissa oli 2.553 euroa, kun vastaava suhdeluku edellisenä vuonna oli 2.262 euroa. (Lähteet: Tilastokeskus, Kuntaliitto).

Äänekosken talouden kehitys

Väestökehitys

Äänekosken kaupungin väkiluku oli vuoden 2013 lopussa 20 081 henkeä ja vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 184 henkilöä.

KUVA 3 ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN VÄKILUVUN KEHITYS (* KUNTALIITOS ÄÄNEKOSKI, SUOLAHTI, SUMIAINEN)

Työllisyys

Vuosi päättyi Keski-Suomessa synkkiin työttömyyslukuihin. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan Keski-Suomessa oli joulukuun lopussa 21.757 työtöntä työnhakijaa, 2.661 enemmän kuin marraskuun lopussa ja 3.153 enemmän kuin edellisvuoden lopussa. Kahdenkymmentuhannen raja ylitettiin edellisen kerran tammikuussa 2002.

ELY-keskuksen mukaan koko maan työttömyysaste 31.12.2013 oli 12,6, Keski-Suomen 16,9 ja Äänekosken 19,8. Edellisvuoden joulukuun lopun tilanteesta Äänekosken työttömyysaste nousi 2,3 prosenttiyksikköä, olleen Keski-Suomen toiseksi suurin (Huom: Lomautusmenettelyn muutos 1.7.2013 alkaen nostaa Työnvälitystilastossa kokoaikaisesti lomautettujen lukumäärää ja samalla myös työttömien työnhakijoiden lukumäärää).

TAULUKKO 2 TYÖTTÖMYYSASTE JOULUKUUN LOPUSSA

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Äänekoski	13,8	13,7	16,1	14,9	15,3	17,3	19,8
Keski-Suomi	11,9	12,3	14,6	13,2	13,3	14,6	16,9
Koko Suomi	8,4	8,8	11,3	10,3	9,7	9,7	12,6

Työttömyysaste joulukuun lopussa

Elinkeinotoiminta

Toimintavuonna 2013 Ääneseutu oli korkean teknologian seutukunta, jossa yritysten T&K-panostus ja jalostustyöpaikkojen osuus on maakunnan/maan korkeinta tasoa. Äänekosken seutukunta on edelleen merkittävästi omaa aluettaan suurempi työllistäjä. Metsäteollisuuden monipuoliset ja ajantasaiset tuotteet ovat kilpailukykyisiä globaalisti. Biotaloutteen on suunnattu myös lisäpanoksia Kasvusopimuksen ja INKA-ohjelman myötä. Näillä sopimuksilla ja ohjelmilla on tarkoitus saada lisää kasvua toimialalle. Ohjelmat toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän kaupunkiseudun kanssa. Huomioitavaa on että ohjelmat sisältävät myös elintarviketoimijoiden kehittämismahdollisuuden. Meiltä hyvänä esimerkkinä mainittakoon Valion juustotehdas, jonka merkitys alueen työllistäjänä suoraan ja välillisesti on myös merkittävä metsä- ja metalliteollisuuden lisäksi.

Äänekoskesta ollaan kehittämässä myös pohjoisen Keski-Suomen palvelukeskittymää. Toimintavuoden kevään aikana kaupalliset palvelut järjestyivät ja lisääntyivät Äänekosken taajaman alueella mm. Tarvikekeskuksen siirrettyä toimintansa keskustan alueelle ja JYSK:in aloittaessa toiminnan. Haasteena ja mahdollisuutena kaupallisella puolella nähdään verkkokauppa; siihen on myös meidän alueella panostettava. Tähän haasteeseen on tartuttu Suomessa kuin myös meidän toiminta-alueella-kin liian nihkeästi.

Rakentaminen oli Ääneseudun alueella hiljaista lukuun ottamatta terveyskeskustyömaata.

Toimintavuonna alueella käynnistyi vähemmän uusia investointeja kuin edellisenä vuonna, vaikka olimme edelleen rakennemuutosaluetta. Tähän on varmasti vaikuttanut maailmanlaajuinen taloudellinen taantuma, joka näkyy meilläkin varovaisuutena investointeihin.

TAULUKKO 3 ÄÄNESEUDUN, KESKI-SUOMEN, JYVÄSKYLÄN JA JÄMSÄN YRITYSTEN YRITYSTUKI-MÄÄRÄT

Vuosi	2013, €	kpl	2012	kpl	2011	kpl
Äänekoski (TEM/Ely)	505.020 €	9	1.733.970 €	14	916.930 €	11
Äänekoski (Maa-seuturahoitus)	54.662 €	8	352.429 €	12	30.186 €	5
Konnevesi (TEM/Ely)	98.400 €	2	-	-	14.980 €	1
Konnevesi (Maa-seuturahoitus)	60.501 €	5	224.268 €	5	192.080 €	6
Keski-Suomi (TEM/Ely)	13.881.019 €	155	11.209.210 €	192	10.974.490 €	192
Keski-Suomi (Maa-seuturahoitus)	3.033.757 €	147	3.200.372 €	163	2.426.813 €	130
Jyväskylä (TEM/Ely)	5.561.510 €	85	5.209.395 €	122	6.138.830 €	115
Jyväskylä (Maa-seuturahoitus)	217.596 €	8	287.731 €	9	286.296 €	21
Jämsä (TEM/Ely)	729.460 €	9	1.376.510 €	13	1.213.090 €	18
Jämsä (Maaseutu-kehitys)	248.365 €	16	251.806 €	14	315.932 €	14

Toimintavuoden aikana alueen yritysten liikevaihto on kääntynyt nousuun. Yritysten perustaminen toiminta-alueella on suhdannevaihteluista huolimatta ollut vilkasta. Yhtiö oli neuvontatoiminnallaan edesauttamassa pk-yritysten perustamistoimissa.

	Yritykset, kpl 1.1.2014	Perustetut yritykset, kpl 2013	Perustetut yritykset, kpl 2012	Perustetut yritykset, kpl 2011	Lopetetut yritykset, kpl 2013
Äänekoski	1180	78	60	69	36
Konnevesi	221	11	6	11	4

Arvio tulevasta kehityksestä

Tulevan ohjelmakauden käynnistys hanketoiminnan osalta alkaa varsinaisesti kesän jälkeen. Vaikka rahoitus tulee pienenemään yleisesti, niin tavoitteena on kuitenkin käynnistää omia hankkeita matkailun, lähidemokratian, keskusta-alueen uusiutuvan toimintaympäristön (mm. kaupan alan murros, verkkokauppa) ja teollisen digitalisoitumisen osalta. Tällä ohjelmakaudella olemme mukana myös Jyväskylän kaupunkiseudun INKA-ohjelmassa, erityisesti biotalous-osiossa sekä myös kasvuso-
pimuksessa.

Alueellisten elinkeinopalvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen jatkuu mm. TE-toimiston ja Uusyrityskeskuksen palveluiden myötä. Tämä tulee vaikuttamaan jatkossa varmasti myös seudullisen Yrityspalvelupäällikön palkkatukeen.

Yhteistyön lisäämiseen ja yrittäjyyden/yritteliäisyyden tukemiseen ja kannustamiseen sekä niiden valmiuksien parantamiseen on käytettävä laajemmin resursseja myös oppilaitostasolla.

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin tuloperustaan vaikuttaneet muutokset

Osuus yhteisöveron tuotosta oli vuonna 2013 lähes 3,2 miljoonaa euroa (72 %) suurempaa kuin vuonna 2012. Kunnallisveron tuotto puolestaan kasvoi noin 2,7 miljoonaa euroa (5 %) edellisvuodesta ja kiinteistöveron tuotto puolestaan laski noin 0,2 miljoonaa euroa (6 %).

Verotilityslain muutoksen johdosta muun muassa jäännösverot ja kiinteistöverot tilitettiin kunnille aiempaa nopeammin. Kuntien tilitykset kasvoivat muutoksen johdosta vuonna 2013 noin 200 miljoonalla eurolla, kun jäännösverojen tilitys aikaistui tammikuulta 2014 joulukuulle 2013. Erä jakaantui kuntien kesken vuoden 2012 valmistuneen verotuksen jälkeen voimassa olevien verovuoden 2012 jako-osuuksien mukaisesti. Tämä muutos aiheutti Äänekosken kaupungille noin 0,7 M€ euroa suuremman verokertymän.

Kokonaisuudessaan kaupungin verotulot nousivat noin 5,6 milj. euroa (8,5 %) ja valtionosuudet puolestaan kasvoivat noin 3,4 milj. euroa (9 %) vuodesta 2012.

Kaupungin toiminnassa tapahtuneet olennaiset muutokset

Vuoden alussa kasvun ja oppimisen toimialalle siirrettiin perusturvasta lasten ja perheiden palveluiden vastuualue ja vapaa-aikatoimesta nuorisopalveluiden vastuualue.

Kaupungin siivoustoiminta siirtyi 1.1.2013 alkaen Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n hoidettavaksi. Tila-, alue- ja liikuntapaikkojen hoitopalveluiden hoito siirtyi Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n hoidettavaksi 1.10.2013 alkaen. Toiminta tytäryhtiössä lähti hyvin käyntiin. Vuoden 2014 aikana prosessit hiotaan kuntoon ja toimintaa tehostetaan edelleen.

Hiskinmäen koulun (lukio) ja Asemakadun koulun kuntokartoitukset ja – tutkimukset tehtiin vuoden 2013 aikana ja päätökset koulujen kunnostuksesta tai uudisrakentamisesta tehdään vuoden 2014 aikana.

Käräjäoikeus antoi päätöksensä ns. asfalttikartelliasiassa. Päätöksestä on valitettu hovioikeuteen.

Käräjäoikeus antoi myös päätöksensä Telakkakadun koulun peruskorjauksen riita-asiassa. Käräjäoikeus tuomitsi Porrokki Oy:n maksamaan kaupungille korvauksia noin 1,4 miljoonan euron edestä. Tässä asiassa vakuutusyhtiön myöntämän vakuuden osuus (n. 0,5 M€) kirjattiin tilinpäätöksessä hankintamenon vähennyksiin ja siirtosaataviin, mutta loppuosuutta ei käsitelty tilinpäätösvienteinä, koska Porrokki Oy on valittanut päätöksestä hovioikeuteen eikä ko. yritys ole suorittanut vielä korvauksia.

Terveyskeskuksen rakentaminen jatkui ja terveyskeskus valmistuu vuonna 2014. Suolahden uuden päiväkodin rakentamisen aloittaminen siirtyi vuodelta 2013 vuodelle 2014.

Rakennuttajapäällikkö ja talousjohtaja aloittivat viroissaan keväällä.

Merkittävät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviovuonna yhden lisätalousarvion, jonka euromääräinen vaikutus käyttötalousosaan oli 0,6 miljoonaa euroa ja investointiosaan 4,4 miljoonan euroa. Merkittävimmät muutokset investointiosaan olivat uuden terveyskeskuksen menojen siirto (3 M€) vuodelle 2014, Suolahden uuden päiväkodin rakentamisen aloittamisen siirto vuodelle 2014 (1,4 M€), Hirvaskankaan liikennejärjestelyjen siirto vuodelle 2014 (0,9 M€) ja Keski-Suomen Sairaanhoidopiirin peruspääoman korottaminen (0,2 M€).

Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan vuoden 2013 talousarvio oli valtuustoon nähden sitova vastuualuetasolla. Kaupungin organisaatio on jaettu 29 eri vastuualueeseen. Vastuualuetasolla talousarviossa pysyttiin tai talousarvio alitettiin 19 vastuualueen osalta, ja puolestaan 10 vastuualueen osalta talousarvio ylitettiin.

Merkittäviä (yli 50 t€) talousarvion ylityksiä oli yhteensä 6 kpl ja ne jakaantuivat lautakunnittain ja vastuualueittain seuraavasti:

Keskushallinto:

- Maankäyttö 88 t€
- Muu toiminta 290 t€
- Tukipalvelut 123 t€

Perusturva:

- Terveyspalvelut 660 t€

Kasvu ja oppiminen

- Opetuspalvelut 267 t€

Tekninen

- Talotiimi 614 t€

Syyt ylityksiin on kuvattu tilinpäätöksen luvussa 3, talousarvion toteutuminen. Osaltaan talousarvion ylityksiin on vaikuttanut se, että vielä vuonna 2013 kaupungissa oli käytäntö, että kaupungissa tehtiin vuosittain (syksy) vain yksi lisätalousarvio, johon koottiin siihen saakka kertyneet lisämäärärahatarpeet ja arvio loppuvuoden tarpeista. Vuoden 2013 talousarviossa oli myös hyväksyttyä, että käyttötalouden menoja voitiin kattaa investointiosan säästöillä.

Lisätalousarviomenettelyä muutettiin vuodelle 2014 siten, että lisämäärärahatarpeet on tuotava valtuuston päätettäväksi määrärahatarpeen ilmaantuessa, eikä investointiosasta voi siirtää katetta käyttöpuolelle ilman valtuuston päätöksiä.

Tilinkauden päättymisen jälkeen tapahtuneet olennaiset toiminnan ja talouden muutokset

Hallintojohtaja jäi pois 1.2.2014 alkaen aktiivivirantoimituksesta siten, että palvelussuhde päättyy 31.1.2015. Kaupunginhallitus päätti, että viransijaisuus hoidetaan kaupungin sisältä.

2.1.5 Arvio todennäköisestä kehityksestä

Kaupungin on laatinut vuoteen 2020 saakka ulottuvan talouden tasapainottamisohjelman vuonna 2012 ja ohjelman toimenpiteet on pääsääntöisesti toteutettu jo vuonna 2013. Tasapainottamisohjelma on taloussuunnitelman mukaan riittävä. Hyväksytyyn taloussuunnitelmaan (2014 – 2020) liittyy paljon epävarmuustekijöitä. Suurimmat riskit tulopuolella ovat verotulokertymät ja valtionosuudet. Mikäli taantuma jatkuu pitkään, voidaan perustellusti kyseenalaistaa verotulokertymän kehitys. Samoin tiedossa oleviin valtionosuusleikkauksiin saattaa tulla merkittäviäkin lisäleikkauksia lähivuosina. Valtionosuusuudistus puolestaan näyttäisi tällä hetkellä tuovan Äänekoskelle jonkin verran lisätuloja.

Alustavien valtiovarainministeriön laskelmien mukaan Äänekosken kaupungin saamat valtionosuudet nousisivat n. 3,5 miljoonaa euroa vuodessa. Uudistukseen on suunniteltu viiden vuoden porrastettua siirtymäaikaa.

Taantuman jatkuminen ja mahdolliset leikkaukset sekä vero- että valtionosuustuloihin saattavat aiheuttaa korotuspaineita sekä kunnallis- että kiinteistöveroprosentteihin taloussuunnitelmakauden aikana.

Menopuolella suurimmat riskit liittyvät toimialojen talouskurin noudattamiseen. Mikäli kaupungin taloustilanne ei kehity suunnitellusti, voidaan viime kädessä joutua turvautumaan verojen korotuksiin.

Vuosikatteet vuosina 2015 – 2016 ovat n. 7,5 miljoonaa euroa, mutta vuodesta 2018 alkaen vuosikatteet nousisivat ennusteen mukaan ollen vuonna 2020 jo 12,6 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulokset ovat koko suunnittelukautena ennusteen mukaan ylijäämäisiä.

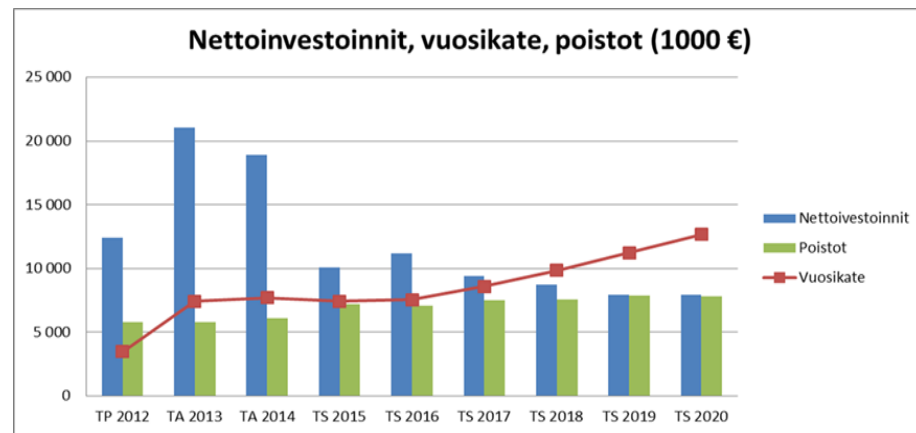
Taloussuunnitelman mukaan kaupungin alijäämät saataisiin katettua vuoden 2019 tilinpäätöksessä.

Vuosien 2008 – 2012 investointien omahankintamenojen keskiarvo on noin 10,0 miljoonaa euroa ja poistojen keskiarvo on n. 5,3 miljoonaa euroa/vuosi. Verrattuna investointien omahankintamenojen keskiarvoon, on vuoden 2014 investointien määrä kaksinkertainen ja poistoihin nähden lähes nelinkertainen.

Suurimpia lähivuosien investointeja ovat terveyskeskus, koulujen peruskorjaukset/rakentamiset ja uimahallin peruskorjaus.

Poistojen reilu kasvuvauhti aiheutuu liian korkeasta investointitasosta. Tällä investointivauhdilla kaupunki velkaantuu edelleen. Vuosina 2015 – 2020 investointitaso näyttäisi hiukan tasaantuvan, ellei mitään uusia ennalta arvaamattomia kohteita ilmaannu. Investointien taso on kuitenkin aivan liian suuri verrattuna kaupungin arvioituihin vuosikatteisiin. Tästä syystä kaupungin velkaantuminen jatkuu. Investointikohteita tulisi karsia ja jaksottaa pidemmälle aikavälille siten, että vuosittainen investointitaso olisi vuosina 2014 – 2016 noin 7,5 miljoonaa euroa /vuosi ja vuosina 2017 – 2020 noin 8,5 miljoonaa euroa/vuosi.

TAULUKKO 4 NETTOINVESTOINNIT, POISTOT, VUOSIKATE 2012 – 2020

Rahoitussuunnitelman (2014 – 2020) mukaan Äänekoski velkaantuu rajusti vuonna 2014, ja velkaantuminen jatkuu myös suunnitelmavuosina 2015 - 2017, mutta vuonna 2018 lainakanta kääntyy lievään laskuun. Lainakanta nousee lähivuosina lähes 90 miljoonaan euroon eli lähes 4.500 euroon asukasta kohden. Tämä suuntaus on erittäin huono, ja varsinkin korkoriski nousee mittavan lainakannan myötä suureksi.

2.1.6 Kaupungin henkilöstö

Äänekosken kaupungin palveluksessa oli vuoden 2013 lopussa yhteensä 1295 henkilöä, joista vakinaisten osuus on 940 henkilöä ja määräaikaisten 355 henkilöä. Määräaikainen henkilöstö muodostuu pääosin sijaisista. Lisäksi määräaikainen henkilöstö sisältää työllistetyt ja muut määräaikaiset. Vakinaisten osuus koko henkilöstöstä oli 72,6 %. Kunnissa keskimäärin vakinaisen henkilöstön osuus vuonna 2012 oli 77,2 % (Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tilasto).

Henkilöstömäärältään suurin toimiala vuoden 2013 lopussa oli perusturva, jossa päätoimisesta henkilöstöstä työskenteli 47,0 %. Kasvun ja oppimisen toimialalla työskenteli 36,1 %, teknisellä ja ympäristötoimialalla 2,1 %, hallinnon toimialalla 9,9 % ja vapaa-aikatoimessa 4,9 %.

Tuloslaskelman palkkamenot vuonna 2013 olivat 43,1 M€ (edellisvuonna 44,4 M€) ja palkkojen sivukulut 13,9 M€ (edellisvuonna 14,2 M€).

Kaupungin henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ilmenevät vuoden 2013 henkilöstöraportista.

2.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toiminnalliset riskit

Työsuojelussa vuonna 2013 siirryttiin riskien ja vaarojen arvioinnin osalta sähköiseen arviointiin. Arviointi tullaan tekemään kaikissa kaupungin työyksiköissä ja se tullaan uusimaan joka neljäs vuosi. Työsuojelu ohjeisti esimiehiä ennen kyselyn toteuttamista.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, likviditeetti- ja luottoriskejä. Kaupungin lainakanta on kasvanut vuoden 2013 tasosta 12,6 milj. euroa. Korkokulut pysyivät vuoden 2012 tasossa ja alittuivat talousarvioon nähden noin 0,2 milj. euroa.

Äänekosken kaupungin lainasalkku koostuu lyhytaikaisista kuntatodistuksista (21,5 milj. euroa 31.12.2013) sekä pitkäaikaisista velkakirjalainoista, joita kaupungilla oli vuoden 2013 lopussa noin 50,4 milj. euroa. Näin laskettu lainasalkku oli 31.12.2013 yhteensä 71,9 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu keskiporkko oli 0,816 %. Pitkäaikaisista lainoista vaihtuvakorkoisia oli 100 %. Pitkäaikaisista lainoista korkosuojattuja oli yhteensä 35,1 M€ (70 %).

Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen viitekoroit jakaantuivat seuraavasti: 3 kk euribor –sidonnaisia lainoja 18,1 milj. euroa ja 6 kk euribor -sidonnaisia lainoja 32,3 milj. euroa. Korkoriski realisoitui vuoden 2013 aikana myönteisesti, kun yleinen markkinakorkotaso pysyi edelleen historiallisen matalalla tasolla.

Yleisellä tasolla rahoitusriskeistä vuoden 2013 osalta voidaan todeta, että kaupungilla ei ole valuuttariskiä, koska maksuliikenne ja rahoitus hoidetaan euroissa.

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriskin näkökulmasta vuosi 2013 oli ongelmaton. Kaupungin likviditeettiä on hoidettu siten, että kassan riittävyys on turvattu. Kaupunki on ottanut kuntatodistusohjelman avulla lyhytaikaista lainaa kilpailukykyiseen päivän hintaan. Vuoden 2013 lopussa lyhytaikaista luottoa oli 21,5 miljoonaa euroa.

Luottoriskiä arvioitaessa on syytä todeta, että kaupungilla on myönnettyjä antolainoja 25,0 milj. euroa ja takauksia samaan konserniin kuuluville yhteisöille 61,8 milj. euroa ja muille yhteisöille 9,5 milj. euroa.

Konsernitason luottoriskinä voidaan nostaa esiin SS-Jäähalli Oy:n heikko taloustilanne. Kaupunki on myöntänyt yritykselle lainaa yhteensä 67 tuhatta euroa ja omavelkaisia lainatakauksia 137 tuhannen euron

edestä. Kaupunki omistaa yhtiöstä 71 %. Yhtiö on jatkuvissa maksuvaikeuksissa ja kaupungin tulisi löytää keinot yrityksen taloudellisen tilanteen parantamiseksi.

Myös Ääneseudun Asunnot Oy:n vieras pääoma on suhteellisen suuri verrattuna yhtiön liikevaihtoon ja omaisuuteen. Yhtiön vieraspääoma oli vuoden vaiheessa yhteensä 32,7 miljoonaa euroa ja yhtiön liikevaihto oli 7,1 M€. Kaupungilla on myöntänyt yhtiölle omavelkaisia takauksia yhteensä noin 22 miljoonaa euron edestä.

Vahinkoriskit

Äänekosken kaupunki on keskittänyt vakuutuspalvelut Pohjola Vakuutus Oy:hyn. Vakuutukset on kilpailutettu ja uusi vakuutusratkaisu tuli voimaan 1.1.2011 lukien.

Hallinnon riskit ja oikeudenkäynnit

Hallintotehtävien hoidon laadussa ja ajantasaisuudessa ei ole esiintynyt merkittäviä puutteita.

Käräjäoikeudessa saatiin kolme päätöstä. Vuoden lopulla saatiin käräjäoikeuden päätös ns. asfalttikartelliasiassa. Päätöksen mukaan Lemminkäinen Oyj tuomittiin maksamaan Äänekosken kaupungille korvaukseksi kaupungin maksamasta ylihinnasta n. 70 tuhatta euroa. Lisäksi Lemminkäinen Oyj tuomittiin maksamaan kaupungille viivästys- ja tuottokorkoa sekä oikeudenkäyntikuluja.

Keski-Suomen käräjäoikeus on vuoden lopulla antanut tuomion myös Äänekosken kaupungin ja Rakennusliike Porrokki Oy:n välillä Telakakadun koulun peruskorjausta koskevan urakkasopimuksen purkamista koskevassa oikeudenkäynnissä. Käräjäoikeus on vahvistanut Äänekosken kaupungilla olleen oikeuden urakkasopimuksen purkamiseen urakoitsijan sopimusrikkomusten vuoksi.

Käräjäoikeus on velvoittanut Rakennusliike Porrokki Oy:n suorittamaan Äänekosken kaupungille vahingonkorvausta, korkoa ja oikeudenkäyntikuluja yhteensä noin 1,4 miljoonaa euroa.

Molemmista käräjäoikeuden päätöksistä on valitettu hovioikeuteen.

Lisäksi meneillään on vuodelta 2011 vahingonkorvauskanne raakapuun hankintakartelliin osallistunutta Metsäliitto Osuuskuntaa vastaan.

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa vuoden 2013 aikana saatiin päätös neljässä asiassa ja vuoden lopussa yksi asia oli edelleen vireillä.

Hallinto-oikeudessa päätös saatiin viidessä asiassa ja kahdeksan asiaa oli edelleen vireillä.

Markkinaoikeudessa saatiin 2 päätöstä ja yksi asia on edelleen vireillä.

Vireillä olevien asioiden mahdolliset taloudelliset seuraamukset eivät ole merkittäviä kaupungin taloudellinen kantokyky huomioon ottaen (pois lukien Telakkakadun koulun peruskorjausta koskeva urakkasopimuksen purkamisasiä).

2.1.8 Ympäristötekijät

Ympäristömenoihin sisällytetään vain yksilöitävissä olevat lisäkustannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövahinkoja. Ympäristömenoihin ei sisällytetä menoja, jotka vaikuttavat suotuisasti ympäristöön, mutta joilla pyritään pääasiassa edistämään muita tarpeita kuten yrityksen kannattavuutta, työturvallisuutta ja – terveyttä, yrityksen tuotteiden turvallista käyttöä tai tuotannon tehokkuutta. Komission suosituksen mukaan ympäristömenot voidaan myös arvioida, mikäli ei ole mahdollisuutta erottaa niitä kirjanpitovalloisen menoista.

Äänekosken kaupunki ei omista suoraan energiantuotantolaitoksia. Kaupungin omistama Äänekosken Energia ei sekään tuota itse kaukolämpöä muutoin kuin huippu- ja varavoimakäytössä olevilla kattiloilla, eikä energiamarkkinaviraston tilastojen perusteella ole päästökaupan piirissä. Yleisesti ottaen tilanne ilmastopäästöjen osalta on Äänekoskella hyvä, koska energiatuotanto perustuu hyvin vahvasti puuperäiseen polttoaineeseen.

Myös vesihuolto on yhtiöitetty Äänekosken Energia Oy:lle. Yhdyskuntajäteveden puhdistamojen ympäristöluvut ovat päättymässä ja lähivuosina on odotettavissa isoja investointeja. Ne eivät kohdistu suoraan kaupungin talouteen, mutta voivat heijastua siihen välillisesti Äänekosken Energia Oy:n tuloksen kautta.

Tilivuonna 2013 ei ole tapahtunut merkittäviä ympäristövahinkoja eikä esille ole tullut uusia kaupungin maa-aluetta koskevia pilaantuneen maan puhdistustarpeita. Puhdistustarve saattaa laueta, mikäli alueen käyttö muuttuu.

Jätehuollon nykyisen kokonaisratkaisun (sopimusperäinen jätteenkuljetus, kaatopaikan kilpailuttaminen, laitospolttaminen esikäsitteily ja/tai siirto-kuormausta) jatkuminen riippuu paljolti Koukkuniemen kaavan kohtalosta.

2.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Lautakuntien selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Lautakuntakohtainen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä on esitetty luvussa 3 ”Talousarvion toteutuminen”.

Sisäisen valvonnan ohjeistus ja järjestäminen

Äänekosken kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeet 7.5.2012.

Ohjeen mukaan sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus niin, että se vahvistaa sisäisen valvonnan ohjeet.

Kaupunginjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle niin, että hänellä on jatkuva tuntuma hallittaviin riskeihin ja asetettujen tavoitteiden toteutumiseen.

Toimialajohtajien vastuulla on, että vastuu- ja tulosalueiden ja niiden tulosyksiköiden sisäinen valvonta on riittävästi järjestetty ja hoidettu. Erityisesti on järjestettävä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seurantaa palveleva ja sisäisen tarkkailun kannalta tarkoituksenmukainen tiedonkulku ja raportointi.

Tulosityksiköiden johdon vastuulla on sisäisen valvonnan järjestäminen ja hoitaminen yksikössään ennen kaikkea henkilöriskien ja omaisuuden vahinkoriskien osalta.

Tilintarkastajan vastuulla on kaupungin hallinnon ja talouden tarkastusta tehdessään arvioida ja raportoida, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti ja toimiiko se.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunkiorganisaation toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksistä tehtyjen oikaisuvaatimusten/valitusten määrä oli vähäinen. Kaupunginhallituksen tietoon ei ole tullut sellaisia valituksia, joiden tekemisen perusteena olisi ollut selkeästi sisäisen valvonnan puutteellisuudesta aiheutunut lakien, ohjeiden, päätösten tai hyvän hallintotavan noudattamisen laiminlyönti.

Kaupunginhallituksen tietoon ei myöskään ole saatettu lautakuntien ja johtokuntien sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevissa selonteissa sellaista säännöistä, ohjeista, sopimuksista tai päätöksistä poikkeavaa viranomaistoimintaa, jonka seurauksena kaupunki olisi joutunut syytteeseen tai muutoin korvausvastuuseen.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kaupungin vuoden 2013 talousarviossa vastuualuetasolla sitovista määrärahoista määräraha ylitettiin 10 vastuualueen osalta, joista 6 oli yli 50.000 euron ylityksiä. Vastaavasti määräraha-alituksissakin oli varsin olennaisia poikkeamia verrattuna talousarvioon.

Kaupungin toiminnassa ja taloudessa on edelleen pyrittävä tarkempaan seurantaan ja ennakkointiin niin, että mahdolliset poikkeamat havaitaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa eikä yllätyksiä pääse tapahtumaan. Vuoden 2013 aikana siirryttiin menetelmään, jossa talousjohtaja raportoi kaupunginhallitukselle kuukausittaisessa talouskatsauksessaan kaupunki- ja lautakuntatasolla talousarvion toteumaa ja tilinpäätösnustetta sekä kaupungin investointien toteumaa. Tämä on lisännyt päättäjien tietoisuutta tavoitteiden toteutumisesta ja kaupungin taloudellisesta tilanteesta. Järjestelmää kehitetään edelleen vuonna 2014.

Laskujen hyväksyntä tapahtuu sähköisesti erillisessä ostoreskontraohjelmassa. Laskuille on määritelty sekä asiatarkastajat että hyväksyjät kustannuspaikoittain.

Vuoden 2013 aikana tarkastettiin kaikki Äänekosken kaupungin hallinnoimat käteiskassat ja tarkastuksista laadittiin erilliset tarkastusmuistiot ja yhteenvetona tarkastuskertomus toimenpidesuosituksineen. Tarkastuksissa ei havaittu mitään suurempia virheellisyyksiä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ohjeen mukaan kaupunginhallitus vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta sekä päättää kaupungin omaisuuden vakuuttamisesta.

Kunkin tulosalueen on tiedostettava ja kartoitettava omat rahoitus-, henkilö-, omaisuus- ja toimintariskit ja ryhdyttävä itse riskien ehkäisemisiin tai tehtävä niistä esitys kaupunginhallitukselle.

IF-vahinkovakuutusyhtiö on laatinut kaupungin laajennetun johtoryhmän kanssa riskienhallinnan laatuarvion vuoden 2007 lopussa.

Syksyn 2008 aikana toteutettiin Auditor - Kehittämispalveluiden järjestämä AudIF 360°-koulutus. Se sisälsi riskien itsearviointin koulutuksen johtoryhmälle, esimiehille ja ydinhenkilöille; merkittävimpien riskien kartoittamisen koko kaupungin tasolla sekä johtopäätösten ja toimenpidesuosituksen esittämisen sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan kehittämiseksi. Itsearviointi suoritettiin vuoden 2008 lopulla.

Kaupungin tulisi käynnistää ja toteuttaa riskikartoitustyö vuosien 2014 ja 2015 aikana.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Toimialojen vastuuviranhaltijat seuraavat oman vastuualueensa tavoitteiden toteutumista jatkuvan seurannan menetelmällä. Osavuositarkastukset talouden ja toiminnan osalta on laadittu ohjeistuksen mukaan. Taloudelliset päätökset on tehty toimivallan puitteissa. Ostolaskujen hyväksymismenettely on ohjeistettu ja toimialat ovat pääsääntöisesti pysyneet niitä noudattamaan.

Rahatoimiston henkilöstö talousjohtajan johdolla suoritti sisäisen valvontatarkastuksen 23.9. – 15.11.2013 koskien kirjanpitoa, talousalan ohjeistusta ja kaupungin käteiskassoja. Käteiskassat tarkastettiin toimipisteissä ja kirjanpitoaineisto tarkastettiin tositetarkastuksena. Tarkastuksesta laadittiin erillinen tarkastuskertomus toimenpidesuosituksineen.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

TAULUKKO 5 TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TULOSLASKELMA, 1000 €

	2013	2012
Toimintatuotot	17 555	18 429
Valmistus omaan käyttöön	32	78
Toimintakulut	-123 883	-120 010
Toimintakate	-106 296	-101 502
Verotulot	71 871	66 243
Valtionosuudet	41 855	38 365
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 150	1 126
Muut rahoitustuotot	520	479
Korkokulut	-977	-979
Muut rahoituskulut	-10	-263
Vuosikate	8 114	3 469
Poistot ja arvonalentumiset	-5 737	-5 820
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	2 377	-2 352
Tilinpäätössiirrot	20	20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 397	-2 332

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	14,17	15,36
Vuosikate / Poistot, %	141,44	59,60
Vuosikate, euroa / asukas	404	171
Asukasmäärä 31.12.	20 081	20 265

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)

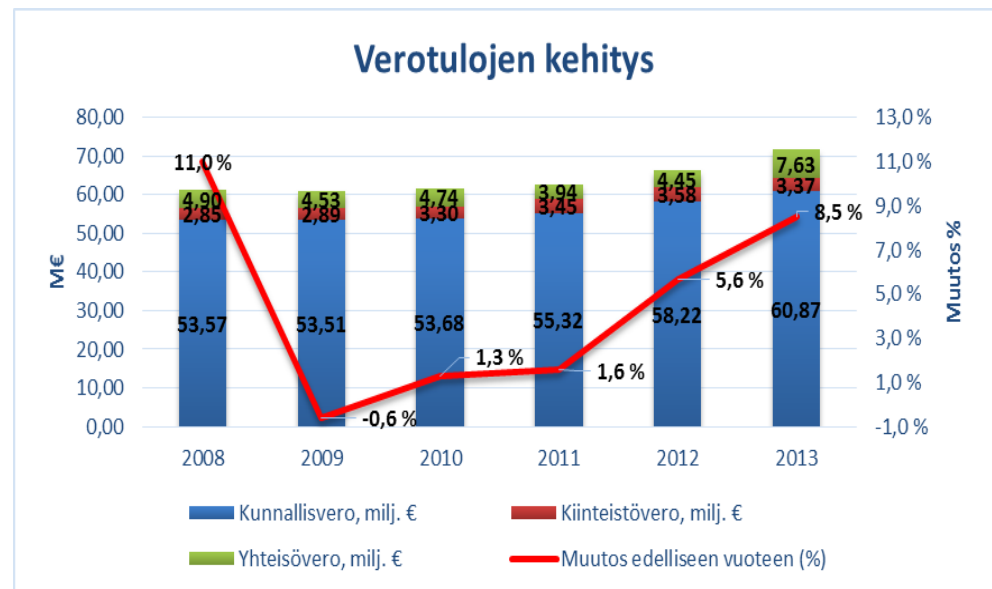
Vuosikate prosenttia poistoista: = 100 * vuosikate / poistot

Toimintatuotot olivat vuoden 2013 tilinpäätöksessä 17,6 milj. euroa, ja ne vähenivät 0,9 milj. euroa (4,7 %) vuodesta 2012.

Tilivuoden 2013 toimintakulut olivat 123,9 milj. euroa ja ne kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,9 milj. euroa (3,2 %). Toimintakuluista suurimman euromääräisen kasvun aiheutti palvelujen oston kasvu (noin 6,3 milj. euroa / 14 %). Henkilöstökulut laskivat puolestaan noin 1,7 miljoonaa euroa (3 %).

Kaupungin verotulot kasvoivat noin 5,6 milj. euroa (8,5 %) ja valtionosuudet puolestaan kasvoivat noin 3,5 milj. euroa (9,1 %). Yhteisö- ja kunnallisverojen kertymät kasvoivat vuodesta 2012, mutta kiinteistöveron kertymä jäi noin 0,2 milj. euroa edellisvuotta pienemmäksi.

KUVA 4 VEROTULOJEN KEHITYS

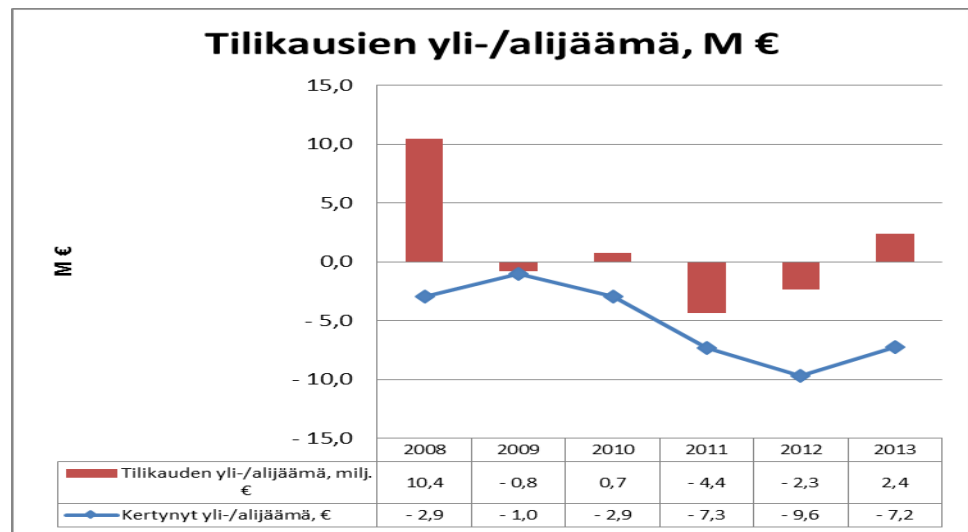

Vuonna 2013 kaupungille kertyi korkotuottoja noin 1,2 milj. euroa, eli noin 24 tuhatta euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Muita rahoitus- tuottoja kaupungille kertyi noin 0,5 milj. euroa.

Korkokulut olivat noin 1,0 milj. euroa (budjetoitu 1,0 milj. euroa) ja ne olivat edellisen vuoden tasossa. Korkokuluihin vaikutti erityisesti vuoden 2013 alhainen korkotaso. Tilinpäätös vuonna 2013 pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu keskiporkko oli 0,816 %.

Tilikauden ylijäämä oli 2,4 milj. euroa, ja se oli alkuperäistä talousarviota noin 0,8 milj. euroa parempi ja viimevuodesta tulos koheni 4,7 miljoonaa euroa.

KUVA 5 TUNNUSLUVUN TILIKAUSIEN YLI- / ALIJÄÄMÄ KEHITYS

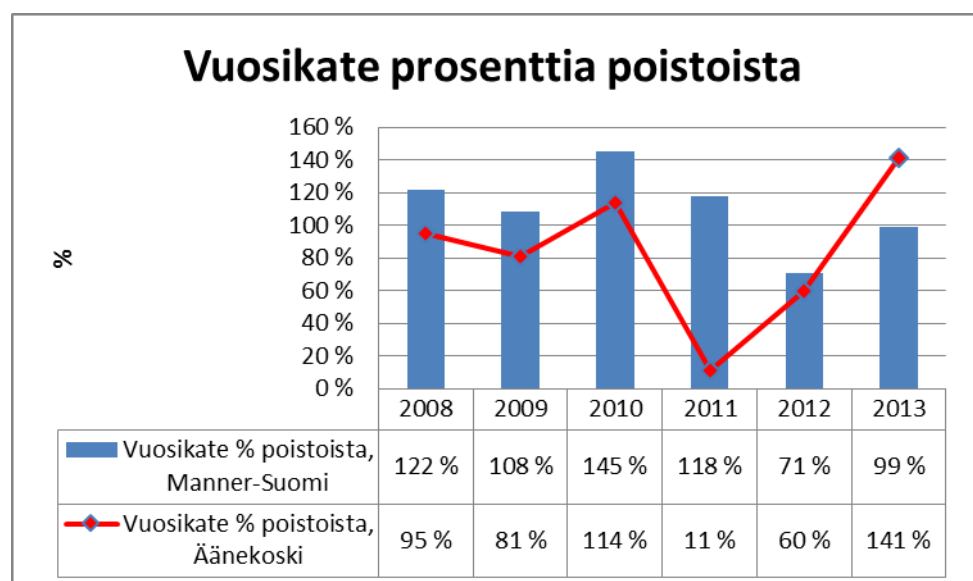
Tuloslaskelman tunnusluvut

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Kaupungin vuosikate oli 8,1 milj. euroa ja se kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 4,7 milj. euroa (134,14 %).

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

KUVA 6 TUNNUSLUVUN "VUOSIKATE PROSENTTIA POISTOISTA" KEHITYS

Äänekosken vuosikate prosenttia poistoista oli 141 %, kun luku edellisenä vuonna oli 60 %. Tällä tunnusluvulla mitattuna kaupungin tulorahoitus oli riittävä investointeihin nähden.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Äänekoskella vuonna 2013 vuosikate per asukas oli 404 euroa, kun se koko maassa oli 371 €. Äänekosken keskimääräinen investointien omahankintameno (=tavoitearvo) oli 580 euroa/asukas. Viimeisen kuuden vuoden aikana kaupunki ei ole kertaakaan saavuttanut tavoitearvoa.

2.4 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähenivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

TAULUKKO 6 RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

RAHOITUSLASKELMA, 1000 €	2013	2012
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 114	3 469
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-454	-1 337
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-20 178	-16 593
Rahoitusosuudet investointeihin	499	1 074
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	729	3 132
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 289	-10 255
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-2 525
Antolainasaamisten vähennykset	40	32
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 390	-8 821
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 000	13 500
Oman pääoman muutokset	0	-2
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 374	1 152
Rahoituksen rahavirta	11 276	13 336
Rahavarojen muutos	-13	3 081
Rahavarat 31.12.	4 805	4 818
Rahavarat 1.1.	4 818	1 738
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-35 177	-8 083
Investointien tulorahoitus, %	41,23	22,35
Lainanhoitokate	0,80	0,45
Kassan riittävyys, pv	11,28	11,79
Asukasmäärä 31.12.	20 081	20 265

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

$$\text{Investointien tulorahoitus, \%} = 100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$$

$$\text{Pääomamenojen tulorahoitus, \%} = 100 \cdot \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$$

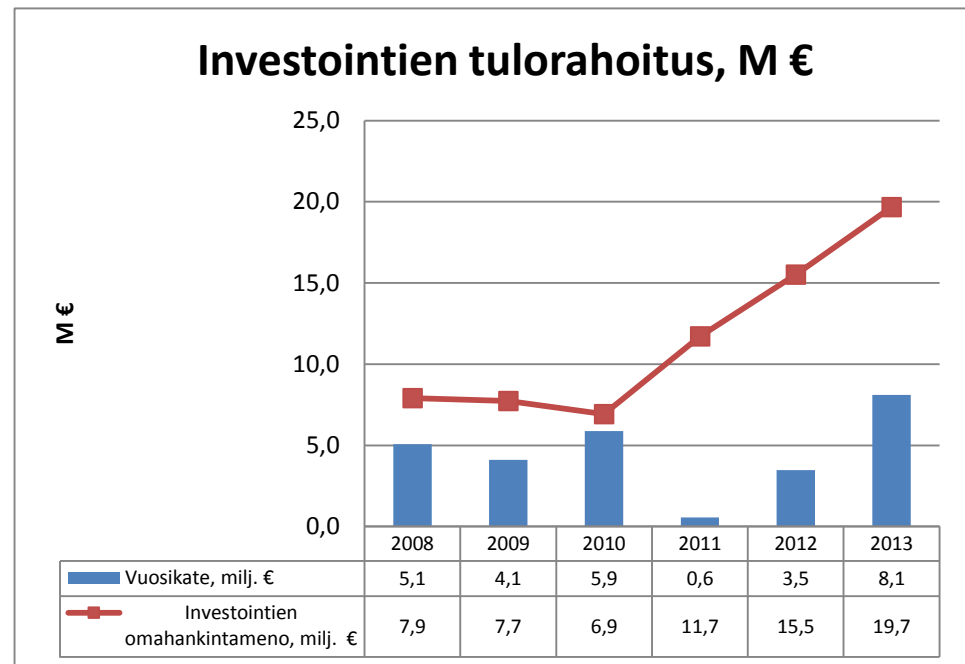
$$\text{Lainanhoitokate} = (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$$

$$\text{Kassan riittävyys (pv)} = 365 \text{ pv} \times \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$$

Tilinpäätöksessä 2013 varsinaisen toiminnan rahavirta eli tulorahoitus oli 7,7 milj. euroa, eli 5,5 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2012.

Investointien määrä vuonna 2013 oli 20,2 milj. euroa eli 3,6 milj. euroa (22 %) enemmän kuin vuonna 2012. Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin noin 0,5 milj. euroa ja käyttöomaisuuden myyntituloja kertyi noin 0,7 milj. euroa.

KUVA 7 INVESTOINTIEN TULORAHOITUKSEN KEHITYS

Antolainoja maksettiin kaupungille takaisin 40 tuhatta ja uusia antolainoja ei myönnetty.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 10,4 milj. euroa ja uusia pitkäaikaisia lainoja otettiin 15,0 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä nousi 8,0 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli -11,3 milj. euroa ja rahoitustoiminnan rahavirta oli 11,3 milj. euroa. Kaupungin rahavarat pysyivät täten käytännössä vuoden 2012 tasolla. Vuoden lopussa rahavarat olivat noin 4,8 milj. euroa.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

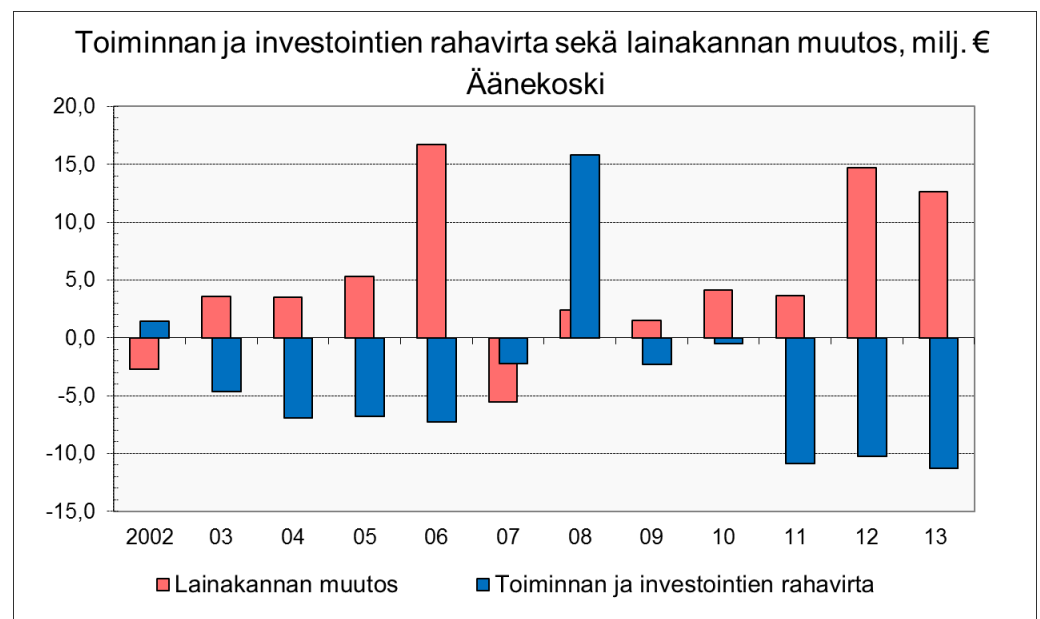
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos **toiminnan ja investointien rahavirta** itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kasvavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Äänekosken kaupungilla toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeiseltä viideltä vuodelta on noin 35,2 miljoonaa negatiivinen. Omarahoitusvaatimus ei näin ollen täyty, eikä nykyisellä investointitahdilla tule lähivuosina täyttymäänkään, vaan päinvastoin, kaupunki velkaantuu lisää.

KUVA 8 TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA SEKÄ LAINAKANNAN MUUTOS

Investointien tulorahoitus – tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti Äänekoskella oli 41,23 %. Loput investointien rahoitustarpeista katettiin rahoituksen rahavirralla (lainalla) sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden realisoinneilla.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Äänekosken kaupungin lainanhoitokate oli 0,8, kun se edellisenä vuonna oli 0,45.

Kassan riittävyys, pv -tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys kaupungilla oli 31.12.2013 yhteensä 11,28 päivää. Kassan riittävyys vähentyi edelliseen vuoteen verrattuna 0,5 päivää.

2.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

TAULUKKO 7 TASELASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TASE, 1000 €

VASTAAVAA	2013	2012	VASTATTAVAA	2013	2012
A PYSYVÄT VASTAAVAT	150 195	136 569	A OMA PÄÄOMA	71 332	68 935
I Aineettomat hyödykkeet	1 038	1 016	I Peruspääoma	78 497	78 497
1. Aineettomat oikeudet	11	23	II Arvonkorotusraho		
2. Tietokoneohjelmistot	138	123	III Muut omat rahastot	85	85
3. Muut pitkävaikuttiset menot	888	870	IV Edell. tilikauden yli-/alijäämä	-9 647	-7 315
4. Ennakkomaksut			V Tilikauden yli-/alijäämä	2 397	-2 332
II Aineelliset hyödykkeet	104 826	91 443	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	255	275
1. Maa- ja vesialueet	18 806	18 796	1. Poistoero	255	275
2. Rakennukset	51 731	55 127	2. Vapaaehtoiset varaukset		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 946	10 147	C PAKOLLISET VARAUKSET	6	6
4. Koneet ja kalusto	919	740	1. Eläkevaraukset		
5. Muut aineelliset hyödykkeet	263	266	2. Muut pakolliset varaukset	6	6
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	23 160	6 367	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	272	310
III Sijoitukset	44 332	44 110	1. Valtion toimeksiannot	24	89
1. Osakkeet ja osuudet	19 334	19 072	2. Lahjoitusrahastojen pääomat		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			3. Muut toimeksiantojen pääomat	248	221
3. Muut lainasaamiset	24 998	25 038	E VIERAS PÄÄOMA	88 382	76 354
4. Muut saamiset			I Pitkäaikainen	36 231	36 373
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	53	10	1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Valtion toimeksiannot	53	5	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	35 290	34 497
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatt.			3. Lainat julkisyhteisöiltä	933	1 867
3. Muut toimeksiantojen varat		5	4. Lainat muilta luotonantajilta		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 998	9 301	5. Saadut ennakot		
I Vaihto-omaisuus	30	44	6. Ostovelat		
1. Aineet ja tarvikkeet			7. Liittymismaksut ja muut velat	8	9
2. Keskeneräiset tuotteet			8. Siirtovelat		
3. Valmiit tuotteet/tavarat			II Lyhytaikainen	52 151	39 981
4. Muu vaihto-omaisuus	30	44	1. Joukkovelkakirjalainat		
5. Ennakkomaksut			2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	34 770	22 020
II Saamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä	933	933
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Myyntisaamiset			5. Saadut ennakot	3	5
2. Lainasaamiset			6. Ostovelat	8 232	8 809
3. Muut saamiset			7. Liittymismaksut ja muut velat	1 023	906
4. Siirtosaamiset			8. Siirtovelat	7 190	7 308
Lyhytaikaiset saamiset	5 163	4 439	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	160 247	145 880
1. Myyntisaamiset	1 748	1 919			
2. Lainasaamiset	35				
3. Muut saamiset	2 851	2 429			
4. Siirtosaamiset	529	91			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	9	9			
1. Osakkeet ja osuudet	9	9			
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr.					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 796	4 809			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	160 247	145 880			

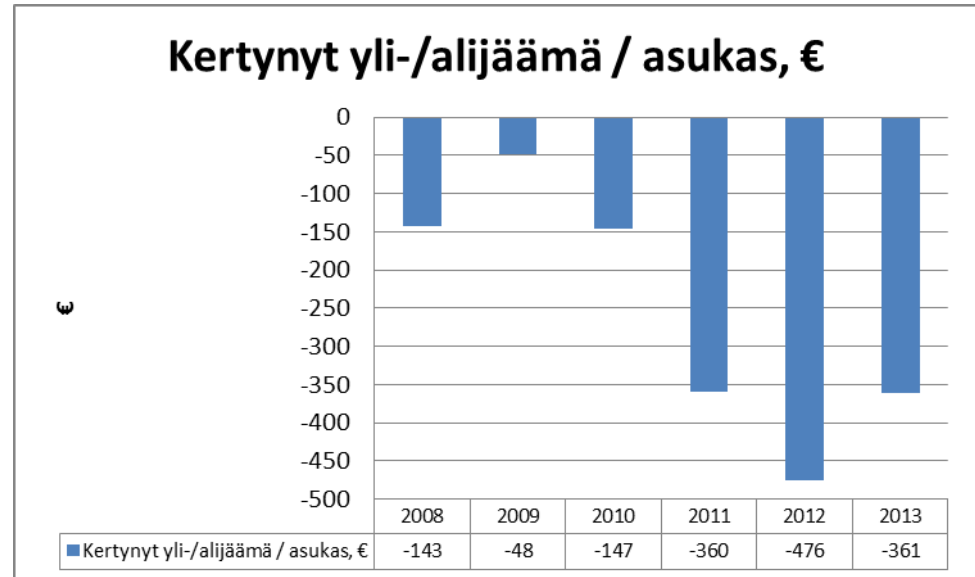
TASEEN TUNNUSLUVUT:	2013	2012
Omavaraisuusaste, %	44,67	47,44
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	67,32	62,05
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-7 249	-9 647
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-361	-476
Lainakanta 31.12., 1000 €	71 926	59 317
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 582	2 927
Lainasaamiset, 1000 €	24 998	25 038
Asukasmäärä 31.12.	20 081	20 265

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT
 Omavaraisuus -% = 100 x (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma – saadut ennakot)
 Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 x (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot

Kaupungin taseen loppusumma oli 160,2 milj. euroa ja se kasvoi 14,4 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna, lähinnä poistoja suurempien investointien seurauksena.

Kaupungin kertynyt alijäämä oli 7,2 miljoonaa euroa (9,6 M€) ja asukasta kohden laskettuna alijäämä oli 361 euroa/asukas (476 € / as).

KUVA 9 KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ ASUKASTA KOHTI

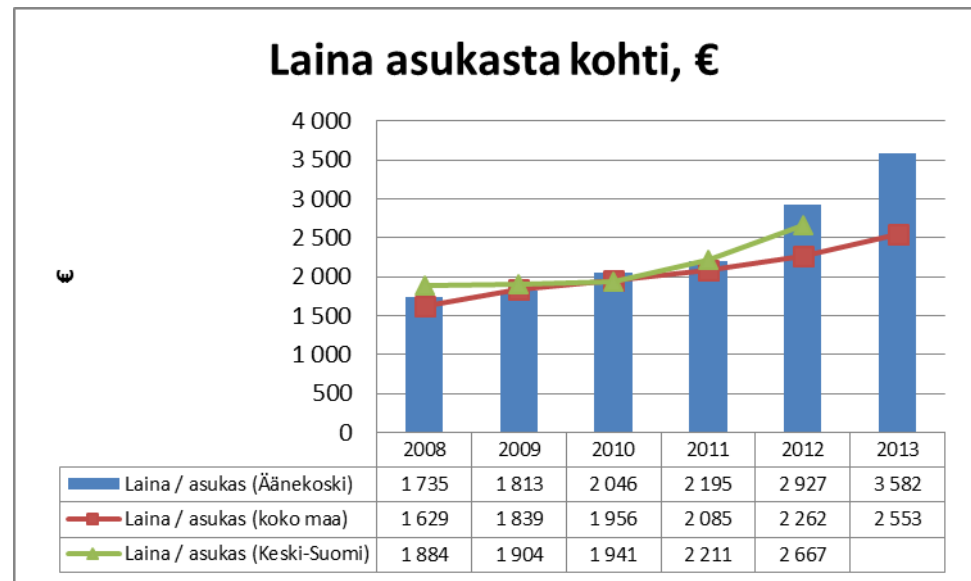
Kaupungin lainakanta oli 71,9 milj. euroa ja lainakanta kasvoi noin 12,6 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

KUVA 10 LAINAKANTA JA LAINAKANNAN MUUTOS, M€

Lainat asukasta kohden olivat 3.582 euroa/asukas (2.927 euroa/asukas).

KUVA 11 LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Nettovelkaa puolestaan oli vuodenvaihteessa noin 46,9 milj. euroa ja asukasta kohden nettovelkaa oli 2.335 euroa.

TAULUKKO 8 NETTOVELAN KEHITYS 2012 - 2013

	2013	2012
Lainakanta	71 926	59 317
Antolainat	25 033	25 038
Nettovelka:	46 894	34 279
Nettovelka / asukas €	2 335	1 692

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä vertaamalla taseen omia pääomia taseen loppusummaan, eli kertoo kuinka paljon yrityksellä on omaa pääomaa suhteessa kokonaispääomaan. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Äänekosken kaupungin vuoden 2013 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 44,67 %, kun se vuoden 2012 lopussa oli 47,44 %. Tunnusluvun tulkinthaajien mukaan kaupungilla on merkittävän suuri velkarasite.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluvulla arvioidaan sitä, minkälaisen tulo-rahoitusvaatimuksen vieras pääoma kunnalle asettaa. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan

pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2013 oli 67,32 % ja vuonna 2012 62,05 %.

2.6 Kokonaistulot ja -menot

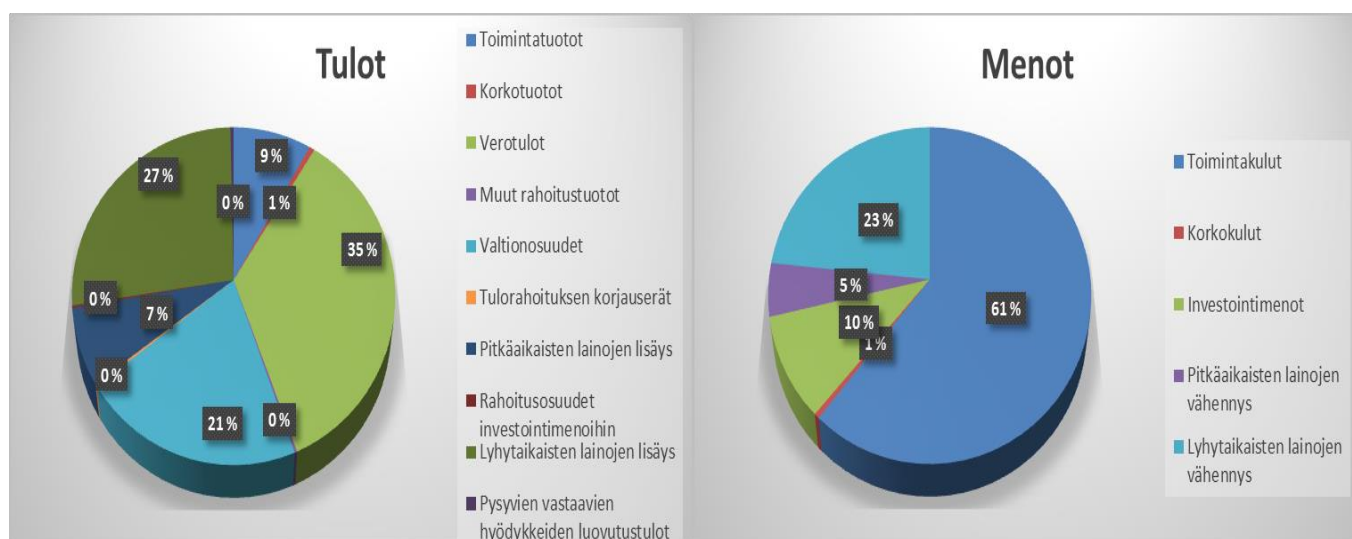
Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TAULUKKO 9 KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1000 €

KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1000 €

TULOT			MENOT		
Toiminta		%	Toiminta		%
Toimintatuotot	17 555	8,6%	Toimintakulut	123 883	61,1%
- Valmistus omaan käyttöön	32	0,0%	- Valmistus omaan käyttöön		0,0%
Verotulot	71 871	35,2%	Korkokulut	977	0,5%
Valtionosuudet	41 855	20,5%	Muut rahoituskulut	10	0,0%
Korkotuotot	1 150	0,6%	Satunnaiset kulut		0,0%
Muut rahoitustuotot	520	0,3%	Tulorahoituksen korjauserät		0,0%
Satunnaiset tuotot		0,0%	Pakollisten varausten muutokset		0,0%
Tulorahoituksen korjauserät		0,0%	Pysyvien vastaavien		
- Pysyvien vastaavien			hyödykkeiden luovutustappiot	-31	0,0%
hyödykkeiden luovutusvoitot	-483	-0,2%			
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	499	0,2%	Investointimenot	20 178	9,9%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	729	0,4%			0,0%
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	40	0,0%	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0%
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000	7,3%	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	10 390	5,1%
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	55 500	27,2%	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	47 500	23,4%
Oman pääoman lisäykset		0,0%	Oman pääoman vähennykset	0	0,0%
Kokonaistulot yhteensä	204 269	100,0%	Kokonaismenot yhteensä	202 908	100,0%

KUVA 12 TULOT JA MENOT (%-OSUUS)

2.7 Kuntakonsernin toiminta ja sen talous

2.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntalakiin on otettu säännökset kuntakonsernista ja kunnallisista liikelaitoksista. Kuntalakia on muutettu (519/2007) siten, että muutokset koskevat konserniohjausta ja -valvontaa sekä konsernitilinpäätöksen laatimista kunnassa ja kuntayhtymässä, hallintolain yhteisöjäävisäännöksen poikkeusta kuntalaissa, sekä kunnallista liikelaitosta ja liikelaitoskuntayhtymää.

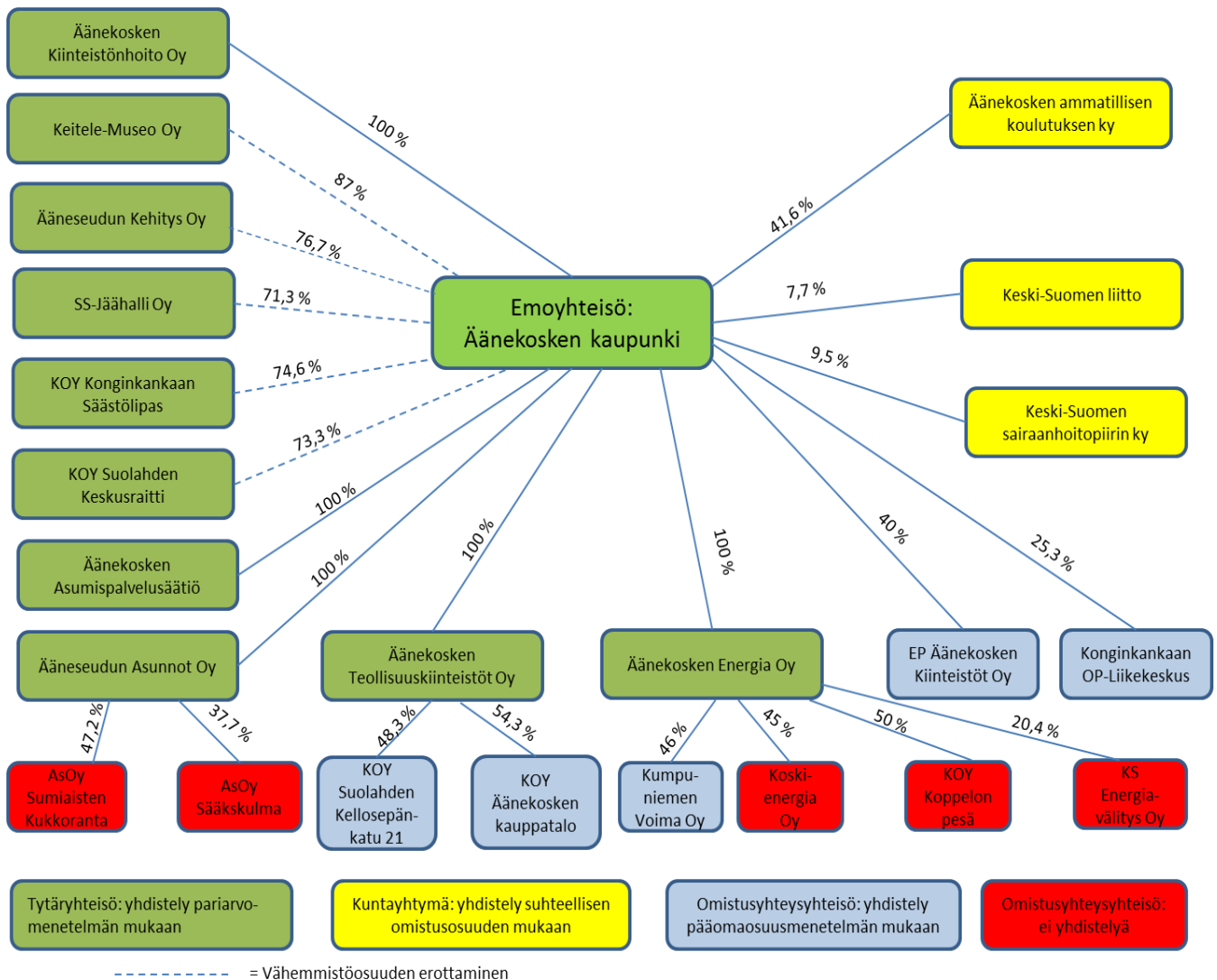
Kuntalain 13 §:ään on lisätty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista (13 §). Valtuuston asemaa kuntakonsernin tavoitteiden asettajana on korostettu ja samalla on selkeytetty erityisesti valtuuston ja hallituksen työnjakoa.

Kunta tytäryhtiöineen muodostaa kuntakonsernin (§ 16 a). Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset (25a 1 §).

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä (25a 2 §).

- Konsernijohto antaa ohjeet kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille.
- Konsernijohto antaa ohjeet tytäryhtiöille.
- Konsernijohdon päätökset ohjaavat myös kunnan valitsemien edustajien toimintaa tytäryhteisöjen toimielimissä.
- Konsernijohdon päätökset eivät sido oikeudellisesti tytäryhtiöiden toimielimiä.

KUVA 13 ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE JA OMISTUSOSUUDET 31.12.2013

2.7.2 Konsernin toiminnanohjaus

Kaupunkikonserniin kuuluu kaupunkiorganisaationlisäksi yhtiöitä ja muita yhteisöjä. Omistajaohjauksella tarkoitetaan niitä tavoitteita ja menettelytapoja, joita kaupunki omistajana kohdistaa yhtiöihin ja yhteisöihin. Äänekosken uudet Kuntalain (519/2007) mukaiset konserniohjeet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.12.2012 (§ 79).

Miten konserniohjaus on järjestetty

Äänekosken kaupungin uudet konserniohjeet tulivat voimaan 10.12.2012. Ohjeessa on määritelty konsernijohto ja sen tehtävät. Ohjeella varmistetaan tytäryhteisöille asetettujen omistajapoliittisten linjausten ja toiminnallisten sekä taloudellisten tavoitteiden toteutus. Lisäksi ohjeella määritellään miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään.

Mitä tavoitteita on asetettu

Vuoden 2013 talousarvion yhteydessä ei ole asetettu tavoitteita konserniyhtiöille. Vuoden 2014 talousarvion yhteydessä asetettiin yhtiöille tavoitteet ja niiden toteutumista arvioidaan 2014 tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginvaltuuston 10.12.2012 (§ 79) tekemässä päätöksessä on hyväksytty kaupungin omistajapolitiikan linjaukset, missä on määritelty tavoitteita joillekin kaupungin tytäryhteisöille:

Äänekosken Energia Oy

- Yhtiö pidetään kaupungin 100 %:ssa omistuksessa
 - Toteutunut
- Tuottotavoite 1,3 M€ / vuosi (määritellään vuosittain)
 - Toteutunut

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

- Yhtiö pidetään kaupungin 100 %:ssa omistuksessa
 - Toteutunut
- Yhtiötä kehitetään kaupunkikonsernille isännöinti-, kiinteistöhoito- ja siivouspalveluita tuottavana yksikkönä
 - Toteutunut
- Kaupunkikonsernin ao. toiminta-alan hankinnat saatetaan vähitellen vapaan kilpailutuksen piiriin (2016 alkaen)
 - Toteutus 2016 alkaen
- Asetetaan jatkossa tuottotavoite, joka määritellään vuosittain talousarvion yhteydessä, ja joka lähtökohtaisesti on vuodelle 2015 0,1 M€ vuodessa
 - Toteutus 2015

Ääneseudun Kehitys Oy

- Yhtiön omistajuus pidetään nykyisellään (yhteisomistus Konneveden kunnan kanssa)
 - Toteutunut
- Toiminta pyritään toteuttamaan vaikuttavasti, tehokkaasti ja taloudellisesti
 - Toteutunut

Keitele-Museo Oy

- Kaupungin omistajuus pidetään nykyisellään tai sitä vähennetään toiminnan jatkuvuus turvaten
 - Toteutunut
- Toiminta pyritään toteuttamaan vaikuttavasti, tehokkaasti ja taloudellisesti
 - Toteutunut

SS-Jäähalli Oy

- Kaupungin omistajuus pidetään nykyisellään tai sitä vähennetään toiminnan jatkuvuus turvaten
 - Ei toteutunut. Kaupungin omistajuutta lisättiin suunnatulla osakeannilla, kaupungin osakekanta nyt 71,3 %.
- Toiminta pyritään toteuttamaan vaikuttavasti, tehokkaasti ja taloudellisesti
 - Toteutunut osittain. Toiminta ei ole taloudellista, koska kaupungin avustuksia tarvitaan vuosittain.

Miten seuranta ja raportointi on vastuutettu kunnan toimielimille ja viranhaltijoille

Valtuusto

- määrittelee konsernin omistajapolitiikan
- hyväksyy kaupungin konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet
- toimii kaupunkikonsernin toiminnan ylimpänä valvojana
- hyväksyy talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä tavoitteet koko kaupunkikonsernille

Kaupunginhallitus

- ohjaa kuntakonsernia; ml. konsernin talouden ja toiminnan koordinoimista ja seuranta
- vastaa, että tytäryhteisöjen valvonta on järjestetty
- valitsee kuntayhtymien yhtymäkokousedustajan tai – edustajat
- antaa ohjeita kaupunkia konserniyhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin
- antaa toimintakertomuksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta
- seuraa tytäryhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotukset havaitsemistaan epäkohdista
- hyväksyy konserniohjeen
- hyväksyy sijoituspolitiikan periaatteet

Lautakunta

- huolehtii toimialaansa kuuluvan konserniyhteisön toiminnan seurannasta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kaupunginhallitukselle

Kaupunginjohtaja

- vastaa kaupunkikonsernin operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta sekä seuraa omistajapolitiikan toteutumisesta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kaupunginhallitukselle

- toimii kaupungin edustajana tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa tai nimittää kokousedustajan

Toimialajohtajat / talousjohto

- huolehtii toimialansa tytäryhteisöjen toiminnan seurannasta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kaupunginjohtajalle
- kiinteistö- ja asuntotoimen yhtiöiden sekä liiketoimintayhtiöiden seurantaa suorittaa talousjohtaja

Konserniyhteisöt / hallitus

- raportoi kaupunginhallitukselle yhteisön tavoitteiden ja kaupungin omistajapoliittisten tavoitteiden toteutumisesta tarkoituksen mukaisella jaksotuksella
- arvioi riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan tilaa sekä hallitustyöskentelyn toteutumista informoiden kaupunginhallitusta

2.7.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan järjestäminen on kuvattu tarkemmin luvussa 2.7.2. Konserniohjeet ovat astuneet voimaan 10.12.2012. Konsernille asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

Äänekosken Energia Oy:n toimitusjohtaja ilmoitti 25.3.2014, että yhtiön talousassistentin työsuhde on purettu, purkamisen syynä on epäily yhtiön varojen kavaltamisesta. Yhtiön hallitus on aloittanut asian sisäisen selvityksen ja pyytänyt tarjoukset erityistilintarkastuksen järjestämiseksi. Poliisi on aloittanut asian tutkimisen.

2.7.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunki kasvatti omistuspohjaansa SS-Jäähalli Oy:stä kaupungille suunnatulla osakeannilla. Kaupungin omistusosuus nousi 71,3 %:iin (aikaisemmin 50 %).

Kiinteistöhoito-, siivous- ja aluepalvelut siirtyivät Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n toiminnaksi. Siivous siirtyi jo vuoden alusta 2013 ja muut palvelut 1.10.2013 alkaen. Myös henkilöstö siirtyi toimintojen mukana uuden toimijan palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

Äänekosken kaupungin omistusosuutta Keski-Suomen sairaanhoitopiirissä kasvatettiin peruspääoman korotuksella (Jämsän ja Kuhmoisten ulosmaksu). Äänekosken omistusosuus on nyt 9,5 % (aikaisemmin 8,9 %).

Äänekosken Vuokra-asunnot Oy ja Suolahden Vuokra-asunnot Oy sulautuivat ja Ääneseudun Asunnot Oy aloitti toimintansa 1.1.2013.

2.7.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kohdassa 2.7.6 on poimittu kaupungin tytäryhteisöjen toimintakertomuksista yhtiöiden arviot tulevasta kehityksestä.

2.7.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa, ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja konsernitavoitteita asettamista ja toteuttamista koskeva arviointi on esitetty kohdassa 2.7.2.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Konserniohjeen kohdassa 10. on kuvattu, miten keskitettyjä konsernitoimintoja hyödynnetään.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kuntakonsernissa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa, joka perustuu riittävään riskien kartoitukseen. Kunkin yhteisön suorittaman kartoituksen perusteella määritetään ne periaatteet, joiden mukaan vahinkoriskejä siirretään katetavaksi vakuuttamisella.

Vakuutuspalvelut hankintaan konsernille yhteisen tarjouskilpailun perustella, ellei yhteisön toiminta edellytä useammin tapahtuvaa kilpailuttamista.

Tytäryhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Alla on esitetty yhtiöittäin tytäryhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Analysoinnissa on käytetty seuraavia tunnuslukuja:

Kannattavuus:

Liikevoittoprosentti

Tunnusluku kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen ennen rahoituseriä. Tunnuslukua käytetään kuten käyttökateprosenttia mittaamaan yrityksen liiketoiminnan menestystä, mutta se ottaa paremmin huomioon toimialojen väliset erot. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

$$\frac{\text{liiketoiminnan tulos}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Ohjearvoja:

- yli 10 % = hyvä
- 5 – 10 % = tyydyttävä
- alle 5 % = heikko

Vakavaraisuus:

Omavaraisuusaste

Vakavaraisuuden tunnusluku. Mittaa yrityksen vakavaraisuutta vertaamalla taseen omia pääomia taseen loppusummaan eli kertoo kuinka paljon yrityksellä on omaa pääomaa suhteessa kokonaispääomaan. Tunnusluku on toimialasta riippumaton ja sen tulkintaan vaikuttaa taseen omaisuserien kuranntius. Omavaraisuusaste on laskettu kaavalla:

$$\frac{\text{oma pääoma + varaukset}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Ohjearvoja:

- yli 40 % = hyvä
- 20 – 40 % = tyydyttävä
- alle 20 % = heikko

Maksuvalmius:

Current ratio

Maksuvalmiuden tunnusluku. Tunnusluku mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloista rahoitusomaisuudella ja vaihto-omaisuudella. Tunnusluvun avulla voidaan seurata yrityksen rahoitusaseman vuosittaista kehitystä. Tunnusluvun tulkinnassa on huomioitava rahoitusomaisuuden kuranntius ja likvidiys. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

$$\frac{\text{rahoitusomaisuus + vaihto-omaisuus}}{\text{lyhytaikaiset velat}}$$

Ohjearvoja:

- yli 2,0 = hyvä
- 1,0 – 2,0 = tyydyttävä
- alle 1,0 = heikko

Suhteellinen velkaantuneisuus:

Tunnusluvulla arvioidaan sitä, minkälaisen tulorahoitusvaatimuksen vieras pääoma yritykselle asettaa. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

Ohjearvoja:

- alle 40 % = hyvä
- 40 – 80 % = tyydyttävä
- yli 80 % = heikko

2.7.6.1 Ääneseudun Asunnot Oy

Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä ja vuokratonteilla olevia rakennuksia, ostaa ja vuokrata alueita, rakennuksia ja osakehuoneistoja, antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja sekä hoitaa kiinteistöjen isännöinti-, huolto- ja korjaustoimintaa.

Yhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet (31.12.2013) ovat Mauri Ilves (pj.), Seppo Hänninen, Pentti Kankainen, Matti Pasanen, Päivi Salakka, Elina Tarvainen, Maire Tiihonen, Hilikka Vepsä ja Erkki Pääkkönen.

Yhtiön hallitus kokoontui tilikauden aikana viisi kertaa.

Tilintarkastajana toimi BDO Yhtiötarkastus Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana Jarmo Jäspi, HTM, JHTT.

Yhtiön palveluksessa on ollut tilikauden aikana keskimäärin yhdeksän henkilöä.

Yhtiön omissa kiinteistöissä sekä yhtiön omistamissa osakehuoneistoissa on yhteensä 1.283 asuin- ja 3 liikehuoneistoa, jotka ovat asuinpinta-alaltaan yhteensä 70.247,0 m² + 111,0 m². Yhtiöllä on omassa käytössään toimitiloina liikehuoneistot Kauppakatu 17:ssä Äänekoskella ja Keiteleentie 11:ssä Suolahdessa. Erillisiä asunto-osakehuoneistoja on yhteensä 41 kpl.

Asuntojen käyttöaste oli tilikauden vaihteessa 87,3 %, edellisvuonna 88,5 %.

Tulevaisuuden näkymät

Koska kaupungin väestömäärä on vähentynyt edelleen tilikauden päätymisen jälkeenkin, on yhtiön haasteena saada pidetyksi asuntojen käyttöaste hyvänä. Lisäksi vapautuneiden asunto-osakehuoneistojen myynti ei edennyt toivotulla tavalla, johtuen heikosta paikallisesta kysynnästä ja yleisestä taloustilanteesta. Yhtiön on linjannut mahdollisuutta purkaa vajaakäyttöistä asuntokantaa.

Ääneseudun Asunnot Oy

TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	7 123 476,93
Liikevoitto	620 849,36
Tilikauden voitto / tappio	53 872,97
TASE	
Pysyvät vastaavat	33 837 754,26
Vaihtuvat vastaavat	850 924,35
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 688 678,61
Oma pääoma	1 761 678,24
Varaukset	311 046,89
Kertynyt poistoero	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	22 740 324,64
Lyhytaikainen vieras pääoma	9 875 628,84
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 688 678,61
TUNNUSLUKUJA	
Liikevoittoprosentti	9 %
Omavaraisuusaste	6 %
Current Ratio	0,1
Suhteellinen velkaantuneisuus	458 %

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on tyydyttävä, vakavaraisuus heikko, maksuvalmius heikko ja suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.7.6.2 Äänekosken Energia Oy

Yhtiön ydinliiketoiminnat muodostuvat sähkön mynnistä ja siirrosta, kaukolämpötoiminnasta sekä vesiliiketoiminnasta. Lisäksi yhtiön tuki-toimintoihin kuuluu asennuspalvelu. Sähkön siirto ja vesi ovat monopolitoimintoja, kun taas sähkön myynti, kaukolämpö ja asennuspalvelu ovat kilpailtua toimintaa. Liiketoiminnat on eriytetty kirjanpidollisesti. Kaikista liiketoiminnoista muodostetaan omat tuloslaskelmat ja taseet.

Vuoden aikana yhtiö muutti nimensä Äänekosken Energia Oy:ksi, Ääneseudun Energia nimi jäi yhtiön aputoiminimeksi. Äänekosken Energian toimialueen sähkön käyttö kasvoi 0,1 %. Sähkön siirron asiakasmäärä kasvoi vuoden aikana 23 asiakkaalla. Siirron asiakkaita oli vuoden lopussa yhteensä 9 333 asiakasta. Äänekosken Energian oma sähköntuotanto oli 74,7 GWh, missä on lisäystä edelliseen vuoteen 15,2 %. Tuotannosta vesivoiman osuus oli 65,5 GWh, puu- ja turvevoiman 8,8 GWh ja tuulivoiman 0,3 GWh. Äänekosken Energian kaukolämmön myynti laski 8,5 %. Uusia kaukolämpöasiakkaita liitettiin yhteensä 24 kpl, joten asiakasmäärä lisääntyi 3 %. Kaukolämpöasiakkaiden kokonaismäärä oli vuoden lopussa 812 asiakasta. Suomen kaukolämmön myynnin verollinen keskihinta vuonna 2013 oli 7,4 snt/kWh. Äänekosken Energian myynnin keskihinta oli vastaavasti 7,0 snt/kWh. Vesiasiakkaita yhtiöllä oli 4 412. Vuoden aikana asiakkaiden määrä väheni 3 asiakkaalla.

Yhtiön palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 36 henkilöä (36 henkilöä). 31.12. palveluksessa oli 36 henkilöä (35 henkilöä).

Yhtiön liikevaihto oli 20 574 718,83 euroa (20 611 944,69 euroa) ja liikevoitto 2 404 684,93 euroa (2 732 006,93 euroa). Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin 2 720 451,90 euroa (2 504 132,62 euroa). Poistoeroa kasvatettiin 796 346,67 euroa.

Investointeihin yhtiö käytti yhteensä 3 227 533 euroa, mistä sähkön siirtotoiminnan osuus oli 1 079 959 euroa, myyntitoiminnan 795 000 euroa, kaukolämpötoiminnan 581 468 euroa sekä vesiliiketoiminnan 771 106 euroa. Yhtiön korolliset velat olivat vuoden lopulla 47 619 742 euroa (48 980 266 euroa). Uutta velkaa otettiin 2 000 000 euroa ja vanhaa lyhennettiin yhteensä 3 360 524 euroa.

Yhtiön tulos oli kokonaisuutena jossakin määrin talousarviotavoitetta huonompi, mikä johtui loppuvuoden lämpimien ilmojen aiheuttamasta energian myynnin vähenemisestä. Sähkön siirto- ja myyntitoiminta pääsivät talousarviotavoitteisiinsa, kun taas kaukolämpötoiminta kärsi selvästi lämpimien ilmojen aiheuttamasta myynnin laskusta. Vesiliiketoiminnan tulos jäi myös jossakin määrin tavoitteesta. Yhtiön rahoitustilanne säilyi tyydyttävänä koko vuoden.

Vuoden 2014 arvioidaan toteutuvan suunnitellun mukaisena, joskin alkutalven lauhhat ilmat saattavat vaikuttaa koko vuoden tulosta heikentävästi. Vesivoiman tuotannon arvioidaan alkuvuoden perusteella toteutuvan suunnitellusti, mutta mahdolliset pitkät kuivat jaksot muuttavat tilannetta nopeasti. Merkittävimmät investoinnit ovat Metsä Fibren jäteveden puhdistamon laajennus yhteispuhdistamoksi ja töiden aloitus vuoden lopulla. Fennovoiman ydinvoimahankkeesta tehdään lopullinen päätös helmikuun lopulla ja myönteinen päätös käynnistäisi hankkeen ja rahoitustarpeen tämän vuoden aikana.

Yhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet ovat Marko Tuhkanen (pj.), Leila Lindell (varapj.), Jari Halttunen, Tommi Lunttila, Eila Nurmi, Erkki Pönkänen ja Kikka Sironen.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Markku Rautiainen.

Yhtiön tilintarkastajina ovat toimineet Veikko Heikkinen HTM, JHTT ja Jarmo Jäspi HTM, JHTT.

Äänekosken Energia Oy	
TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	20 547 718,83
Liikevoitto	2 404 684,93
Tilikauden voitto / tappio	299 996,84
TASE	
Pysyvät vastaavat	46 010 235,39
Vaihtuvat vastaavat	23 691 339,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	69 701 574,53
Oma pääoma	5 116 441,94
Varaukset	0,00
Kertynyt poistoero	8 164 189,26
Pitkäaikainen vieras pääoma	51 150 705,90
Lyhytaikainen vieras pääoma	5 270 237,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	69 701 574,53
TUNNUSLUKUJA	
Liikevoittoprosentti	12 %
Omavaraisuusaste	19 %
Current Ratio	4,5
Suhteellinen velkaantuneisuus	275 %

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on hyvä, vakavaraisuus heikko, maksuvalmius hyvä ja suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.7.6.3 Äänekosken Kiinteistönhoito Oy

Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä ja vuokratonteilla olevia rakennuksia, ostaa ja vuokrata alueita, rakennuksia ja osakehuoneistoja, antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja sekä hoitaa kiinteistöjen isännöinti-, huolto-, siivous ja korjaustoimintaa.

Hallituksen jäseninä ovat toimineet 1.1.-31.12.2013 Simo Salmelin (pj.), Risto Kumpu (varapj), Laura-Liisa Hyytiäinen, Marke Tuominen, Tuula Kallberg ja Olli Jämsen. Hallitus kokoontui tilikaudella kahdeksan kertaa.

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut JHTT Erkkä Ollila BDO Auditor Oy:stä.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 5 952 512,69 € ja muut liiketoiminnan tuotot 9 098,69 €. Liikevaihdon kasvu edelliseen tilikauteen oli 79,75 %.

Yhtiön pääasiallisen tulon muodostavat perittävät palvelumaksut ja sopimuskorvaukset. Palvelumaksut nousivat 1.1.2013 hallinto-, käyttö- ja huolto-, siivous- ja ulkoalueiden hoidosta perittävien maksujen osalta 5,5 %.

1.1.2013 astui voimaan ensimmäinen osa kaupungin yhtiöitysprosessista, jolloin siivoustoimen henkilöstö siirtyi yhtiön palvelukseen.

9.1.2013 on rekisteröity yhtiökokouksen 26.10.2012 päättämä osakepääoman korotus. 26.3.2013 hallitus päätti yhtiössä käytettävästä työehtosopimuksesta koskemaan koko henkilöstöä 1.3.2014 alkaen. Yhtiöitys jatkui 1.10.2013 teknisen henkilökunnan siirtyessä yhtiöön. 1.10.2013 alkaen koko suunniteltu yhtiöityksen massa saatiin tuotantoon yhtiössä. Vuosi 2013 onnistui yhtiössä taloudellisesti.

Arvio tulevasta kehityksestä

Äänekosken kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 10.4.2012 linjannut, että Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n toimintaa kehitetään tavoitteena avoimilla markkinoilla toimiva kiinteistöpalveluyhtiö. Vuoden 2013 aikana yhtiön sisäisiä toimintamalleja ja -järjestelmiä on rakennettu palvelemaan kustannusten tarkempaa kohdistusta ja aktiivista tulosseurantaa. Järjestelmä kehitys jatkuu aktiivisena 2014 ja 2015. Kehityksellä haetaan myös tehostusta toimistorutiineihin, tavoitteena, että tulevia eläköitymisiä ei 100 % korvattaisi uusilla rekrytoinneilla. Yhtiön tavoite on viimeistään 2015 täyttää kaupunginhallituksen ja -valtuuston asettama tuottotavoite 0,1M€. Hallituksen päätöksen mukaisesti 1.3.2014 alkaen noudatetaan yhtiössä kiinteistötyönantaja-alan työehtosopimusta, jonka vaikutukset alkavat näkyvät yhtiön taloudessa 2014 aikana lisäntyneenä kapasiteettina ja tuotantona, sekä kustannusrakenteen kevenemisenä. Haasteena osaltaan vapautuneen kapasiteetin hyödyntäminen kannattavasti, joka asettaa tavoitteita myynnille ja uusiasiakas-hankinnalle, jonka painopiste ja merkitys vain kasvaa 2014:sta ja siitä eteenpäin. Äänekosken Kiinteistöhoito Oy on koettu uusasiakaskentässä mielenkiintoiseksi vaihtoehdoksi ja 2014-2015 varmasti antavat hyvän kuvan siitä, minkälaista potentiaalia kaupunkiomistajan ulkopuolisilta markkinoilta olisi saatavissa.

Kaupungin tarvitsemien kiinteistöpalveluiden hankintaa siirretään vaiheittain kilpailutuksen piiriin vuoden 2016 aikana. Tulevaisuuden suurimpana haasteena on rakentaa yhtiöstä tehokkaasti ja kannattavasti järjestelmillä toimiva yhtiö, sekä saada rakennettua omistajan kanssa yhteistyössä tulevasta huoltojärjestelmästä koko kaupunkia palveleva kokonaisuus ja malli, jolla yhtiö selkeästi erottuisi kilpailutilanteessa suhteessa muihin. Suurimpana epävarmuustekijänä on kiinteistökannan ylläpidon siirtyminen vapaille markkinoille, jossa yhtiö joutuu kilpailemaan kertaluokkia suurempien yhtiöiden kanssa kaupungin omistamien kiinteistöjen hoidosta. Kummassakaan päässä, ei yhtiössä, kuin ei tilaajallakaan ole tähän tällä hetkellä valmiutta. Mikäli kilpailutilanteesta 2016 muodostuu toimijoiden välillä ns. hinta-/aluevaltaustilanne, on Äänekosken kiinteistöhoitoon lähes mahdoton selviytyä kannattavasti kilpailussa.

Yhtiön näkymä eteenpäin on haastavan positiivinen ja tavoitteena on aikaansaada huomattavaa kasvua sekä tuottoa omistajalle.

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	5 952 512,69
Liikevoitto	123 214,31
Tilikauden voitto / tappio	92 236,36
TASE	
Pysyvät vastaavat	644 223,63
Vaihtuvat vastaavat	1 262 688,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 906 911,81
Oma pääoma	352 219,74
Varaukset	0,00
Kertynyt poistoero	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	15 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 539 692,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 906 911,81
TUNNUSLUKUJA	
Liikevoittoprosentti	2 %
Omavaraisuusaste	18 %
Current Ratio	0,8
Suhteellinen velkaantuneisuus	26 %

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat heikkoja ja suhteellinen velkaantuneisuus on puolestaan alhainen (hyvä).

2.7.6.4 Ääneseudun Kehitys Oy

Yhtiön omistajina ovat: Äänekosken kaupunki, 23 osaketta ja Konneveden kunta, 7 osaketta. Yhtiön tehtävänä on toimialueellaan edistää elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittymistä ja huolehtia ohjelmaperusteisen aluepolitiikan toteuttamisesta. Tässä tarkoituksessa yhtiö harjoittaa yrittäjiksi ryhtyvien, yrittäjien ja yritysten neuvontaa, koulutusta, konsultointia ja muita yrityspalveluja sekä edistää alueen yritysten sekä kuntien yhteistyötä ja yhteismarkkinointia sekä yhdessä kuntien kanssa hoitaa kuntien elinkeino- ja aluepolitiikkaa. Yhtiö voi harjoittaa rajoitettua pääomasijoitustoimintaa.

Yhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet (31.12.2013) ovat Matti Virtanen (pj.), Tommi Lunttila, Kari Levänen, Timo Niskanen, Rolf Nyholm, Oliver Ruppert ja Risto Kumpu. Yhtiön hallitus kokoontui toimintavuonna 2013 kuusi kertaa.

Ääneseudun Kehitys Oy:n varsinainen tilintarkastaja on BDO Yhtiötarkastus Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana HTM, JHTT Jarmo Jäsپی.

Vakituisesti yhtiössä työskentelee kolme henkilöä.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2013 oli 383.131,56 euroa. Taseen loppusumma on 352.149,37 euroa.

Toimintavuonna 2013 Ääneseutu oli korkean teknologian seutukunta, jossa yritysten T&K-panostus ja jalostustyöpaikkojen osuus on maakunnan/maan korkeinta tasoa. Biotalouteen on suunnattu myös lisäpanoksia, Kasvusopimuksen ja INKA-ohjelman myötä. Näillä sopimuksilla ja ohjelmilla on tarkoitus saada lisää kasvua toimialalle.

Toimintavuoden kevään aikana kaupalliset palvelut järjestyivät ja lisääntyivät Äänekosken taajaman alueella mm. Tarvikekeskuksen siirrettyä toimintansa keskusta alueelle ja JYSKin aloittaessa toiminnan. Haasteena ja mahdollisuutena kaupallisella puolella nähdään verkkokauppa, siihen on myös meidän alueella panostettava.

Yrityksille ja muille tarvitsijoille suunnattujen elinkeinopalvelujen seudullinen tarjonta on yhtiön oman toiminnan sekä ulkopuolisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa tehtyjen yhteistyösopimusten kautta ollut kattava.

Omistajakuntien yhtiölle määrittämä keskeinen tehtäväosa elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittämisen edistämisen ohella on huolehtiminen ohjelmaperusteisen aluepolitiikan toteuttamisesta yhteistyössä kuntien kanssa. Tässä roolissaan yhtiön henkilöstö on ollut toteuttamassa sekä seututasolla että maakuntatasolla EU-ohjelmakauden 2007 – 2013 kehittämishankkeita. Yhtiön henkilöstö on myös toiminut useiden maakunnallisten hankkeiden ohjaus- ja projektiryhmissä.

Yhtiö on toimintavuoden aikana ollut osarahoittajana tai – toimijana yhteensä 16 alueellisessa tai maakunnallisessa kehittämishankkeessa. Yhtiö hallinnoi itse toimintavuoden aikana kahta hanketta:

1. Seudullisen Yrityspalvelupäällikön palkkausta rahoitettiin Elyn kautta 65 %.
2. Vihreä väylä – hankkeen alkuperäinen toteutus aikataulu oli 15.5.2010 – 31.5.2013, aikaa päätettiin kuitenkin jatkaa hankekauden loppuun eli 02/2014. Hankkeen rahoittajana toimii Keski-Suomen ELY-keskus, joka kanavoii resurssit kolmen keksisuomalaisen toimijaryhmän; Viisari ry:n, Maaseutukehitys ry:n ja Jyväskylän ry:n kautta.

Ääneseudun Kehitys Oy on jäsenenä valtakunnallisessa Seudulliset Yrityspalvelut SEKES ry:ssä sekä Keski-Suomen kauppakamarissa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tulevan ohjelmakauden käynnistys hanketoiminnan osalta alkaa varsinaisesti kesän jälkeen. Vaikka rahoitus tulee pienenevään yleisesti, niin tavoitteena kuitenkin on käynnistää omia hankkeita matkailun, lähidemokratian, keskusta-alueen uusiutuvan toimintaympäristön (mm. kauppan alan murros, verkkokauppa) ja teollisen digitalisoitumisen osalta. Tällä ohjelmakaudella osallistutaan myös Jyväskylän kaupunkiseudun

INKA-ohjelmaan, erityisesti biotalousosioon sekä myös kasvusopimukseen.

Yhtiön liikevaihto tulee hieman kasvamaan uusien hankkeiden myötä.

Alueellisten elinkeinopalvelujen kehittäminen ja monipuolistaminen jatkuu mm. TE-toimiston ja Uusyrityskeskuksen palveluiden myötä. Tämä tulee vaikuttamaan jatkossa varmasti myös seudullisen Yrityspalvelupäällikön palkkatukeen.

Yhteistyön lisäämiseen ja yrittäjyyden/yritteliäisyyden tukemiseen ja kannustamiseen sekä niiden valmiuksien parantamiseen on käytettävä laajemmin resursseja myös oppilaitostasolla.

Ääneseudun Kehitys Oy	
TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	383 131,56
Liikevoitto	-2 983,61
Tilikauden voitto / tappio	2,27
TASE	
Pysyvät vastaavat	0,00
Vaihtuvat vastaavat	352 149,37
VASTAAVAA YHTEENSÄ	352 149,37
Oma pääoma	298 631,76
Varaukset	0,00
Kertynyt poistoero	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	53 517,61
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	352 149,37
TUNNUSLUKUJA	
Liikevoittoprosentti	-1 %
Omavaraisuusaste	85 %
Current Ratio	6,6
Suhteellinen velkaantuneisuus	14 %

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus oli heikkoa. Vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyvällä tasolla ja suhteellinen velkaantuneisuus oli erittäin alhaisella tasolla (hyvä).

2.7.6.5 Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy

Yhtiö vuokraa omistamiensa elinkeinoelämän käyttöön tarkoitettuja toimisto- ja teollisuustiloja. Lisäksi yhtiö hoitaa Äänekosken kaupungin omistamien elinkeinotoimintaa palvelevien toimitilojen vuokrauksen sekä toimii Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n hallinnoimien asunto- ja kiinteistösaakeyhtiöiden isännöitsijänä erillisen sopimuksen mukaan.

Äänekosken kaupunki omistaa 100 % Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy:n osakekannasta. Yhtiöllä on ollut päätoiminen toimitusjohtaja 1.1.2013 alkaen.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2013) Ilkka Saarenpää (pj.), Pasi Linja-aho (varapj.), Kari Kiiskinen, Erkki Lehtinen, Esa Paanala, Arto Salminen ja Sari Åkerlund. Yhtiön hallitus on kokoontunut toimintakautena yhteensä kolme kertaa.

Tilintarkastajana on toiminut BDO Audiator Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana Jarmo Jäspi.

Toimintakertomuksessaan yhtiö arvioi, että nykyiset vuokrasopimukset jatkunevat pääosin lähitulevaisuudessa. Yhtiön omistuksessa olevista toimisto- ja teollisuustiloista oli vuoden vaihteessa tyhjänä 11,2 %, joista osaan on saatu vuokralainen vuoden 2014 puolella.

Yhtiön liikevaihtoon nähden lainakanta on kohtuullinen ja korkoriski pieni. Yhtiön taloudellinen tilanne on hyvä.

Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy	
TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	924 491,16
Liikevoitto	172 888,18
Tilikauden voitto / tappio	68 311,66
TASE	
Pysyvät vastaavat	5 618 262,57
Vaihtuvat vastaavat	292 966,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 911 229,12
Oma pääoma	2 096 249,68
Varaukset	0,00
Kertynyt poistoero	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 675 000,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 139 979,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 911 229,12
TUNNUSLUKUJA	
Liikevoittoprosentti	19 %
Omavaraisuusaste	35 %
Current Ratio	0,3
Suhteellinen velkaantuneisuus	413 %

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on hyvä, vakavaraisuus tyydyttävä, maksuvalmius heikko ja suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.7.6.6 Äänekosken Asumispalvelusäätiö

Säätiö on merkitty säätiörekisteriin 1987. Säätiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2013) Erkki Pönkänen (pj.), Marke Tuominen (varapj.), Eero Hakonen, Tapio Heimonen ja Merja Närhi.

Tilintarkastajana on toiminut BDO Auditor Oy, varsinaisina tilintarkastajina Jarmo Jäspi ja Tuula Ylikangas, varatilintarkastajana Seppo Lindholm.

Säätiön kiinteistönhuollosta vastaa Äänekosken Kiinteistöhoito Oy.

Tilikauden aikana huoneistojen 3 ja 10 kylpyhuoneet peruskorjattiin.

Arvio tulevasta kehityksestä

Ikkunoinen ja parvekeovien korjaus/uusiminen, parvekkeiden betonielementtien ja teräsosien korroosio- ja maalauskorjaukset, kylpyhuoneiden pinnoitteiden uusiminen ja lämmönsiirtimen uusiminen ovat lähivuosien suurimpia korjaushankkeita.

TULOSLASKELMA		Äänekosken Asumispalvelusäätiö
Liikevaihto		97 190,28
Liikevoitto		18 221,12
Tilikauden voitto / tappio		0,00
TASE		
Pysyvät vastaavat		570 137,97
Vaihtuvat vastaavat		40 831,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ		610 969,91
Oma pääoma		33 841,49
Varaukset		53 621,56
Kertynyt poistoero		0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma		494 120,94
Lyhytaikainen vieras pääoma		29 385,92
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		610 969,91
TUNNUSLUKUJA		
Liikevoittoprosentti		19 %
Omavaraisuusaste		14 %
Current Ratio		1,4
Suhteellinen velkaantuneisuus		539 %

Tunnusluvuilla mitattuna säätiön kannattavuus on hyvä, vakavaraisuus heikko, maksuvalmius tyydyttävä ja suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.7.6.7 Keitele-Museo Oy

Yhtiön toimialana on museotoiminnan harjoittaminen Äänekosken kaupungissa ja museojunaliikenteen harjoittaminen kaikkialla Suomessa.

Kaupungin ja siihen yhteydessä olevien yhteisöjen omistamien osakkeiden osuus on n. 84 %, loput osakkeet jakaantuvat yksityishenkilöiden ja eri yksityisten yhteisöjen kesken.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2013) Ilkka Saarenpää (pj.), Maija Piitulainen, Ilkka Herpman, Lauri Wilen, Juha Kolu (varapj.) ja Erkki Pönkänen.

Hallitus on kokoontunut vuoden 2013 aikana kahdeksan kertaa, joista kaksi kokousta jäi liian vähäisen osanottajamäärän takia vaille päätösvaltaa.

Tilintarkastajina ovat toimineet BDO Yhtiötarkastus Ab Jarmo Jäspi, varalla Tuula Ylikangas.

Yhtiön talous perustuu Äänekosken kaupungilta saatavaan avustukseen ja museojunaliikenteestä saataviin tuloihin. Liikenteen osalta lättähattuliikenne on taloudellisesti tuloksekasta. Yhtiön taloudellinen tilanne on hyvä ja tulos vuodelta 2013 on voitollinen.

Keitele-Museo Oy	
TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	79 556,35
Liikevoitto	13 877,51
Tilikauden voitto / tappio	10 517,24
TASE	
Pysyvät vastaavat	3 484,24
Vaihtuvat vastaavat	48 990,87
VASTAAVAA YHTEENSÄ	52 475,11
Oma pääoma	47 739,48
Varaukset	0,00
Kertynyt poistoero	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	4 735,61
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	52 475,09
TUNNUSLUKUJA	
Liikevoittoprosentti	17 %
Omavaraisuusaste	91 %
Current Ratio	10,3
Suhteellinen velkaantuneisuus	6 %

Tunnusluvuilla mitattuna säätiön kannattavuus, vakavaraisuus, maksuvalmius ja suhteellinen velkaantuneisuus ovat hyvällä tasolla.

2.7.6.8 Kiinteistösaakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 1989. Varsinainen yhtiökokous on pidetty 14.3.2013. Yhtiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2013) Hannu Javanainen (pj.), Heli Möller ja Jouko Hämäläinen. Hallitus kokoontui kaksi kertaa.

Tilintarkastajana on toiminut BDO Yhtiötarkastus Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Jarmo Jäspi.

Tilikauden aikana rekisteröitiin omistajanmuutos huoneistoon A2. Yhtiössä ei tehty laajoja erillistä rahoitusta vaativia tai useammalle tilikaudelle ulottuvia korjauksia tilikauden aikana.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuonna 2014 tehdään välttämättömät korjaukset ja laaditaan pitemmän aikavälin korjaussuunnitelma.

Kiinteistö Oy Konginkankaan Säästölipas

TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	52 762,04
Liikevoitto	3 363,70
Tilikauden voitto / tappio	4 328,26
TASE	
Pysyvät vastaavat	291 633,71
Vaihtuvat vastaavat	8 705,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ	300 339,11
Oma pääoma	294 156,16
Varaukset	0,00
Kertynyt poistoero	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 613,50
Lyhytaikainen vieras pääoma	3 569,45
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	300 339,11
TUNNUSLUKUJA	
Liikevoittoprosentti	6 %
Omavaraisuusaste	98 %
Current Ratio	2,4
Suhteellinen velkaantuneisuus	12 %

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on tyydyttävä, vakavaraisuus hyvä, maksuvalmius hyvä ja suhteellinen velkaantuneisuus hyvä.

2.7.6.9 Kiinteistöosakeyhtiö Suolahden Keskusraitti

Varsinainen yhtiökokous on pidetty 29.4.2013. Yhtiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2013) Matti Tuononen (pj.), Jani Mikkonen ja Harri Pirhonen.

Tilintarkastajan on toiminut BDO Yhtiötarkastus, päävastuullisena tilintarkastajana Jarmo Jäspi.

Arvio tulevasta kehityksestä

Normaalien vuosittaisten kunnossapito- ja korjaustöiden lisäksi liikerrakennuksen (B) ulkovaipan kunnostus ja maalaus, viristorakennuksen (A) ulkovaipan puhdistus ja suojauskäsittely, sokkelin kunnostus ja maalaus sekä piha-alueen kunnostus.

Kiinteistö Oy Suolahden Keskusraitti

TULOSLASKELMA	
Liikevaihto	91 808,44
Liikevoitto	5 764,22
Tilikauden voitto / tappio	0,00
TASE	
Pysyvät vastaavat	1 667 850,09
Vaihtuvat vastaavat	15 425,17
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 683 275,26
Oma pääoma	1 678 783,76
Varaukset	0,00
Kertynyt poistoero	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	4 491,50
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 683 275,26
TUNNUSLUKUJA	
Liikevoittoprosentti	6 %
Omavaraisuusaste	100 %
Current Ratio	3,4
Suhteellinen velkaantuneisuus	5 %

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus oli heikko, mutta vakavaraisuus, maksuvalmius ja suhteellinen velkaantuneisuus olivat hyvällä tasolla.

2.7.6.10 SS-Jäähalli Oy

Yhtiökokouksen 13.5.2013 valitsemaan hallitukseen ovat kuuluneet Erkki Uusitalo (pj.), Lauri Wilen (varapj.), Kari Kiiskinen, Vesa Miinin, Seppo Ruotsalainen ja Perttu Silvennoinen. Hallitus on kokoontunut kahdeksan kertaa tilikauden aikana.

Yhtiökokouksia on tilikaudella pidetty kaksi 13.5.2012 varsinainen yhtiökokous ja 13.11.2013 ylimääräinen yhtiökokous.

Toimitusjohtajana on toiminut Ilkka Saarenpää 30.9.2013 asti. Puheenjohtaja on hoitanut oman toimen ohella toimitusjohtajan tehtävät 1.10.2013-alkaen.

Yhtiöllä on palkattua henkilökuntaa sivutoiminen toimitusjohtaja 30.9.2013 saakka. Jäänhoitopalvelut on ostettu tmi koneurakointi Jari Hämäläiseltä. Kirjanpito- ja laskutuspalvelu on ostettu Pia Leena Luotola Oy:ltä. 1.10.2013 alkaen laskutuspalveluista on vastannut hallituksen puheenjohtaja.

Helmikuussa rikkoontunut kompressori 1 kunnostettiin ennen syyskauden alkua. Vuoden lopussa suoritettiin hallin rakenteiden vakavuustarkastelu. Lopullinen raportti valmistuu vuonna 2014 alkupuoliskolla, jonka jälkeen mahdollisista toimenpiteistä päätetään.

Päivisin hallia on käyttänyt pääsääntöisesti kaupungin koululaiset sekä päiväkotien asiakkaat. Käyttö onkin ollut kiitettävän aktiivista. Iltaisin käyttöaste on lähes 100 %. Viikonloppuisin käyttö on hiukan vajaatehoista.

Yhtiön omapääoma v. 2012 oli -2.364,15 €. Ylimääräinen yhtiökokous päätti suunnatusta 50.000,00 € osakeannista Äänekosken kaupungille.

Äänekosken kaupungin lunastettua 50.000,00 € osakepääoman korotuksen, osakepääomaksi muodostui 117.275,17€. Äänekosken kaupungin omistusosuudeksi muodostuu 71,32 %. Pankkilainaa (Nordea) on jäljellä 132.893,91€ ja Äänekosken kaupungilta lainaa 35.000 €, 50.000,00 € ja 16.666,67 €. Yhtiön tulos muodostui tappiolliseksi, suhteellisen suureksi edellisvuosiin verrattuna, johtuen osittain kompressorin korjauskustannuksista (n. 10.000 €) ja uudesta kiinteistöhoitosopimuksesta (jäänhoito), mikä on noin 12.000 € kalliimpi edellisvuosiin verrattuna.

Arvio tulevasta kehityksestä

Viikonloppujen käyttöastetta on pyrittävä nostamaan esim. luomalla omat nettivaraussivut ja näin markkinointia tehostamalla. Ns. kakkoskompressorissa tällä hetkellä käytössä oleva kylmäaine (R22) on lain mukaan vaihdettava tulevana vuonna (R404).

		SS-Jäähalli Oy
TULOSLASKELMA		
Liikevaihto		120 209,37
Liikevoitto		-31 064,42
Tilikauden voitto / tappio		-33 164,41
TASE		
Pysyvät vastaavat		206 879,03
Vaihtuvat vastaavat		55 133,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ		262 012,12
Oma pääoma		14 471,44
Varaukset		0,00
Kertynyt poistoero		0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma		118 127,91
Lyhytaikainen vieras pääoma		129 412,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		262 012,12
TUNNUSLUKUJA		
Liikevoittoprosentti		-26 %
Omavaraisuusaste		6 %
Current Ratio		0,4
Suhteellinen velkaantuneisuus		206 %

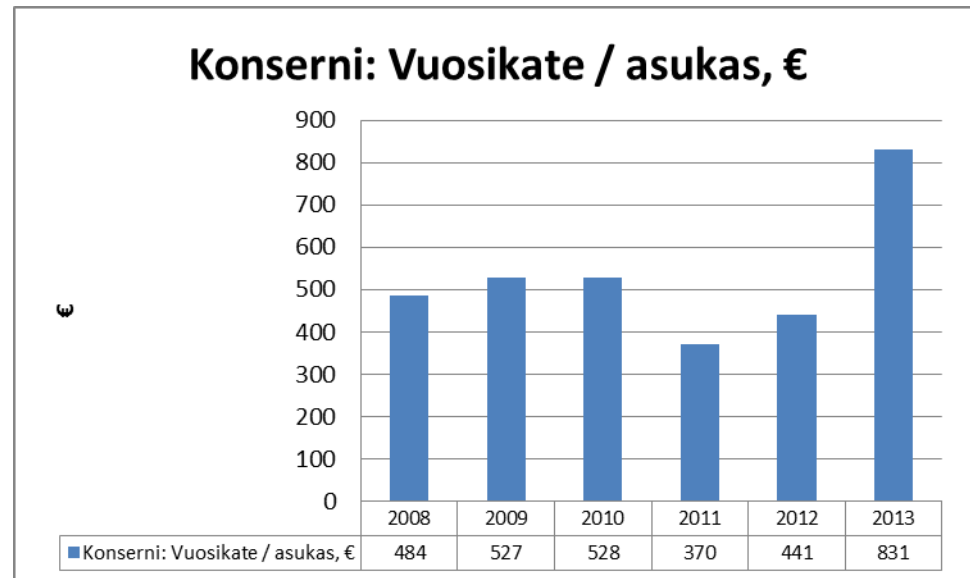
Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat heikolla tasolla ja suhteellinen velkaantuneisuus oli erittäin suuri.

2.7.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma

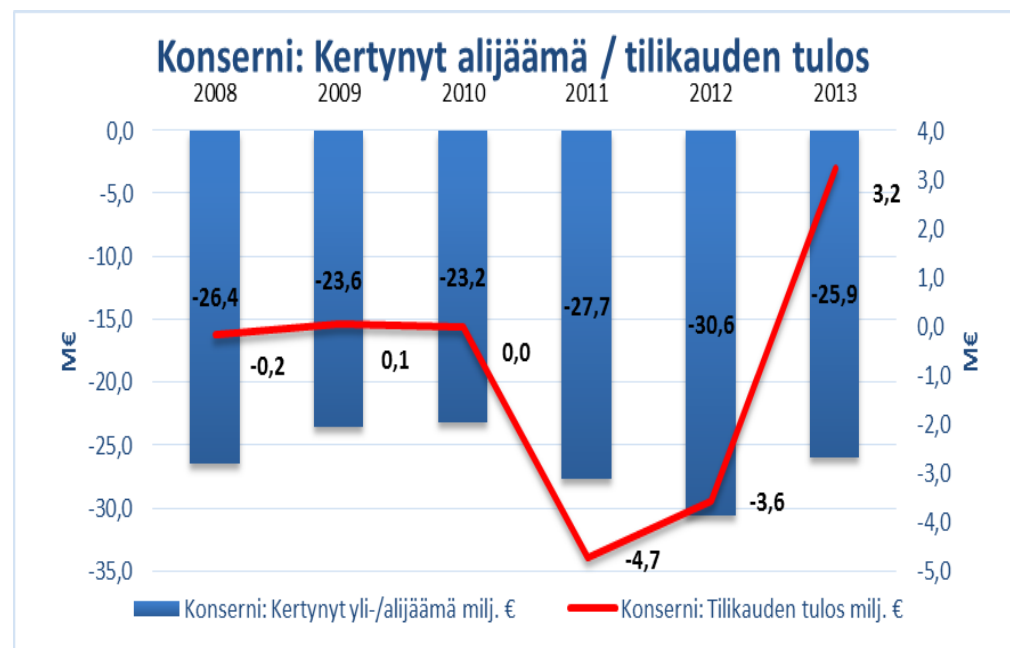
Konsernin vuosikate oli 16,7 milj. euroa (831 euroa/asukas), kun se vuonna 2012 oli 8,9 milj. euroa (441 euroa/asukas).

KUVA 14 VUOSIKATE ASUKASTA KOHTI, €

Tilikauden tulos oli 3,2 milj. euroa ylijäämäinen (2012 alijäämä 3,6 milj. euroa) ja kertynyt alijäämä on vuoden 2013 tilinpäätöksessä 25,9 milj. euroa (2012 kertynyt alijäämä 30,6 M€).

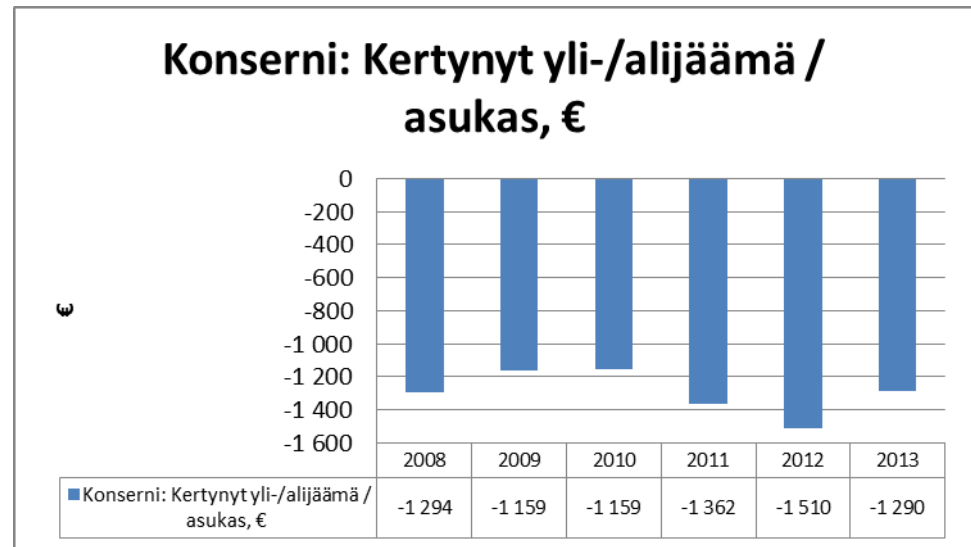
KUVA 15 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ, M€

Konsernitase

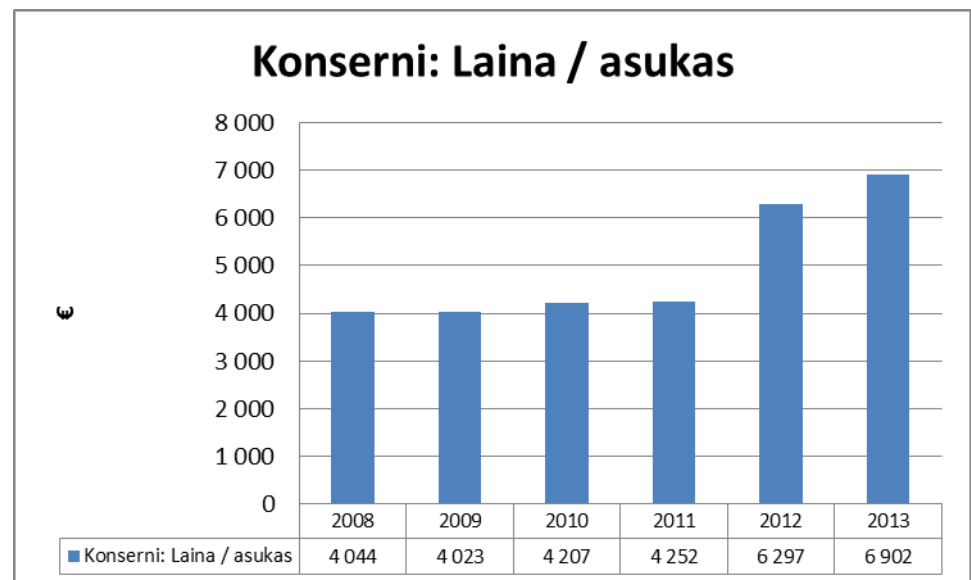
Taseen loppusumma vuonna 2013 oli 242,4 milj. euroa, kun loppusumma 2012 oli 226,9 milj. euroa. Taseessa on alijäämää asukasta kohden vuoden 2013 jälkeen 1.290 euroa (2012: 1.510 euroa/asukas).

KUVA 16 KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ/ASUKAS, €

Konsernin lainakanta vuonna 2013 oli 138,6 milj. euroa (6.902 euroa/asukas) ja vuonna 2012 lainakanta oli 127,6 milj. euroa (6297 euroa/asukas).

KUVA 17 LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Konsernitilinpäätös laskelmiseen ja tunnuslukuineen on esitetty kohdassa 4.4.

2.1 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.1.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä (KuntaL 69.3 §). Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Poistoeroa tuloslaskelmaan tuloksi kirjataan 19.919,37 euroa.

Kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2013 tilinpäätöksessä tilikauden ylijäämä 2.397.331,84 euroa kirjataan yli-/alijäämätilille.

2.1.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 69 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä.

Äänekosken kaupunginvaltuusto on 28.5.2012 (§ 34) hyväksynyt yksityiskohtaisen talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman vuoteen 2020 saakka. Suunnitelmaa on täsmennetty talousarviokäsittelyn yhteydessä 10.12.2012. Tasapainottamistoimenpiteet on pääsääntöisesti jo toteutettu vuonna 2013 ja huomioitu vuoden 2014 talousarviossa. Talouden tasapainottamisessa on tehty lautakunnissa hyvää työtä ja toimenpiteiden vaikutukset ovat mahdollistaneet kaupungin talouden myönteisen elpymisen. Vuodelle 2015 tasapainottamisvelvoite on enää

450.000 euroa ja vuodelle 2017 150.000 euroa. Vuoden 2014 talousarviossa on käsitelty kohta kohdalta toimenpiteiden toteutuminen sekä vielä toteuttamatta olevat tasapainottamistoimenpiteet.

Taloussuunnitelman mukaan kaupungin alijäämät saadaan katettua vuoden 2019 tilinpäätöksessä.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Valtuustoon nähden tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet. Viranhaltijoista toimialajohtajat ja vastuualuejohtajat ovat tilivelvollisia ja velvolliset vastaamaan ja seuraamaan yksiköidensä tavoitteiden saavuttamista sekä menojen ja tulojen toteutusta.

3.1 Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen

TAULUKKO 10 KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN (ULKONINEN JA SISÄINEN) LAUTAKUNNITTAIN

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS 1000 euroa					
Tarkastuslautakunta					
Toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-44		-44	-31	-12
Toimintakate (netto)	-44	0	-44	-31	-12
Kaupunginhallitus					
Toimintatuotot	6 677	-185	6 492	6 445	47
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-9 966	500	-9 466	-9 792	326
Toimintakate (netto)	-3 290	315	-2 975	-3 347	373
Perusturvalautakunta					
Toimintatuotot	9 661	700	10 361	10 679	-318
Valmistus omaan käyttöön				0	0
Toimintakulut	-69 300	-2 700	-72 000	-72 685	685
Toimintakate (netto)	-59 639	-2 000	-61 639	-62 006	367
Kasvun ja oppimisen lautakunta					
Toimintatuotot	1 752		1 752	2 072	-320
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-28 166	-105	-28 270	-28 547	277
Toimintakate (netto)	-26 414	-105	-26 519	-26 476	-43
Tekninen lautakunta					
Toimintatuotot	3 327	35	3 362	3 383	-21
Valmistus omaan käyttöön				25	-25
Toimintakulut	-12 185	-86	-12 271	-12 512	241
Toimintakate (netto)	-8 858	-51	-8 909	-9 105	195
Ympäristölautakunta					
Toimintatuotot	161		161	141	20
Valmistus omaan käyttöön				7	-7
Toimintakulut	-2 417		-2 417	-2 386	-30
Toimintakate (netto)	-2 255	0	-2 255	-2 239	-17
Vapaa-aikalautakunta					
Toimintatuotot	695		695	789	-94
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-3 902		-3 902	-3 881	-20
Toimintakate (netto)	-3 206	0	-3 206	-3 093	-114
Käyttötalous yhteensä:					
Toimintatuotot	22 273	550	22 823	23 508	-685
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	32	-32
Toimintakulut	-125 980	-2 391	-128 370	-129 836	1 466
Toimintakate (netto)	-103 706	-1 841	-105 547	-106 296	749

3.1.1 Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Kuntalain mukaan kunnanvaltuuston tavoitteiden toteuttamisen arvioinnissa tarkastuslautakunnalla on tärkeä tehtävä. Tarkastuslautakunnan on arvioitava, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen.

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunta	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-31	-44	-31	12	-28 %
Netto (toimintakate)	-31	-44	-31	12	-28 %

Äänekosken kaupungilla on sopimus tilintarkastuksen järjestämisestä BDO Audiator Oy:n kanssa. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut Erkki Ollila. Tarkastuslautakunnan talousarvio alittui noin 28 %:lla.

3.1.2 Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupungin keskushallinnon (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen alaisuudessa toimiva keskushallinto) perustehtävä on vastata siitä, että kaupunkiyhteisöllä on selkeä visio, toimintaa ohjaavat arvot ja niiden pohjalta laaditut strategian päälinjaukset.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallitus	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	6 466	6 491	6 445	-46	-1 %
Toimintakulut	-9 975	-9 466	-9 792	-326	3 %
Netto (toimintakate)	-3 509	-2 975	-3 347	-372	13 %

Kaupunginhallituksen talousarvio ylittyi n. 372.000 eurolla (13 %).

3.1.2.1 Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut vastuualueena sisältää kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kansliatoiminnan, kunnallisverotuksen, velkaneuvonnan, aluetoiminnan, historiikin, vuokra-asumispalveluiden, monistamon, vss-toiminnan ja vaalien kustannuspaikat.

1000210 Hallintopalvelut	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
	Toimintatuotot	91	33	31	-2
Toimintakulut	-2 088	-1 993	-2 035	-42	2 %
Netto (toimintakate)	-1 997	-1 960	-2 003	-43	2 %

Hallintopalvelut -vastuualue ylitti talousarvionsa noin 43.000 eurolla (2 %).

3.1.2.2 Talouspalvelut

Toiminta-ajatus

Talouspalvelut sisältää talous- ja tietohallinnon kustannuspaikat. Taloushallinnon kustannus-paikan toiminnan pääpaino on kaupungin taloushallintopalvelujen tuottamisessa. Keskeisimmät toiminta-alueet ovat yleisen talouskehityksen seuraaminen, kaupungin taloussuunnittelujärjestelmän kehittäminen, talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluprosessi, kirjanpito, tilin-päätöksen ja konsernitilin-päätöksen valmistelu, maksuliikenne, kaupungin rahoitus ja riskien hallinta sekä kaupunkikonsernin kokonaistalous ja talousohjaus. Kaupungin hankinta-asiantuntija on myös budjetoitu taloushallinnon kustannuspaikalle. Hankintatoimen keskeiset toiminta-alueet ovat kaupungin hankinta-toimen kehittäminen ja seuranta, hankintalainsäädännön muutosten seuranta ja soveltaminen käytäntöön sekä hankintojen suorittaminen hankintalain ja kaupungin hankintasäännön mukaisesti.

Tietohallinnon kustannuspaikka hoitaa kaupungin toiminnan edellyttämät tietohallintopalvelut.

Talousarvion toteutuminen

1000220 Talouspalvelut	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
	Toimintatuotot	29	32	46	14
Toimintakulut	-770	-838	-819	19	-2 %
Netto (toimintakate)	-740	-806	-774	32	-4 %

Talouspalvelut -vastuualue pysyi talousarviossaan suunnitellusti.

3.1.2.3 Henkilöstöpalvelut

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalveluiden perustehtävä on henkilöstöresurssien suunnittelu, tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja kehittäminen sekä henkilöstöstrategian mukaisten toimintakäytäntöjen edistäminen.

Henkilöstöpalvelut vastuualueena sisältää palkkahallinnon, työmarkkinatoiminnan, työterveydenhuollon, työsuojelun ja muut henkilöstöpalvelut kustannuspaikat.

Talousarvion toteutuminen

1000230 Henkilöstöpalvelut	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
	Toimintatuotot	190	180	211	31
Toimintakulut	-1 115	-1 116	-1 136	-20	2 %
Netto (toimintakate)	-925	-936	-924	12	-1 %

Henkilöstöpalveluiden talousarvio toteutui suunnitellusti.

3.1.2.4 Elinkeinotoimi

Talousarvion toteutuminen

1000240 Elinkeinotoimi	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
	Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-231	-353	-266	87	-25 %
Netto (toimintakate)	-231	-353	-266	87	-25 %

3.1.2.5 Viestintä ja kehitystoiminta

Toiminta-ajatus

Viestintä ja kehitystoiminta vastuualue sisältää kuntamarkkinoinnin, tiedotustoiminnan, Viisari-projektin ja Kapeenkosken virkistysalueen kustannuspaikat.

Talousarvion toteutuminen

1000250 Viestintä ja kehitystoiminta	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
	Toimintatuotot				0
Toimintakulut	-77	-68	-26	42	-62 %
Netto (toimintakate)	-77	-68	-26	42	-62 %

3.1.2.6 Maankäyttö

Toiminta-ajatus

Maankäyttö vastualueen tehtävät ovat

- vastata kaupungin ja sen eri osien kehittämisen perustana olevien maankäyttösuunnitelmien ja kaavojen laadinnasta
- luoda edellytykset asumisen ja yritystoiminnan rakennushankkeille ideasuunnittelulla, sopimusmenettelyllä ja kaavoituksella
- vastata maapolitiikasta ja osallistua kaupunkiympäristön laadun kehittämiseen yhteistyössä teknisen ja ympäristötoimialan kanssa
- vastata tonttien luovuttamisesta, kiinteistönmuodostuksesta ja mitaustehtävistä, kartta-asioista ja osoitteista sekä kaupungin maa- ja metsäomaisuudesta

Talousarvion toteutuminen

1000260 Maankäyttö	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	1 362	1 259	1 262	3	0 %
Toimintakulut	-994	-847	-938	-91	11 %
Netto (toimintakate)	368	412	324	-88	-21 %

Vastuualueen talousarvio toteutui erittäin hyvin tonttipalvelujen osalta ja tyydyttävästi kaavoituksessa. Kaavoituksessa ei saavutettu budjetoituja tuloja Hirvaskankaan maankäyttömaksujen (160.000 euroa) siirryttyä tulevaisuuteen kaavasta tehdyn valituksen johdosta. Vastuualueen alijäämää paikkasi tonttipalvelujen ennakoitua suuremmat maanvuokra- ja puunmyyntitulot, jolloin alijäämäksi muodostui noin 90.000 euroa.

Tontinvuokria kerättiin yli 530.000 euroa. Kaupungilla on noin 900 vuokrasopimusta ja vuokrattujen alueiden yhteispinta-ala on lähes 200 ha.

Puun myyntituottoja kertyi 320.000 euroa. Kaupungilla on talousmetsiä noin 1.300 ha ja niitä käsitellään v. 2009 laadittujen metsäsuunnitelmien mukaisesti. Vuosittainen hakkuumäärä on talousmetsissä ollut perinteisesti pienempi kuin arvioitu puuston kasvu. Taajamametsiä hoidetaan erillisen myös vuonna 2009 valmistuneen suunnitelman pohjalta. Puistomaiseksi harventamista suoritettiin metsurityönä ja pystykauppana mm. liikuntapuistossa ja Palomäellä.

Omakotitonttien luovutuksessa viimeiset kaksi vuotta ovat olleet poikkeuksellisia luovutusten määrän ja sijoittumisen osalta. Kun 2000-luvun alkuvuosina kaupunki luovutti noin 30 AO-tonttia/vuosi, on vuosittainen luovutusten määrä ollut viime vuosina alle 10 tonttia. Vuonna 2013 tonttien kysyntä kohdistui hyvin selvästi yhdelle alueelle (Mörtti).

Tonttipalveluissa rekisteröitiin 15 kiinteistötoimitusta, joissa muodostui 25 tonttia. Tonttijakoja tuli voimaan 16 kpl, joissa laadittiin 25 kaavatonttia. Kaavoitus valmisteli kaupunginhallitukselle 16 poikkeamis- ja suunnittelutarvehakemusta, missä on hieman kasvua edelliseen vuoteen verrattuna.

Keskeinen vastualueen saavutus vuonna 2013 oli Ääneniemen itärannan maakaupan valmistelu. Kaupunginhallitus päätti 18.11.2013 maakaupasta, jolla Metsä Board Oyj:ltä ostetaan Keiteleeseen rannalle sijoitettavaa uutta asuntoaluetta varten noin 30 ha raakamaata. Samassa kaupassa kaupungille siirtyi tontti- ja katualueita sekä noin 4 ha:n alue Äänenmäen toimintojen kehittämistä varten. Ääneniemen itärannan kaavoitus aloitetaan v. 2014.

Kaupunki osti myös kaksi kerrostalotonttia painotalon vierestä palvelujen äärelle sijoitettavaa kerrostalorakentamista varten. Alueen asemakaava valmistuu v. 2014.

Kaavoja hyväksyttiin yhteensä kuusi kappaletta, mikä vastaa lukumäärältään viime vuosien tasoa. Kaavoista merkittävin oli Hirvaskankaan koillisen sektorin asemakaava. Äänekosken rantayleiskaavaa tarkistettiin. Kaupunginhallituksessa hyväksyttiin yhteistyössä Uuraisten kunnan kanssa laadittu oikeusvaikutukseton Hirvaskankaan kehittämissuunnitelma ja kaavarunko.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaavoituksen vastualueen tavoitteet ovat osoittautuneet niukkoihin henkilöstöresursseihin nähden sekä määrällisesti että laadullisesti liian kunnianhimoisiksi. Nykyisillä henkilöstöresursseilla ei kyetä selviytymään vireillä olevista kaavahankkeista ja muista kaavoitukselle määritellyistä tehtävistä säädyllisessä ajassa. Kolmen henkilön vastatessa koko kaupungin maankäytön suunnittelun järjestämisestä on kaavojen valmistumisaikatauluja jouduttu jatkuvasti siirtämään eteenpäin.

Mikäli jatkossa halutaan korostaa hyvään asiakaspalveluun liittyen kohtuullisten aikataulutavoitteiden saavuttamista, tulisi harkita määräraikaista henkilöstölisäystä kaavoituspalveluihin.

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Vetovoimaiset asuin-, liike- ja työpaikkatontit	Monipuolistetaan tonttitarjontaa ja kehitetään asumisen vaihtoehtoisia malleja	Hirvimäen asemakaava (Hirvaskangas) ja Länsiportin asemakaava (Äänekosken	Mittariksi asetettua tavoitetta ei saavutettu: kaavasuunnittelu jatkuu v. 2014. Päättävöitetta toteutettiin mm. keskusta-alueen ja yh-

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
		keskusta) kaupunginvaltuustossa vuoden loppuun mennessä	teisöllisen senioriasumisen ideasuunnitellulla.
Tavoite 2 Kaupunkiympäristön laadun parantaminen	Ideoidaan, laaditaan ja markkinoidaan toteuttajille ympäristön kohentamiseen liittyviä suunnitelmia ja hankkeita	Kolme suunnitelmaa valmiina vuoden loppuun mennessä	Toteutui tyydyttävästi: Rantapuiston kehittämissuunnitelma, yhteisöllisen senioriasumisen hanke, Suolahden Wanhan aseman ideasuunnitelman markkinointi.
Tavoite 3 Keskustojen vetovoimaisuuden lisääminen	Laaditaan Suolahden Wanhan Aseman ympäristön alueen kulttuurihistoriallista merkitystä korostava asemakaava	Wanhan Aseman asemakaava ehdotusvaiheessa vuoden loppuun mennessä	Aikataulutavoitetta ei saavutettu: kaava on ollut nähtävillä luonnoksena, mutta ehdotusvaihe siirtyi vuoden 2014 puolelle.
Tavoite 4 Taloudellisuutta, toimivuutta ja ympäristötekijöitä painottava yhdyskuntarakenne	Laaditaan maankäytön ja asumisen toteuttamisohjelma ja viimeistellään Äänekoski 2030 -osayleiskaava	Suunnitelmat kaupunginvaltuustossa vuoden loppuun mennessä	Mittariksi asetettua tavoitetta ei saavutettu: osayleiskaavan jatko-suunnittelu mahdollista vasta v. 2014. Päätavoitetta toteutettiin päivittäisessä työkentelyssä.

3.1.2.7 Tukipalvelut

Toiminta-ajatus

Tukipalvelut vastuualue sisältää ruokapalvelut sekä kaupungin keittiöiden kustannuspaikat.

Talousarvion toteutuminen

1000280 Tukipalvelut	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
	Toimintatuotot	4 703	4 962	4 895	-67
Toimintakulut	-4 244	-4 241	-4 297	-56	1 %
Netto (toimintakate)	459	721	598	-123	-17 %

Vuosi 2013 ruokapalveluiden sisäisten tulojen osalta ei toteutunut aivan suunnitellusti. Syynä siihen on esim. päivähoidon osalta hoitopäivien lasku johtuen lomautuksista ja työttömyydestä kaupungin asukkailla.

Sairaala / hoivapuolen potilasmäärät laskivat johtuen Arjen tulo -vastuualueella tapahtuneesta rakennemuutoksesta (laitospaikat on muutettu palveluasunnoiksi hoivalaitoksissa sekä tukipalvelua on ohjattu kotihoitopainoteiseksi). Tästä johtuen sisäisten aterioiden määrä on laskenut.

Saavutuksena näkisimme maltillisen elintarvikekustannusten nousuprosentin verrattuna elintarvikkeiden keskimääräiseen elintarvikekustannusten nousuun, joka oli v. 2013 keskimäärin 6-10 %. Syynä tähän on elintarvikkeiden osalta sopimustuotteiden tunnollinen käyttö. Hyödynämme kaikki raaka-aineet tehokkaasti ja tilaustoiminta tapahtuu ammattitaitoisesti ja kustannustietoisesti.

Lisäksi tuotannonohjausjärjestelmän (Aromi) jatkuva kehittämistyö ja siitä saadut hyödyt on nähtävissä (ruokapalveluiden reseptiikan, ruokalistan ja tilaustoimintojen yhtenäistäminen).

Ylitystä budjettiin nähden oli noin 123.000 €. Henkilöstökulut olivat merkittävin syy ylitykseen, johtuen pitkistä ja vakavista sairaus poissaoloista sekä päivähoidon osalta Karhunlähteen päiväkodin remontista (Teknologiakeskuksessa väliaikaistilat, jotka vaativat myös ruoka-palveluilta ylimääräisiä henkilöstökustannuksia).

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Aromi ruokatuotanto-ohjelma	Aromin käyttö tuotannonohjauksessa, uusiutunut Aromin tuomat uudet mahdollisuudet arkityöhön Tuotannonohjauksen yhtenäistäminen, asiakkaat samanvertaisessa asemassa	Vakioidut ruokaohjeet (tasalaatuisuus), ravintoainelaskelmat, asiakastytyväisyyskyselyt	Ruokalistan yhtenäistäminen tehty ja otettu käyttöön 2 / 13 ruokapalveluissa. Tuotannonohjausjärjestelmän systemaattinen käytön laajentaminen arjessa. Siitä saadut edut työkaluna arjessa. Tehokkuutta tuonut lisää tilaustoiminnoissa.
Tavoite 2 Asiakkaiden tarpeiden huomioiminen	Asiakaspalvelun korostaminen ruokapalveluhenkilöstölle, henkilöstön tukeminen ja opastaminen asiakaspalvelutyössä	Säännölliset asiakaspalaverit ja kaikkia asiakasryhmiä koskevat asiakastytyväisyyskyselyt ja niiden dokumentointi. Päivittäisen asiakaspalautteen kerääminen.	Asiakastytyväisyyskyselyt toteutettu kaikille asiakasryhmille ja raportointi tehty www. sivujen kautta yleiseen tietoisuuteen. Päivittäisen asiakaspalautteen kerääminen ja

Suunnittelukau- den 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
			hyödyntäminen käytössä.
Tavoite 3 Henkilöstön ammat- titylpeuden kohentami- nen	Kehityskeskustelut, täydennyskoulutukset, henkilöstön vastuutta- minen, työssä viihty- misen lisääminen, myönteisen palautteen lisääminen, alaistaito- jen koulutusta	Säännölliset työpaik- kapalaverit, kehitys- keskustelut, toiselta oppiminen, työkierto	Ruokapalveluhenki- löstön koulutus toteu- tunut v. 2013. Kehityskeskustelut to- teutetaan kaikille. Ruokapalveluissa run- saasti työkiertoa.
Tavoite 4 Keittiöverkkosuunnit- telu	Tarkentaa keittiöra- kennetta, tehdään muutoksia tuotannol- lisesti, pienten keitti- öiden osalta	Nykytilanteen kartoi- tus, tehdä toimiva keittiöverkkokonai- suus vuosille 2013– 2017	Tk:n keittiön tuotan- non suunnittelu käyn- nissä. Honkolan koulun keit- tiö muutettu jakelu- keittiöksi 2014 alusta. Päiväkotien osalta tuotantotapa tarkentuu v. 2014 aikana.

3.1.3 Perusturvalautakunta

Perusturvan toimintaa johtaa vuoden 2007 alusta perustettu perusturvalautakunta. Lautakuntaan kuului 9 jäsentä. Lautakunta toimii sosiaalihuoltolain ja kansanterveystalain (lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuoltoa) sekä tartuntalain tarkoittamana toimielimenä. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa ja käsitteli 81 varsinaista asiaa.

Yksilöjaos käsittelee sosiaalihuollon lainsäädäntöön perustuvia, yksilöä koskevia asioita silloin kun niitä ei ole siirretty viranhaltijoille sekä asiakasasioissa annettujen päätösten oikaisuvaatimukset ja valitukset. Yksilöjaokseen kuului viisi jäsentä. Vuonna 2013 se kokoontui 7 kertaa ja käsitteli 13 varsinaista yksilöasiaa.

Perusturvan toimialajohtajana ja lautakunnan esittelijänä toimii perusturvajohtaja. Yksilöjaoksen esittelijänä toimi sosiaalityön johtaja.

Perusturvatoimialalla merkittävimmät tapahtumat ja muutokset vuonna 2013 liittyivät uuden terveystalouden rakentamiseen ja terveystalouden uuden toimintamallin valmisteluun, sekä uuden Arjen tuen vastuualueen toiminnan aloittamiseen ja sen kehittämiseen.

Toimiala on osallistunut maakunnalliseen kehittämistyöhön, mm. sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmään, terveydenhuollon järjestämissuunnitelmatyöryhmään ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman mukaisen palvelurakenteen valmistelutyöhön. Maakunnallisen yhteistyön tuloksena on laadittu kaupungille oma sähköinen hyvinvointikertomus. Toimintavuoden aikana toteutettiin kahden perusturvan työntekijän opinnäytetyönä asiakasraati, jonka tuloksia hyödynnetään kehittämistyössä.

Toiminta-ajatus

Perusturvalautakunnan toimialaan kuuluu terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden järjestäminen.

Talousarvion toteutuminen

Perusturvalautakunta	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	Muutos
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	10 160	10 362	10 679	318	3 %
Toimintakulut	-69 575	-72 000	-72 685	-685	1 %
Netto (toimintakate)	-59 416	-61 639	-62 006	-367	1 %

Perusturvan toimialan vuoden 2013 alkuperäisen talousarvion kokonaismenot olivat 69,3 milj. euroa ja tulot 9,7 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 25.11.2013 (§ 90) yhteensä 2,7 milj. euron lisämäärärahat perusturvan menoihin ja korotti tuloarviota n. 0,7 milj. eurolla. Suurimmat lisämäärärahat myönnettiin Arjen tuen palveluihin

(0,9 milj. euroa menoihin ja 0,7 milj. euroa tuloihin) ja lastensuojelun (0,6 milj. euroa) sekä erikoissairaanhoidon (1,2 milj. euroa) menoihin.

Talousarviomenot ylittivät alkuperäisen talousarvion n. 3,4 milj. euroa. Toisaalta myös tulot ylittyivät n. 1,2 milj. euroa, joten nettomenojen ylitys oli n. 2,3 milj. euroa. Koko perusturvan nettomenojen toteutumisaste alkuperäiseen talousarvioon verrattuna oli 103,9 % ja lisätalousarviolla korjattuun talousarvioon verrattuna nettomenot ylittyivät 367 000 euroa ja toteutumisaste oli 100,6 %. Kasvu vuoden 2012 tilinpäätökseen verrattuna oli 4,4 %. Sairaanhoidopiirille maksettujen menojen kasvu oli n. 9,2 % sairaankuljetus mukaan lukien, ja perusturvatoimialan oman toiminnan menojen kasvu oli 1,7 %.

Menojen ja tulojen ylitykset Arjen tuessa johtuivat vanhuspalveluiden budjetoitua suuremmasta asiakasmäärästä. Lastensuojelun määrärahojen ylitys johtui lastensuojelun laitos- ja perhesijoitusten ennakoitua suuremmasta määrästä.

Terveyspalveluissa erikoissairaanhoidon menot ylittivät lopulta alkuperäisen talousarvion n. 1,4 milj. euroa ja lisätalousarviolla korjatun talousarvion 0,2 milj. euroa. Kasvu oli 7,9 %. Lisäksi terveystalouden määrärahaylityksiä aiheutti mm. sairaanhoidopiiriltä ostettavat sairaankuljetuksen palvelut (ylitys 0,2 milj. e), laboratoriopalvelujen osto (ylitys 0,1 milj. e) ja röntgenpalvelujen osto (ylitys 0,06 milj. e)

Koko perusturvan henkilöstömenot olivat 25,9 milj. euroa ja niihin varatut määrärahat alittuivat n. 0,5 milj. euroa, toteutumisprosentti oli 98 %. Henkilöstömenot pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 0,1 prosenttia.

Palveluiden ostoon käytettiin 38,9 milj. euroa, josta erikoissairaanhoidon osuus oli 22,7 milj. euroa. Palveluiden ostosta aiheutuvat menot ylittivät n. 1,5 milj. euroa lisätalousarviolla korjatun talousarvion (toteutumisprosentti 104,1) ja olivat 8,4 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Tarvikkeisiin käytettiin n. 1,9 milj. euroa, mikä oli 4,9 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Avustuksiin käytettiin 5,8 milj. euroa, kasvu 4,7 %. Em. menoihin osoitetut määrärahat riittivät.

Perusturvan toimialan tulot olivat 10,7 milj. euroa, mikä oli n. 1,0 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa oli arvioitu ja 5,1 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Eri tulolajien osuus perusturvan kokonaismenoista ilmenee alla olevasta kaaviosta.

Sisäisen valvonnan selonteko

Perusturvan toimialalla sisäinen valvonta perustuu moniin eri toimenpiteisiin. Tehtyjä päätöksiä ja niiden toteutumista seurataan mm. niin,

että vastualueiden sekä muiden viranhaltijoiden on tarkastettava kuukausittain alaistensa tekemät viranhaltijapäätökset. Tarkastuksesta on tehtävä merkintä tarkastajan päätöspöytäkirjaan. Toimialajohtajan päätökset annetaan tiedoksi perusturvalautakunnalle.

Sisäinen valvonta perustuu myös talouden ja toiminnan toteutumisen seurantaan. Taloudesta vastaavien yksiköiden ja vastualueiden esimiehille on toimitettu kuukausittain talousarvion toteutumisraportit. Talouden toteutumista on seurattu säännöllisesti myös perusturvan johtoryhmässä ja perusturvalautakunnalle on raportoitu neljännesvuosittain.

Toiminnan määrää ja yksiköiden käyttöastetta on seurattu neljännesvuosittain tehdyistä raporteista. Em. raportit on toimitettu puolivuositain perusturvalautakunnalle tiedoksi. Toiminnan volyyymiä on seurattu myös vuosittain tehtävistä, valtakunnallisista tilastoista kerätyistä tiedoista.

Yksi sisäisen valvonnan keino on ollut kustannuslaskentaan perustuva yksikköhintojen kehityksen seuranta. Yksikkökustannuksia lasketaan tärkeimmistä palvelutuotteista sekä hyväksytyyn talousarvioon että tilinpäätökseen perustuen.

Riskejä on pyritty ehkäisemään esimerkiksi ns. vaarallisia työyhdistelmiä välttämällä. Tietoturvaan liittyvien uhkiin on pyritty vastaamaan ohjeistuksella ja henkilöstön pakollisilla, vuosittain tehtävillä testeillä.

Perusturvan toimialalla on käynnissä jatkuvasti eri oikeusasteissa olevia prosesseja pääsääntöisesti yksilöasioissa, mutta myös esim. kuntien välisissä korvauskiistoissa. Kuntien väliset korvauskiistat saattavat olla kustannusvaikutuksiltaan hyvinkin merkittäviä ja ko. tilanteissa lähtökohtana on aina se, että pyritään turvaamaan Äänekosken kaupungin etu. Sosiaaliamiehen raporttiin kirjataan vuositain sosiaalipalvelujen osalta sekä valitusten että kantelujen ja muistutusten määrä ja kohdentuminen, ja potilasasiamies avustaa ja seuraa asiakkaita terveydenhuollon kantelujen ja muistutusten osalta.

3.1.3.1 Terveyspalvelut

Toiminta-ajatus

Terveyspalvelujen vastuualue koostuu kuudesta tulosalueesta: terveydenhuollon avohoitopalvelut, mielenterveys- ja päihdepoliklinikka, sairaala, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto sekä yhteiset palvelut. Vastuualueen budjetti sisältää myös kaikki erikoissairaanhoidon ostopalvelut sekä sairaanhoitopiiriltä ostettavat kliinisen laboratorion, kuvantamisen ja lääkehuollon sekä ensihoidon ja sairaankuljetuksen palvelut.

Talousarvion toteutuminen

	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
1000320 Terveyspalvelut					
Toimintatuotot	2 636	2 608	2 443	-165	-6 %
Toimintakulut	-36 559	-38 002	-38 496	-494	1 %
Netto (toimintakate)	-33 923	-35 394	-36 054	-660	2 %

Vuonna 2013 helmikuun alusta aikaisemmin aikuispalveluiden vastuualueella olleista terveyspalveluista ja sosiaalityön palveluista muodostettiin omat vastuualueensa organisaatiomuutoksessa. Neuvolapalvelut siirtyivät lasten ja perheiden palvelujen vastuualueen mukana perustuvan toimialalta kasvun ja oppimisen toimialalle. Vastuualueen henkilöstömäärä on n. 180, joista osa tuottaa terveyspalveluiden lisäksi eräitä keskitettyjä, erityisosaamista vaativia palveluja lähinnä kasvun ja oppimisen toimialalle.

Vuonna 2013 korostui erityisesti uuden kesällä 2014 valmistuvan pääterveysaseman myötä koko avohoidon palvelujärjestelmän muutoksen valmistelu. Lääkäreiden ja hoitajien vastaanottopalvelut keskitetään pääterveysasemalle. Omalääkärijärjestelmän moniammatillisten toiminnan uudelleenorganisointia listautumispohjaiseksi ja siihen liittyvää laaja-alaista kehittämistä on jatkettu erillisellä projektilla, jota ohjaa kaupunginhallituksen asettama ohjausryhmä ja koordinoi apulaisylilääkäri. Projektissa käytettiin apuna ulkopuolista konsulttia (Nordic Healthcare Group). Projekti liittyy osaltaan myös kaupungin talouden vakauttamisohjelmaan, joka on jatkoa perusterveydenhuollon vuosien 2010-2013 tuottavuusohjelmalle.

Terveydenhuollon menot ylittivät alkuperäisen talousarvion 1,9 milj. euroa ja lisätalousarviolla korjatut määrärahat n. 660 000 euroa. Ylitykset johtuvat ennen kaikkea sairaanhoitopiiriltä ostettujen palveluiden kustannuksista. Myös avohoitopalveluiden oman toiminnan nettomäärärahat ylittyivät n. 0,5 milj. euroa johtuen vaikka menojen toteutuma oli suunnilleen edellisen vuoden tilinpäätöksen tasolla. Ylitys johtui pääosin siitä, että lääkärivajetta on jouduttu paikkaamaan ostopalvelulla ja hoitohenkilöstön määrää ei ole ennen uuden toimintamallin käyttöönottoa kyetty vähentämään vakauttamisohjelman mukaista budjettivähennystä vastaavalle tasolle.

Terveyspalveluiden menoista n. 24,9 % on henkilöstömenoja ja palveluiden ostoja n. 71,6 %. Ilman erikoissairaanhoidon menoja henkilöstömenot ovat 60,7 % ja palvelut 30,6 % Henkilöstömenoihin varattujen määrärahojen käyttöaste oli 89,2 %. Palveluihin osoitettujen, lisätalousarviolla korjattujen, määrärahojen käyttöaste oli 107 %.

Lääkäreiden ja hoitajien vastaanotot

Omalääkärivastaanotolla lääkärikäyntejä kertyi vähemmän kuin tavoiteltiin, n.15 600 sisältäen ns. erityisvastaanotot ja puhelinkonsultaatioita n. 3 600 sekä paperikonsultaatioita n.12 000. Osa käynneistä ohjautui päivystykseen aluelääkäreiden sijaispulan takia, mutta virka-ajan ulkopuolisessa päivystyksessä kävijöiden kokonaisuudessa päästiin tavoitteeseen, 21,1 %.

Aluevastaanottojen hoitajien tehtävänä on alueen/solun potilaiden terveyden edistäminen ja sairauksien hoito vastaanotolla aluetiimin asiantuntijajäsenenä. Hoitajakäyntejä toteutui edellisvuotta vastaava määrä, 17 900.

Päivystyksessä lääkärin vastaanottokäyntejä kertyi n. 18 900, joista päiväkäyntejä oli noin 10 800. Siten päivystysaikana vastaanotettujen potilaitten määrä oli n. 8 000, mikä on 21,1 % lääkärinvastaanottojen kokonaismäärästä. Lääkkeenmääräämisoikeuden omaava sairaanhoitaja työskenteli 2.9 alkaen kokopäiväisesti sairaanhoitajan akuuttivastaanotolla. Hoitajakäyntejä toteutui 17 909, ja sairaanhoitajan akuuttivastaanotto- ja reseptihoitajan käyntejä oli n. 9 500. Viikonloppu- ja osin päiväpäivystyksessä lääkäri työ on pääsääntöisesti hoidettu ostopalveluna (Attendo, MedOne Oy). Yöpäivystys tapahtui terveyskeskusten yhteispäivystyksessä Keski-Suomen keskussairaalan tiloissa klo 20-8.

Kuntoutuksen ja fysioterapian yksikkö järjesti fysioterapian ja lääkinällisen kuntoutuksen, apuvälinelainauksen ja kuntoneuvolapalvelut. Fysioterapian osastonhoitajan nimike muuttui organisaatiomuutoksen yhteydessä vastaavaksi fysioterapeutiksi, jolle annettiin toiminnallinen vastuu fysioterapiasta ja kuntouttavan hoitotyön edistämisestä kuntoutuksen koordinaattorin toimenkuvalla koko perusturvan toimialalla. Fysioterapian käyntejä, ryhmäkäyntejä, lääkinällistä kuntoutusta ja apuvälineisiin liittyviä käyntejä, oli n. 7 400. Apuvälinelainauskertoja 2 433.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tulosalue vastasi mielenterveys- ja päihdepalveluiden tuottamisesta Äänekoskella. Lisäksi Äänekosken kaupunki/päihdekliniikka on tehnyt sopimuksen päihdepalveluiden myynnistä Konneveden kunnalle. Tulosalueen toimintayksiköjä ovat terveyskeskuspsykologin vastaanotto, mielenterveyspoliklinikka, päihdekliniikka ja kuntoutumiskeskus.

Mielenterveyspalvelujen matalimman kynnyksen palvelut tarjoaa terveyskeskuspsykologi. terveyskeskuksessa mielenterveyspalveluita tarjosi myös sairaanhoitopiirin depressiohoitaja. Sitovien tavoitteiden mukaisesti sairaanhoitopiirin tehostetun kotihoidon käynneistä luovuttiin vuoden loppuun mennessä kahden TEHKO:n sairaanhoitajat siirrettyä 1.1.2013 alkaen mielenterveyspoliklinikan palvelukseen kaupungin omaksi toiminnaksi. Depressiohoitajan palvelujen ostoa päätettiin jatkaa

vielä sairaanhoitopiiriltä. Kotiin menevää kuntouttavaa kotihoitoa antoivat kotihoidon 3 kotikuntoutustyöntekijää.

Mielenterveyspoliklinikan vastaanottotiimi hoiti yli 18 -vuotiaita paikkakuntalaisia matalan kynnyksen hoitoon pääsyn periaatteella ilman lähetepakkoa. Hoidon painopiste oli psykoottisissa, vakavasti masentuneissa/itsemurhavaarassa olevissa sekä lapsiperheiden vakavissa kriiseissä. Erityisesti pyrittiin panostamaan nuoriin syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Jonoja mielenterveyspalveluihin ei ole ja ensimmäinen aika voitiin antaa yleensä 1-2 viikon sisällä. Hoidon saatavuus on ollut suhteellisen hyvä.

Psykiatrian erikoissairaanhoidon hoitopäivien määrää ei pystytty vähentämään. Vuonna 2013 niitä oli 4 154 vrk (3 988 vrk v. 2012).

Kuntoutumiskeskuksen työ oli painottunut vastaanottoimintaan, ryhmätoimintoihin sekä kotikäynteihin. Kotikäynneillä pyrittiin tukemaan asiakasta omassa elinympäristössä, ja yhteistyötä tehtiin mm. kotihoidon mielenterveystyöntekijöiden kanssa. Yhteistyötä tehtiin myös Dynamon, Tukipilarin, sosiaalitoimen, oppilaitosten (Poke) sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Psykiatrisia asumispalveluita ostettiin 12 yksityiseltä hoito- ja palvelukodilta ja niitä tuotettiin omassa asumispalveluyksikössä. Vuoden loppuna 31.12.2013 Arjen tuen vastuualueelle siirtyneissä yksityisissä hoitokodeissa oli yhteensä 44 henkeä ja kunnan 12-tuntisessa asumispalveluyksikössä 10 henkeä, yhteensä 54 henkilöä. Em. luvut sisältävät myös tukiasumisen paikat, joita oli viisi.

Ostopalvelujen 932 000 euron määrärahoihin myönnettiin lisätalousarviossa 500 000 euroa, mutta silti varatut määrärahat ylittyivät 0,1 milj. euroa (7,4 %). Yksityisissä hoitokodeissa hoitovuorokaudet lisääntyivät 446 vuorokaudella vuodesta 2012. Kaupungin omaa asumisyksikköä Tukipilaria käytettiin vuoden aikana 3861 vrk, 59 vrk enemmän kuin v. 2012.

Päihdehuollon erityispalvelut koostuivat päihdeklinikan palveluista, muusta päihdekuntoutuksesta ja päihdehuollon laituskuntoutuspalveluista. Päihdehuollon asumispalvelut siirrettiin 1.10.2013 organisaatiomuutoksen yhteydessä Arjen tuen organisaation järjestettäväksi.

Äänekosken päihdekliniikka tuotti päivystyspalveluja, avokatkaisuja, hoidon tarpeen selvittelyjä ja arviointia, sekä avokuntoutuspalveluja päihdeongelmaisten ja heidän omaistensa tarpeisiin. Päihdekliniikalla asioi toimintavuonna 342 asiakasta. Asiakaskäyntejä kertyi yhteensä 2 802. Asiakas- ja käyntimäärän huomattava vähentyminen edellisiin vuosiin verrattuna on seuraus henkilöstöressurssien pienenemisestä.

Muuna päihdekuntoutuksena ostettiin erityistason konsultaatioita mm. Sovatek -säätiöltä. Lisäksi Suomen Siniaalto Ry:lle ja Suolahden ystävän

tuvalle maksettiin itsenäistä asumista tukevan päiväkeskus-toiminnan järjestämisestä.

Vuoden 2013 aikana päihdehuollon laitoshoidtojaksuja oli 34 kappaletta ja palveluita käytti 24 eri asiakasta.

Sairaala

Terveyskeskuksen sairaala toimi 50 –paikkaisena pääasiassa akuuttihoitoon keskittyvänä osastona.

Hoitopäiviä terveyskeskussairaalassa oli yhteensä 17 485, joista pitkäaikaissairaanhoidon käytössä n. 12 %. Keskimääräinen hoitoaika osastolla oli 7,2 päivää (km. hoitoaika aleni 2,6 päivää edellisvuodesta). Selkeimmin hoitoajan lyhenemiseen vaikutusta oli pitkäaikaispotilaiden hoitajaksojen määrän vähenemisellä. Kitkalaskutuspäivien määrä oli 60 (51pv v. 2012), joten tavoitteeseen kitkalaskutuspäivien määrässä ei päästy.

Pula osaavan henkilöstön saatavuudesta vaikeutti toimintaa erityisesti ruuhkahuippujen aikana. Sairaala onnistui kuitenkin pitämään yksikön talouden budjettiraamissa.

Suun terveydenhuolto

Tulosalue tuottaa tai järjestää Äänekosken kaupungin asukkaiden suun terveydenhuollon palveluita. Palveluita tuotettiin Äänekosken, Suolahden ja keskuskoulun hammashoitoloissa. Konginkankaan ja Sumiaisten hammashoitoloissa käyntejä oli resurssipulan vuoksi jouduttu rajamaan aikaisempaa enemmän. Tämä tarkoitti, että käyntejä oli 1-2 päivänä kuukaudessa pois lukien sulkuajat.

Hammaslääkärin vakansseja on kaikkiaan yhdeksän kappaletta; erilaisista vapaista ja hammaslääkäreiden irtisanoutumisesta johtuen hammaslääkärivaje oli laskennallisesti 5 vakanssin suuruinen. Ostopalveluina hammaslääkärityövoimaa on ollut saatavilla n. yhden henkilötyövuoden verran. Suuhygienistin vakansseja on kuusi, ja vajeus erilaisista osa-aikaisuuksista johtuen oli laskennallisesti 2 vakanssin suuruinen. Hammashoitajien vakansseja on 10, ja niihin on saatu tekijät.

Käyntisuoritteita suun terveydenhuollossa kertyi 18 834 (v. 2012 19.387), ja kattavuus väestöstä oli 34,8 % (40,8). Hammasterveyttä mitataan DMF indeksillä, jonka tulokset ovat vaihdelleet jonkin verran vuosittain ja siihen vaikuttaa myös kunkin vuoden toteutunut hoidon kattavuus ikäluokittain. Vuoden 2013 osalta DMF indeksien suunta on oikea.

Henkilöstömenot alittuivat selvästi johtuen henkilöstöpulasta. Sosiaali- ja terveystalouden oston osalta budjetti ylitettiin n. 316 000 eurolla johtuen siitä, että osaa henkilöstön vajeusta jouduttiin korvaamaan osto-

palveluilla. Samasta syystä tulot olivat selvästi pienemmät kuin budjetissa. Suun terveydenhuollon nettomenot pysyivät kuitenkin talousarvion raameissa.

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto tuottaa Äänekosken kaupungin alueella toimiville työnantajille ja yrittäjille lakisääteisiä työterveyspalveluja sekä työnantajien vapaaehtoisesti kustantamia sairaanhoito- ja muita terveyspalveluja. Palveluiden sisältö suunnitellaan kunkin yrityksen tarpeiden mukaan.

Yritysten ja henkilöasiakkaiden lukumäärissä oli pientä laskua. Vuoden lopussa asiakasyrityksiä oli 203. Lisäksi yrittäjiä työterveyshuollon piirissä oli 60 henkilöä. Asiakasyrityksiä on poistunut, mutta toisaalta tehostunut alan markkinointi on myös luonut uutta palvelujen kysyntää ja tuonut uusia asiakkaita. Palvelujen kysyntä ylitti palvelujen tarjonnan erityisesti lääkäripalvelujen osalta. Sairaanhoidon kiireettömille vastaanotoille oli jonoa.

Käyntimäärissä oli edelliseen vuoteen verrattuna kasvua n. 9 %, johtuen mm. toimien ja virkojen paremmasta täytöstä. Puhelinkontaktit ja paperikonsultaatioita lisääntyivät runsaasti. Työterveyshoitajat tekivät nuorten pitkäaikaistyöttömien (TYP) terveystarkastuksia 26 nuorelle.

Tuloista saatiin 50,4 % yritysasiakkailta ja vakuutusyhtiöiltä. Kaupungin oman henkilöstön työterveyshuollon kustannuksista kertyi työterveyshuoltoyksikölle tuloista 49,6 %. Toimintatuotot ylittivät toimintakulut n. 0,1 milj. eurolla.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon palveluja ostettiin pääosin Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä sopimusohjausmenettelyllä. Sairaanhoitopiiri järjestää keskitetysti myös tarpeellisen ostopalvelua leikkaustoiminnan, vaativan erikoissairaanhoidon ostopalvelut läpilaskutuksena. Palveluja hankittiin kaikilta sairaanhoitopiirin toimialueilta. Jonkun verran erikoissairaanhoidon palveluita ostettiin myös muilta palveluntuottajilta.

Määrärahoihin myönnettiin 1,2 milj. euron lisämääräraha, mutta ne ylittivät senkin jälkeen 0,2 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menojen kasvu edelliseen tilinpäätökseen verrattuna oli 7,9 %, ja kun mukaan lasketaan myös sairaanhoitopiirin järjestämismenon vastaava sairaankuljetus ja ensihoito, menojen kasvu oli 9,2 %.

Terveydenhuollon johto ja tukipalvelut

Terveydenhuollon yhteiset palvelut sisältävät terveydenhuollon johdon, asiakirjahallinnon ja terveydenhuollon sihteerityön, ilmaisjakelun, kuvantamisen, laboratoriopalvelu, materiaalihallinnon, sairaankuljetuksen tartuntatautien ehkäisynterveyskasvatuksen ja vaatehuollon.

Kuvantaminen siirtyi Keski-Suomen keskussairaalan toiminnaksi 1.1.2013 maakunnallisen terveystalouden järjestämismallin mukaisesti. Talousarvio oli tehty oman toiminnan mukaisena ja muutoksen myötä määrärahat ylittyivät n. 0,1 milj. euroa. Laboratoriopalvelut ostettiin aikaisempien vuosien tapaan Keslabilta. Näytteenottoa järjestettiin kaikilla alueen terveystalouksilla. Määrärahat ylittyivät n. 0,1 milj. euroa.

Sairaankuljetus ja ensivastetoiminta ostettiin sairaanhoitopiiriltä. Terveydenhuoltolain mukaisesti sairaankuljetus siirtyi sairaanhoitopiiriin järjestämäksi vuoden 2013 alusta. Kaupungin asettamien sairaankuljetuspalveluiden määrällinen ja laadullinen odotetaso on linjattu sairaanhoitopiiriin kanssa niin, että ympärivuorokautisen hoitotasaisen ambulanssin ylläpito jatkuu. Määrärahat ylittyivät 0,2 milj. euroa.

Ilmaisjakelun osalta toiminta jatkui edellisvuosien kaltaisesti. Terveystalouden toimintana seulontatarkastukset toteutettiin lain edellyttämässä ikäryhmissä. Mammografiatutkimuksiin oikeutettujen ikäluokkien määrä lisääntyi yhdellä. Kuntalaisille ostettiin myös ravitsemusterapeutin palvelua.

Materiaalihuollossa aloitettiin terveystalouden muutos ja siihen liittyen uuden varastointitavan (Kardex) suunnittelu. Välinehuolto toteutettiin omana toimintana Äänekosken terveystalouksella. Muissa toimipisteissä välinehuoltopalvelut ostettiin Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:ltä.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Tavoite 1.1 Terveystalouden saatavuuden parantaminen ja oikea kohdentuminen	Kiireellinen hoito: uusien toimintamallien vakiinnuttaminen <ul style="list-style-type: none"> - ajanvarauksen ensiapu/triage - kiireettömät potilaat hoitetaan pääsääntöisesti aluevastaanotolla - tehtävän siirrot ja niihin liittyvä koulutus - reseptihoitajan vastaanotto aamupäivisin 	Kiireellinen hoito: <ul style="list-style-type: none"> - käyntimäärät (A,B,C,D,E) 	Reseptihoitajan kokopäiväinen vastaanotto toteutuu. Lääkäreiden vastaanottokäyntejä n. 18 800 ja hoitajavastaanottoja n. 9 500, lisäystä n. 2 000 käyntiä. Sis. myös puolikiireellisiä vast.ottoja Ks. kohta 1.3 Conmedic

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Listautumismallin valmistelu ja uuden toimintamallin osittainen pilotointi	Kiireetön hoito: <ul style="list-style-type: none"> - hoitokäytäntöjen päivittäminen - pitkäaikaissairaiden potilaiden reseptien uusintakäytännön kehittäminen aluehoitajan vastaanotolla - uuden toimintamallin suunnittelu pohjautuen realistiseen lääkäritilanteeseen 	Kiireetön hoito: <ul style="list-style-type: none"> - Conmedicin-laaturkyselyn vastausten hyödyntäminen (2011 ja 2012) - laaturkyselyn toistaminen / laajentaminen 	Uutta toimintamallia valmisteltu työryhmissä. Tiimit perustettu. Medinetin käyttöönottoa valmisteltu. Takaisinsoittojärjestelmä käytössä. Pika-inr -vastaanotot aloitettu.. E-reseptit käytössä n. 90 % Fysioterapeuttien suora vastaanotto toiminta käytössä. Subakuuttia toimintamallia ei pilotoitu lääkäripulan takia.
Tavoite 1.2 Yhden yhteydenoton periaate ja päällekkäisyyksien poistaminen	Ensimmäisen yhteydenoton perusteella käynnistetään tarkoituksen mukainen tutkimus- ja hoitoketju	Avo-Hilmo Asiakastyytyväisyyskysely	Asiakastyytyväisyyskysely aluevastaanoitoilla tehty. Kokonaisarvio 4 (asteikko 1-5).
Tavoite 1.3 Potilaan/asiakkaan ohjaaminen omaehtoiseen terveyden edistämiseen	Terveyden edistämisen näkökulman huomiointi jokaisessa potilaskontaktissa	Asiakastyytyväisyyskysely Conmedic -laaturkysely	Conmedicin valtimotautien vertaisarvioinnin ja laaturkyselyn tulokset hyviä..
Tavoite 1.4 Potilas/asiakaslähtöisen hoidon jatkuvuuden ja laadun parantaminen	Omahoidon tukeminen <ul style="list-style-type: none"> - hoitosuunnitelman käyttöönotto 	Laadukkaat hoitosuunnitelmat	Hoitosuunnitelmalehteä Mediatriille valmisteltu.
Tavoite 1.5 Talouden vakauttamisohjelman toteuttaminen	Ensiapukeskeisyyden vähentäminen <ul style="list-style-type: none"> - lääkärin päivystyskäyntien määrä enintään 25 % kaikista käynneistä - resurssien tehokkaampi käyttö 	Käyntimäärät Sijaismäärärahat Talousarvion toteuttaminen	Lääkäreiden vast. ottokäyntien määrät vähentyneet 10 %, hoitajakäynnit ennallaan. Talousarvio ylittyi. Päivystysaikaisten lääkäri-vastaanottojen osuus 21,1 %.
Tavoite 1.6 Työssä jaksamisen tukeminen	Yhteisten tavoitteet voimavarana <ul style="list-style-type: none"> - hoitavan tahon näkökulma - potilasnäkökulma 	Kehityskeskustelut	Työhyvinvointitoiminnassa oltu mukana.
Tavoite 2 Tavoite 2.1 Akuuttia perusterveydenhuollon tasoista	Päivystyksestä, vastaanotoilta ja muualta jatkohoitoon tulevat otetaan sairaalaan viiveettä	Kitkalaskutuspäivien määrä (tavoite < 20pv/vuosi)	Kitkalaskutuspäivät 60. Tavoitteeseen ei päästy.

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
sairaalahoitoa tarvitsevat hoidetaan terveyskeskussairaalassa		Läheteseuranta KSKS:aan, syynä sairaalan paikkatilanne	
Tavoite 2.2 Sairaalassa hoidetaan lyhytaikaista/ akuuttihoitoa tarvitsevia ja kuntoutuvia potilaita sekä pitkäaikaishoidossa olevia potilaita, joilla on sairaalahoidon tarve	Potilaan kuntoutuminen voimavarojensa puitteissa ja onnistunut kotiutuminen. Tarkoituksenmukaisen jatkohoitopaikan järjestäminen. Akuutti ja jatkohoidon toteutuminen suunnitellusti	Keskimääräinen hoitoaika (< 10 pv) Hilmo -tiedot (PSH-potilaat, sijoittumiset jatkohoitopaikkoihin, kotituminen)	Keskimääräinen hoitoaika 7,2 pv. Kotiutumisessa viivästymisiä. Akuuttihoitopäivä -tavoite ylittyi n 5% ja pitkäaikaishoitopäivä- tavoite alittui 1,4%.
Tavoite 2.3 Henkilökunnan työhyvinvointi	Hoitotyötä toteutetaan tiimityönä. Työhyvinvointisuunnitelman toteutuminen.	Sairauspoissaolot Tiimivastaavien palaverit Työhyvinvointisysely	Sairauspoissaolot ennallaan Tiimityön mukainen toiminta neljässä moduulissa.
Tavoite 2.4 Henkilökunnan ammattillisen osaamisen varmistaminen	Vakanssien täyttäminen vakituisella henkilöstöllä. Hoitajilla on voimassaoleva lääkehoidon osaaminen/lupatodistus. Täydennyskoulutus vuosittain (min. 3 tp/tt).	Täyttöluvut Lääkehoidon lupien voimassaolo Täydennyskoulutuspäivien seuranta /3-10pv/tt)	Täyttöluvut saatu 40 sairaansijan mukaiseen henkilöstöön. Lääkehoitotentit suorittanut 92% henkilöstöstä. Täydennyskoulutusta keskimäärin 3pv/ hlö.
Tavoite 3 Tavoite 3.1 Akuutin hammashoidon järjestäminen päivittäin	Akuutin hammashoidon järjestäminen päivittäin	Käynnin toteutuminen vuorokauden sisällä yhteydenotosta	Tieto ei ole saatavilla
Tavoite 3.2 Kiireettömän lakisääteisen suun terveydenhuollon järjestäminen siten, että jonotusaika on alle puoli vuotta	Lakisääteisten suun terveydenhuollon palveluiden järjestäminen alle 18 -vuotiaille. Kiireettömän lakisääteisen suun terveydenhuollon järjestäminen alle 6 kk Vuosittainen käyntimäärä 25 000 potilaskäyntiä, hammashoidon kattavuus on ikäluokissa	DMF –INDEKSI: reikiintyneiden, poistettujen ja paikattujen hampaiden määrät 5-,12- ja 18 -vuotiailla Hoidon aloituksen toteutuminen 6 kk sisällä yhteydenotosta. Asiakastyytyväisyyskyselyt. Käyntisuoritteet	Indeksiluvut edellisvuotta paremmat. DMF 5v.=0.3, DMF 12v.=0.75, DMF 18v.=1.66 Ei ole toteutunut. Jono 15 kuukautta. Vuoden 2013 käyntimäärä n. 18 800. Kattavuus 0-17 v =67 %, 18-47v=34 % ja yli 48v=24%

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
	0-17-vuotiaat 70 %, 18-47-vuotiaat 35 % ja yli 48-vuotiaat 40 %		
Tavoite 4 Tavoite 4.1 Mielenterveys- ja päihdetyön kehittymisen kuntalaisten tarpeita vastaavaksi	Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma vuosille 2013-2016 Nuorten aikuisten aktiivinen hoitaminen. Hoito pohjautuu yksilölliseen arvioon, hoitokson tavoitteellisuuden, keston ja sisällön optimointiin. Vakaassa tilanteessa olevien potilaiden vuosiseurantojen/ hoidon siirto perusterveydenhuoltoon.	Suunnitelma tehtynä keväällä 2013 18-24 v. käyntimäärät, hoidon aloitukset ja lopetukset 25-35 v. käyntimäärät, hoidon aloitukset ja lopetukset Siirtojen lukumäärä Mielenterveyspalveluihin ei ole jonoa	Valmistelussa, valmis alkukeväällä 2014. Hoito pohjautuu yksilölliseen arvioon ja hoitotyön suunnitelmaan. 18-24-vuotiaiden käynnit kasvoivat 321 25-35 -vuotiaiden käynnit vähenivät 46 47 vuosiseurannassa olevaa asiakasta listattu siirtoa varten perusterv.huoltoon, mutta siirtoa ei ole vielä toteutettu. Mielenterveyspalveluihin ei ole jonoa.
Tavoite 4.2 Mielenterveyspalvelujen tuottavuusohjelman toteuttaminen	Kotiin jalkautuvan toimintamallin kehittäminen Psykiatrisen ympärivuorokautisen asumispalvelun käytön vähentäminen.	Aikuispsykiatrian hoitopäivien määrä	Hoitopäivien määrä on suunnilleen v. 2012 tasolla (+166 pv) Asumispalv. hoitopäivät ovat kasvaneet 505 pv. Tuottavuusohjelman tavoitteet eivät ole toteutuneet
Tavoite 4.3 Perusterveydenhuollon, mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyö kehittyi saumattomaksi toiminnaksi asiakkaan tutkimuksessa ja hoidossa	Yhteisen toimintasuunnitelman tekeminen ottaen huomioon rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset toimitilojen muuttuessa	Suunnitelma valmiina vuoden 2013 loppupuolella	Toimintasuunnitelman prosessointi aloitettu perusterveydenhuollon kanssa. Jatkuu v. 2014, myös mt- ja päihdepalvelujen toimintojen yhteensovittaminen.

3.1.3.2 Sosiaalityö ja työelämään kuntoutumisen palvelut

Toiminta-ajatus

Sosiaalityön ja työelämään kuntoutumisen vastuualue sisältää aikuis- ja perhesosiaalityön, toimeentuloturvan, lastensuojelun sekä työelämään kuntoutumisen palvelukokonaisuudet. Vastuualueen palveluille on yhteistä syrjäytymisen ehkäisy, sosiaalisen kuntoutumisen, oman elämäntilanteen, työllistymisen sekä itsenäisen selviytymisen tavoitteet.

Talousarvion toteutuminen

1000330 Sosiaalityö ja työelämään kunt palvelut	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	1 918	1 977	1 985	8	0 %
Toimintakulut	-8 684	-8 771	-8 666	106	-1 %
Netto (toimintakate)	-6 766	-6 794	-6 681	114	-2 %

Sosiaalityö- ja työelämään kuntoutumisen palvelujen vastuualue aloitti toimintansa maaliskuun alusta osana perusturvan organisaatiouudistusta. Vastuualue organisoitiin aiemmista sosiaalityön palveluista aikuis-sosiaalityö ja lastensuojelu sekä keskushallinnosta työllisyysyksikön palvelut. Uusi vastuualue loi hyvät edellytykset yhteistyöhön erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kysymyksissä.

Sosiaalityön ja työelämään kuntoutumisen vastuualueilla merkittävimmät muutokset liittyivät edelleen lastensuojelun palvelurakenteen muutokseen, aikuissosiaalityön uudelleenorganisointiin sekä edellä mainittuun organisaatiomuutokseen. Lastensuojelun palvelurakenteen muutos, jonka yhteydessä lakkautettiin perhetukikeskuksen laitoksikko ja siirrettiin resursseja ennalta ehkäisevään työhön ja avopalveluihin, tuotti jo ensimmäisen toimintavuoden aikana 200 000 euron säästön vuoden 2012 tilinpäätökseen verrattuna. Työllisyyttä ja työelämään kuntoutumista edistävät palvelut ja tuet hoidetaan ko. tulosalueella keskitetysti ja painopisteenä v. 2013 on ollut yhteistyö aikuissosiaalityön ja työvoiman palvelukeskuksen (Typ) kanssa erityisten nuorten työllisyyden edistämiseksi, sekä kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen ja lisääminen.

Koko vastuualueen 600 000 euron lisämäärärahalla (lastensuojelun perhehoito ja laitoshoido) vahvistettu budjetti 6,8 milj. euroa toteutui siten, että tilikauden tulos oli 98,3 %. Sosiaalityön tulosalueen osuus toteutuksesta oli 4,6 milj. euroa ja työelämään kuntoutumisen palvelujen osuus 2,1 milj. euroa.

Suurimmat ylitykset olivat lastensuojelun laitoshoidossa 481 000 euroa ja perhehoidossa 92 000 euroa. Lisämäärärahalla vahvistelun lastensuojelun tilikauden tulos oli 99,9 %. Tilinpäätökseen 2012 verrattuna lastensuojelun kokonaismenot pienenivät 200 000 euroa, mikä osoittaa että toteutettu rakennemuutos oli oikean suuntainen.

Toimeentulotukimenot alittuivat perustoimeentulotuen osalta 113 000 euroa ja ehkäisevän toimeentulotuen osalta 11 000 euroa. Täydentävä toimeentulotuki toteutui talousarvion mukaisena. Toimeentulotuen asiakasmäärä pieneni hieman edellisestä vuodesta. Menojen pienenemisen osalla oli pääosin ensisijaisten etuuksien korotukset ja työttömien aktivointi, erityisesti kuntouttavan työtoiminnan kasvu.

Aikuissosiaalityössä erityisesti uusille toistuvais- ja pitkäaikaisasiakkaille on pyritty laatimaan palvelusuunnitelma. Toimintavuonna palvelusuunnitelma laadittiin 61 asiakkaalle ja tarkistettiin aiempia suunnitelmia seurannalla. Aktivointisuunnitelmia laadittiin yhteistyössä asiakkaan, sosiaalityöntekijän ja TE -toimiston asiantuntijan kanssa äänekoskelaisille asiakkaille kaikkiaan 286 joista 186 alle 25-vuotiaille. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö. Työnvälitystilasto)

Toimeentuloturva ja etuuskäsittely: Äänekosken suuri pitkäaikais-työttömien määrä ja nuorisotyöttömyyden korkea taso vaikuttavat toimeentulotuen tarpeeseen. Toimintavuonna toimeentulotuen menot alittuivat erityisesti perustoimeentulotuen osalta ja asiakaskotitalouksia oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Taustalla oli muutokset ensisijaisissa etuuksissa (työmarkkinatuki ja asumistuki) sekä aktivointitoimenpiteiden, erityisesti kuntouttavan työtoiminnan kasvu. Perustoimeentulotuen menot alittuivat 113 000 euroa. Toimeentulotuen piirissä oli vuoden aikana 1 145 kotitaloutta, mikä oli 85 kotitaloutta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Toimeentulotukipäätöksiä tehtiin vuoden aikana kaikkiaan 6 263 kpl, mikä oli 800 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Osittain väheneminen johtui siitä, että asiakkaille joilla oli vakiintunut tilanne sekä säännöllinen ja jatkuva toimeentulotuen tarve tehtiin enemmän 2 -3 kk päätöksiä.

Toimeentulotuen käsittelyajat ovat pääsääntöisesti säilyneet lain mukaisina. Lokakuun 2013 seurantajaksoilla kaikki toimeentulotukihakemukset käsiteltiin 7 vrk:ssa; 97 % hakemuksista päätös tehtiin samana tai seuraavana arkipäivänä ja 3 % hakemuksista käsiteltiin 2-7 arkipäivän aikana. Lähes 8 % hakemuksista oli puutteellisia, jolloin viivettä syntyi lisäselvitysten pyytämistä.

Lastensuojelun avohuollon piirissä v. 2013 oli 376 lasta, mikä oli 61 lasta edellistä vuotta vähemmän. Lastensuojeluilmoituksia tuli 642 kpl ja ne koskivat 357 lasta, kasvua edelliseen vuoteen oli 93 ilmoitusta ja 26 lasta enemmän. Ennakollisia lastensuojeluilmoituksia tuli 8 kpl.

Suuresta ilmoitusten ja asiakkaiden määrästä johtuen lastensuojelutarpeen selvittämisprosessin hoito toteutui vuonna 2012 lakisääteisessä 3 kk määräajassa vain 66 % tapauksista. Ratkaisussa aluehallintovirasto antoi Äänekosken perusturvalautakunnalle huomautuksen lastensuojelulain 27 §:n mukaisten lastensuojelutarpeen selvitysten viivästymisestä. Marraskuussa 2013 annetun selvityksen mukaan tammi-syyskuussa 2013 3 kk määräaika toteutui jo 90,2 % tapauksista.

Lastensuojelun perhetyöntöön asiakasmäärä kasvoi: asiakkaana oli toimintavuoden aikana kaikkiaan 237 perhettä. Perhetyöntekijät toimivat sosiaalityöntekijöiden työparina. Perhetyön yksikkö huolehti myös nuorten jälkihuollon lähityöstä, tapaamispalvelusta ja sijaisperheiden tuesta.

Sijaishuollossa oli toimintavuoden aikana kaikkiaan 100 eri lasta, joista 66 oli perhehoidossa, 15 ammatillisessa perhekodissa ja 13 lastensuojelu laitoksissa. Huostassa oli vuoden lopussa 41 lasta. Uusia huostaanotto päätöksiä tehtiin 7. Ensi- ja turvakodin käyttöä oli edellistä vuotta vähäisempää.

Äänekoski hankki virka-ajan ulkopuolisen sosiaalipäivystyksen edelleen ostopalveluna Jyväskylän kaupungilta. Etupäivystys hoidettiin Kriisikeskus Mobilen toimesta. Äänekosken päivystystehtäviä hoidettiin sosiaalipäivystysyksikössä 95 kpl, yli kolmannes enemmän kuin edellisellä vuonna. Mobilen etupäivystyksessä oli 115 kpl sosiaalipäivystyksen etupäivystystehtävää (asiakkaiden yhteydenotot)

Työllistämispalvelut

Ääneseudun työvoiman palvelukeskuksen (Typ) tavoitteena on parantaa eri palvelukokonaisuuksilla ja toimenpiteillä työttömien työnhakijoiden edellytyksiä sijoittua koulutukseen ja/tai työelämään. Vuoden 2013 aikana Typissä oli 190 asiakasta, joista alle 25-vuotiaita oli 58 %. Vailla ammatillista koulutusta asiakkaista oli 58 % ja yli 500 pv työmarkkinatukea saaneiden osuus oli 27 %. Uusi asiakkaita vuoden aikana aloitti 65 henkilöä. Vuoden 2013 aikana päättyneitä asiakkuuksia oli 64, joista positiivisesti päättyi 60. Osan kohdalla asiakkuus jatkuu edelleen.

Työpajalla toimi vuoden 2013 aikana metalli- ja puupaja, starttipaja sekä pesula. Työpajalla oli vuoden 2013 aikana eri toimenpiteissä yhteensä 101 asiakasta, joista 17- 28-vuotiaita oli 67, 29- 49-vuotiaita 19 ja yli 50-vuotiaat 15 henkilöä. Lähettäviä tahoja työpajalle oli useita.

Asiakkaiden pääosalla tukitoimenpide oli kuntouttava työtoiminta sekä palkkatuki. Lisäksi asiakkaita oli mm. työkokeilussa ja työharjoittelussa. Pajajaksojen pituudet vaihtelivat asiakkailla 2 viikosta (kesän työleirit) 16,6 kuukauteen.

Yrityskontakteja paikallisiin yrityksiin oli kaikkiaan noin 50. Metalli- ja puupajalla valmistettiin erilaisia tilaustöitä yrityksille ja kaupungin omille yksiköille. Alle 29-vuotiaiden osuus asiakkaista oli noin 66 %. Starttipajan toiminta paljon tukea tarvitsevien nuorten matalan kynnyksen toimintayksikkönä vakiintui vuoden aikana ja siellä asiakkaita oli kaikkiaan 37.

Oma työllistäminen: Kaupunki työllisti palkkatuella vuoden aikana kuukausittain 35 - 40 henkilöä, joista keskitetyn palkkatuen kustannuspaikalta 18 - 20 henkilöä, työpajan palkkakustannusten avulla keskimäärin 10 ja yksiköiden omilla palkkavarauksilla noin 10 henkilöä. Palkkatuella työllistäminen kohdentui vain osittain yli 500-päivää työttömänä olleisiin työnhakijoihin.

Yrityksiä ja järjestöjä on tuettu kuntalisällä (a' 200 €), mikäli yritys on työllistänyt äänekoskelaisen työttömän. Tukea maksettiin kuukausittain

keskimäärin 43 henkilön työllistämistä. Äänekosken Katulähetysten kanssa on ollut erillinen sopimus keskimäärin 25 henkilön työtoiminnan järjestämisestä. Yhteensä tukea on maksettu noin 70 henkilön työllistämiseen kuukausittain. Oppisopimuksella työssä olevien osalta kuntalisää maksettiin 9 henkilöstä yrityksiin.

Kuntouttavaa työtoimintaa on kehitetty merkittävästi vuoden 2013 aikana sekä määrällisesti että sisällöllisesti. Toimintavuonna yksittäisiä asiakkaita oli kaikkiaan 151. Kuntouttavan työtoiminnan työpaikat olivat 3. sektorin toimijoilla sekä kaupungin omissa yksiköissä. Lisäksi vuoden aikana toteutettiin kaksi kuntouttavan työtoiminnan ryhmää.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Työmarkkinatuen kuntaosuuden menot kasvoivat aktivointitoimenpiteistä huolimatta, kasvua edellisestä vuodesta oli edelleen 180 000 euroa. Vaikka työmarkkinatuen kuntaosuuden piiristä poistui henkilöitä merkittävästi tuli uusia pitkäaikaistyöttömiä tilalle. Yli 500 päivää työttömänä olleita työnhakijoita oli jatkuvasti 230 – 240 henkilöä / kk mikä kertoo paikkakunnan vaikeasta rakenteellisesta työttömyydestä.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Sosiaalityön palvelut on järjestetty siten, että ne toimivat tehokkaasti ja oikea-aikaisesti osana moniammatillista palvelujärjestelmää.	Aikuissosiaalityö: 1. Pitkäaikaistyöttömien palveluprosessi toteutetaan suunnitelmallisesti ja yhteistyössä työllisyysyksikön ja TE -toimiston kanssa 2. Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärää lisätään ja kuntoutusjaksoihin sisällytetään suunnitelmallista ryhmätoimintaa.	Lakisääteiset määräajat toteutuvat toimeentulotuen myöntämisessä. Aktivointisuunnitelmien lukumäärä on kasvanut. Passiivista työmarkkinatukea saavien määrä on laskenut. Kuntouttava työtoiminnan asiakasmäärä on kasvanut. Toimeentulotukityötä on edelleen siirretty etuuskäsittelyyn, johon on osoitettu tähän tarvittavat resurssit.	Toimeentulotuen lakisääteiset määräajat toteutuivat. Toteutettiin 2 THL:n tarkkailujaksoa. Aktivointisuunnitelmia laadittiin säännöllisesti yhdessä TE -toimiston kanssa kaikkiaan 286 kpl Passiivista työmarkkinatukea saavien lkm ei laskenut. Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä kasvoi 90 henkilöstä 151 henkilöön. Toteutettiin lokakuun alusta tehtävärakenteen muutos ja toimeentulotukea kirjalliseen käsittelyyn.

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
	<p>Lastensuojelu</p> <p>3. Lastensuojelun uuden palvelurakenteen mukaisia työtapoja toteutetaan lastensuojelun avohuollossa.</p> <p>4. Nuorten jälkihuollon ja tukiasumisen uudet työtavat ovat käytössä.</p> <p>5. Sijaishuollon tukea ja seuranta on vahvistettu perhehoidossa.</p>	<p>Lakisääteiset määräajat toteutuvat lastensuojelussa.</p> <p>Lastensuojelun perhetyön asiakasmäärä on kasvanut. Perhetyötä toteutetaan myös intenssiivijaksosoina.</p> <p>Nuorten jälkihuollon ja tukiasumisen toteutus ja asiakasmäärä.</p> <p>Perhehoitajien saaman tuen määrä ja laatu.</p>	<p>Lakisääteiset määräajat toteutuivat osittain. Lastensuojeluilmoitukset käsiteltiin 7 vrk määräajassa, mutta tarveselvityksistä 90,2 %</p> <p>Lastensuojelun perhetyön asiakasmäärä kasvoi 76:lla</p> <p>Nuorten jälkihuoltoon nimettiin oma perhetyöntekijä ja hänellä oli vuoden aikana 14 asiakasta.</p> <p>Perhehoitajien tukea lisätty ja kehitetty osana palvelurakenteen muutosta.</p>
<p>Tavoite 2</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien ja syrjäytymisuhan alla olevien henkilöiden ohjausta aktiivitoimenpiteisiin tehostetaan yhteistyössä yhteistyöverkostojen kanssa</p> <p>Tehostetaan poikkihallinnollista yhteistyötä kaupungin sisällä esim. aikuissosiaalityön kanssa toimenpiteiden vaikuttavuuden ja asiakaslähtöisyyden parantamiseksi</p>	<p>Selkeytetään ja sovitaan välityömarkkinoilla toimivien toimijoiden roolit (työpaja, Typ, 3.sektorin toimijat).</p> <p>Tehostetaan toimijoiden ydinosaamista</p> <p>Vaikuttavuutta parannetaan tehostamalla toimenpiteiden oikea-aikaisuutta ja sisältöä</p> <p>Tarkastellaan ja selvitetään 3.sektorin työllisyyden hoitoon liittyvä ostopalvelusopimuksia.</p> <p>Selvitellään pitkäaikaistyöttömien ja oppisopimuskoulutusten kuntalisten vaikuttavuutta</p> <p>Jatketaan Kelan listalla olevien työttömien työnhakijoiden haastatteluja yhdessä aikuissosiaalityön kanssa.</p>	<p>1. Aktiivitoimenpiteissä olevien määrä kasvaa. Esim. kuntouttavassa työtoiminnassa olevien määrää lisätään (30-50 hlöä/kk) ja kehitetään tavoitteellisemmaksi – asiakkaan tilanteen mukaiset tavoitteet kuten työelämäsuuntautuneisuuelämänhallinnalliset ja terveydelliset tavoitteet</p> <p>2. Kuntouttavien toimipaikkojen määrää lisätään sekä kaupungin</p>	<p>1. Toteutunut. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli vuoden aikana 151 henkilöä. Kuntouttavan työtoiminnan ohjausta lisätty, sopimuksiin on kirjattu jakson tavoitteet ja käytännön toimenpiteitä. Palvelusuunnitelmia asiakkaille on tehty aikuisosiaalityön kanssa erityisesti Kelan listalla oleville asiakkaille. Järjestetty ryhmätoimintaa kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille.</p> <p>2. Asiakkaista oli lähes puolet kaupungin omissa toimipisteissä. Uusia toimipaikkoja löydetty, mutta ei riittävästi. Katulähteyksen</p>

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
		<p>omissa yksiköissä että 3.sektorilla</p> <p>3. Verkostojen kanssa tehtävän työn suunnitelmallinen kehittäminen – kehitetään mm. dokumentointia</p> <p>4. Toimenpiteissä olleiden jatko-ohjauksien määrä ja vaikuttavuus asiakkaan elämäntilanteeseen esim. työllistymiseen, opiskeluun tai eläkeselvittelyihin</p>	<p>EcoCenterin laajennus hyödynnetty.</p> <p>3. Säännölliset toimijataapaamiset 3.sektorin kanssa toteutuivat.</p>
<p>Tavoite 3 Nuorisotakuuseen vastaaminen yhteistyössä muiden asiasta vastaavien toimijoiden kanssa</p>	<p>Kehitetään työpajan toimintaa kohderyhmänä työttömät tai opiskelupaikkaa vailla olevat nuoret ja nuoret aikuiset Starttipajatoiminnan vakiinnuttaminen matalankynnyksen toimintana alle 25-vuotiaille vailla opiskelu- tai työpaikkaa oleville syrjäytymisvaarassa oleville nuorille</p> <p>Lisätään Typ:n asiakasmäärää huomioiden Kelan 500 päivän listalla olevat työttömät työnhakijat. Kehitetään ja tiivistetään Typ:n ja Kelan välistä yhteistyötä esim. ammatillisen kuntoutuksen ja Kelan työkykyneuvojan palvelujen osalta</p>	<p>Työpajalta jatko-ohjauksien määrä – opiskelemaan, avoimille työmarkkinoille tai muihin jatkoselvittelyihin asiakkaan tilanteen ja tarpeen mukaan. Kirjallisen jatkosuunnitelman tekeminen pajajakson jälkeen</p> <p>Typ:n asiakasmäärä noin 200 asiakasta vuositasona Jatkotoimenpiteisiin ohjautuvien määrä Typ-asiakkuuden keskeyttäneiden määrä. Toimenpiteiden vaikuttavuus – oikea asiakasohjautuvuus asiakkaan tilanteen mukaisesti</p>	<p>Työpajalla asiakkaita kaikkiaan 101, joista alle 29v. 66 5. Jatko-ohjaus Työpajalta toteutui 30 nuorelle. Kirjallinen jatkosuunnitelma laadittiin yhdessä asiakkaan ja lähettävän tahon kanssa</p> <p>Typ:n asiakasmäärä oli 190 asiakasta. Heistä alle 30-vuotiaita oli 84 %. Yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneita oli 27 %. Vailla ammatillista koulutusta asiakkaista oli 58 %.</p> <p>Kelan ammatilliseen kuntoutukseen osallistui 10 Typ:n asiakasta.</p>

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
	<p>Oppilaitosyhteistyön kehittäminen esim. POKE:n, Keski-Suomen Opiston kanssa</p> <p>Hyödynnetään seutukunnalla toimivien hankkeiden tuloksia ja otetaan niiden tuottamat käytännöt käyttöön (esim. Etumatka, Kierto ja Paikko- ja Nuorten uusi kanava työelämään -hanke)</p>	<p>Työpajan asiakaskunnan ikärakenne pääsääntöisesti vastaa nuorisotakuun ikärakaa</p> <p>Yhteistyön määrä ja laatu oppilaitosten kanssa mm. POKE:n ja Keski-Suomen Opiston kanssa Typ:n ostopalvelusopimuksen Typ:n asiakkaille</p> <p>Henkilöstön ammatillisen osaamisen tason ylläpito ja kehittäminen – motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö. Yrityskontaktien määrä ja tulokset – käyntien määrä suhteessa toteutuneisiin asiakkaiden sijoittumisiin yrityksiin</p>	<p>Tehtiin asiakaskohtaista yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Työpajan starttipajan ja Poken ammattistartin yhteistyö toteutui kevätkauden. Typ:n osalta Keski-Suomen Opiston koulutustarjonta siirtyi TE-toimiston hankintojen alle</p> <p>Typ:n ja työpajan henkilöstön koulutukset ovat toteutuneet suunnitellusti. Typ:n henkilöstön työnohjaus toteutui</p> <p>Etumatka-hankkeen kehittämiä työkaluja käytettiin Työpajalla. Paikko-hankkeen mukaisia osaamistodistuksia kirjoitettiin 15 asiakkaalle.</p>
<p>Tavoite 4 Yritysyhteistyön kehittäminen Oppilaitosyhteistyön kehittäminen</p>	<p>Yhteistyön lisääminen paikallisten pk-yritysten kanssa.</p>	<p>Yrityskontaktien määrä ja tulokset – käyntien määrä suhteessa toteutuneisiin asiakkaiden sijoittumisiin yrityksiin</p>	<p>Työpajalla yrityskontakteja vuoden aikana ollut noin 50. Typ:ssa työnantajakäyntejä oli 20</p>

3.1.3.3 Arjen tuki

Toiminta-ajatus

Vuoden 2013 alusta perusturvan toimialueella tehtiin organisaatiomuutos, jossa Arjen tuen vastuualueelle sijoitettiin vammaispalvelut, mielen-terveys- ja päihdetyön asumispalvelut sekä ikäihmisten palvelut. Vuonna 2014 jatketaan aloitettua muutosta.

Toiminnan painopistealue on kotihoidossa ja avotoiminnan kehittämisessä. Henkilöstöresursseja kohdennetaan avopalveluihin ja samalla supistetaan palveluasumisen ja laitoshoidon palveluita. Palveluasumisessa ja laitoshoidossa puretaan ylipaikat suunnitellusti vuoden 2014 aikana. Työ- ja päivätoimintaa kehitetään niin, että toiminta on laaja-alaista ja yhteistyö arjen tuen sisällä on saumatonta. Ulospäin suuntautuvaa työtoimintaa pyritään laajentamaan työpajan kanssa yhteistyössä.

Kaikissa toiminnoissa korostetaan moniammatillista yhteistyötä, jotta saadaan kustannustehokkaita palveluita

Talousarvion toteutuminen

1000340 Arjen tuki	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	Muutos
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	5 595	5 767	6 244	477	8 %
Toimintakulut	-23 858	-24 556	-25 074	-518	2 %
Netto (toimintakate)	-18 263	-18 790	-18 830	-41	0 %

Arjen tuen vastuualue, johon yhdistettiin vanhusten, vammaisten ja mielenterveysongelmaisten arjessa selviytymistä edistävät sosiaalipalvelut, käynnistyi 1.2.2013. Toiminnan kehittämistä ja vakiinnuttamista on hidastanut esimies- ja avainhenkilöstön vaihtuminen ja palvelujohtajan rekrytoinnin viivästyminen. Vuoden aikana hyväksyttiin uudet palvelukriteerit sekä kotihoitoon että asumis- ja laitoshoidon palveluihin. Kehittämishaasteet palvelurakenteen keventämiseksi ovat merkittävät. Kuitenkin jo vajaan vuoden toiminnan tuloksena näkyy selkeä muutos siinä, että uusia ympärivuorokautisia asiakkuuksia on syntynyt selvästi edellisiä vuosia vähemmän ja palvelut on kyetty toteuttamaan suuntaamalla palvelurakennetta aikaisempaa kevyempään ja kotona pärjäämistä tukevaan suuntaan.

Koko vastuualueen määrärahojen ylitystarve oli tiedossa ja niihin haettiin 900 000 euron lisämääräraha. Myös tulojen ennakoitiin nousevan vähintään 700 000 euroa talousarviossa arvioitua suuremmiksi, joten lisämäärärahaa haettiin nettobudjettiin 200 000 euroa. Suurimmat ylitykset olivat ostopalveluissa ja omien yksiköiden palvelutuotannossa. Ostopalvelujen osalta ylitys tapahtui mielenterveys- ja päihde-asiakkaiden asumispalveluiden menoissa. Yksittäinen suurin ylitys tapahtui omien palveluyksiköiden henkilöstömenoissa, joissa ylitys oli noin 700 000 euroa. Tämä johtui pääosin ns. ylipaikkojen käytöstä, sekä runsaista sijais- tarpeista. Arjen tuen tulot ylittyivät odotetusti noin 500 000 euroa. Koko Arjen tuen lisämäärärahalla korjattu nettobudjetti ylittyi noin 40 000 euroa.

Palveluohjaus ja koordinointi

Asiakkaat tulevat Arjen tuen palveluiden piiriin palveluohjauksen kautta, millä pyritään siihen, että asiakkaat ohjautuvat alusta asti oikeisiin palveluihin. Palveluvastaavat ja vammaispalveluiden sosiaalityöntekijä ja palveluohjaaja tekevät palvelun tarvearvioinnin perusteella hoitaja palvelusuunnitelman yhteistyössä asiakkaan, omaisten ja hoitoon osallistuvien kanssa ja tekevät päätöksen palvelun piirin ottamisesta.

Omaishoidon tuen piirissä olevia oli koko vuoden 2013 aikana 151 vanhusasiakasta ja 54 vammaispalvelun perhettä. Kaikille kriteerit täyttävälle pystyttiin myöntämään omaishoidontuki joko palveluna tai palkkana.

Omaishoidon lomittaja työskenteli ½-vakanssin turvin vuonna 2013. Myös vammaispalvelun hoitaja teki n. 40 %:a työajastaan omaishoitajien lomituksia. Omaishoidon määräraha riitti vaikka myös perhehoidon kustannukset maksettiin ko. määrärahasta.

Ostopalvelut

Kotihoidossa ostopalvelua käytettiin lähinnä ruuhkahuippujen purkamiseen. Kotihoidon asiakkaista palvelusetelin kautta palveluita sai 29 asiakasta vuonna 2013.

Palveluasumisen ostopaikkoja vähennettiin vuoden 2013 aikana vanhuspalveluissa. Yksityisiltä hoitokodeilta ostettiin tehostettua asumispalvelua ikäihmisille tammikuussa 25 paikkaa ja vuoden lopussa ostopalveluna oli 19 paikkaa.

Mielenterveys- ja päihdeasumispalvelua ostettiin vuoden aikana 53 eri asiakkaalle ja vuoden lopussa asiakkaita oli 46. Em. lukuun sisältyy viisi tukiasumispaikkaa. Psykiatrisen asumispalvelun menoihin osoitettiin lisämäärärahaa 0,5 milj. euroa ja tuloihin 150 000 euroa, mutta nettomääräraha ylittyivät silti 134 000 euroa. Arjen tukeen asumispalvelut siirtyivät 1.10.2013 alkaen ja ensisijaisesti palvelutarpeisiin on pyritty vastaamaan omin palveluin.

Vammaisten asumispalvelut olivat Kalevankodin ryhmäasumista lukuun ottamatta ostopalvelua. Vammaisten asumispalvelua ostettiin vuoden aikana 58 asiakkaalle.

Laitoshoittoa ostettiin Konnevedeltä 8 paikkaa ikäihmisille. Laitoshoittoa ostettiin myös 4 vammaisasiakkaalle. Kehitysvammaisten laitoshoitopaikkoja vähennettiin vuoden aikana kahdella paikalla ja vuoden lopussa laitoshoidossa oli enää yksi henkilö.

Vanhuspalveluissa perhehoidossa oli 3 pitkäaikaisasiakasta ja vammaispalvelun perhehoidossa oli 17 asiakasta.

Kehitysvammaisten ostopalveluna järjestettävän työtoiminnan piirissä oli vuoden aikana 19 asiakasta ja muiden vammaisten työtoiminnan piirissä neljä asiakasta.

Vammaispalvelulain mukaisen kuljetuspalvelun piirissä oli vuoden 2013 aikana 326 asiakasta. Asiakasmäärä lisääntyi vuoden aikana 45 asiakkaalla. Vuoden aikana tehdyistä Vammaispalvelulain mukaisista päätöksistä n. 50 % oli kielteisiä, mutta sitä huolimatta kuljetuspalvelumäärärahat ylittyivät.

Sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua myönnettiin vuoden aikana 45 asiakkaalle kriteereiden perusteella määrärahojen puitteissa. Sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetuspalvelupäätöksen sai kielteisenä määrärahasyistä seitsemän asiakasta.

Kaikille avoin kutsuohjattu senioriliikenne oli ensisijainen myönnettävässä molempia kuljetuspalveluja.

Ateriapalveluiden piirissä oli vuoden aikana keskimäärin 220 asiakasta kuukaudessa. Menukat -kokeilu alkoi Sumiaisista syksyn 2013 aikana ja vuoden lopussa asiakkaita oli 17 koko Äänekosken alueella. Menukat sisältää pakastimen, jossa on pakastettuja ruokia ja niitä lämmitetään mukana tulevalla uunilla jossa on ääniohjaus ruuanlämmittämiseen.

Turvapuhelinasiakkaita oli vuoden aikana 267. Yöaikainen auttajapalvelu hoidettiin ostopalveluin ja päivä- ja ilta-aika hoidettiin oman henkilöstön toimesta.

Henkilökohtaista apua järjestetään vaikeasti vammaisille asiakkaille, jotta he selviytyisivät arjessa henkilö-kohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa sekä mm. asioinneissa kodin ulkopuolella. Ensisijaisesti lyhytaikaisiin ja vähäisten tuntien avuntarpeisiin vastattiin omalla avustajalla, eikä uusia henkilökohtaisen avun ostopalvelupäätöksiä tehty. Henkilökohtaista apua myönnettiin 35 asiakkaalle vuonna 2013.

Palvelutuotanto ja palveluyksiköt

Omana palvelutuotantona tuotettiin palveluasumista, laitoshoidtoa, päivä- ja työtoimintoja ym. toimintakykyä ylläpitävää toimintaa eri asiakasryhmille.

Ikäihmisille on **palveluasumisen** paikkoja Ruskovillassa 14 ja Kotirannassa 21 (vammaisat, mielenterveys-kuntoutujat, ikäihmiset). Tehostetun palveluasumisen paikkoja oli 160 (Sumiaiskoti, Silkkivilla, Köminharju, Tukipuu, Kuhnamon palvelutalo). Köminharjun laitospaikat muutettiin tehostetun palveluasumisen paikoiksi 1.10.2013.

Laitoshoidon paikkoja on Hoivalassa, Muistolassa ja Tupasvillassa yhteensä 65 paikkaa. Tammikuussa 2013 oli laitoshoidon paikkoja käytössä 100 paikkaa Konneveden ostopalvelupaikat mukaan lukien ja 81

paikkaa joulukuussa 2013. Terveyskeskuksessa 2013 oli pitkäaikaisasiakkaiden käytössä keskimäärin 6 paikkaa kuukaudessa. Tammikuussa 2013 oli käytössä 13 ylipaikkaa laitoshoidossa ja vuoden lopussa 8 ylipaikkaa. Ylipaikkojen purkamista on tarkoitus jatkaa edelleen vuoden 2014 aikana.

Kehitysvammaisille tuotettiin **asumispalveluita** Kalevankodilla jossa vuoden 2013 aikana oli palveluiden piirissä 12 asukasta. Mielenterveys- ja päihdeasiakkaille on Tukipilarissa 8 pitkäaikaista palveluasumisen paikkaa ja 4 lyhytaikaista palveluasumisen paikkaa. Tukipilarin asiakaspaikoilla palvelua tarjottiin kaikkiaan 39 eri asiakkaalle. Omaa kehitysvammaisten tukiasumistoimintaa lisättiin neljällä paikalla Kalevankodilla ja Kotirannassa.

Kuntoutusta tukevaa toimintaa järjestettiin Niittyvillassa, Kuntolassa ja Tukipilarissa. Kuntolan profilointia ennaltaehkäisevänä ja kuntoutumista edistävänä toimintana selkeytettiin vuoden 2013 aikana.

Kotihoidon alaisuudessa on kolme työntekijää, jotka tukevat mielenterveysasiakkaiden arkea ja kotona selviytymistä. Itsenäisen asumisen tukea päihdekuntoutujille oman toiminnan lisäksi on järjestetty ostopalveluna Suomen Siniaalto ry:n kautta. Psykiatristen ja päihdeasiakkaiden toimintakykyä tuettiin myös Tukipilarin jaksoin.

Toimintakeskuksessa (Toimarissa) järjestettiin työ- / ja päivätoimintaa vuoden 2013 aikana 49 asiakkaalle sosiaalihuoltolain ja kehitysvammalain perusteella. Osa työtoiminnasta toteutetaan tuettuna avotyönä toimarin ulkopuolella joko kaupungin omissa toimipisteissä tai yrityksissä.

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaille järjestettiin **päivätoimintaa** Dynamossa vuoden aikana 42 asiakkaalle.

Ikäihmisille järjestettiin päivätoimintaa **seniorikeskuksissa** Suolahdessa 3pv/viikossa ja Äänekoskella 5 pv/viikossa, sekä vuoden aikana oli seniorineuvolatoimintaa Äänekoskella, Suolahdessa, Sumiaisissa ja Konginkankaalla kerran viikossa. Seniorikeskuskäyntejä oli Konginkankaalla 141 käyntiä, Äänekoskella 2510 käyntiä ja Suolahdessa 1071 käyntiä. Lisäksi asiakkailla oli käytettävissä muistihoitajan ja vanhussosiaalityöntekijän sekä muuta asiantuntijapalvelua.

Kehitysvammaisten **kuntoutusohjausta** sai 84 asiakasta vuoden aikana.

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaille järjestettiin **päivätoimintaa** Dynamossa vuoden aikana 42 asiakkaalle.

Kotihoito

Kotihoito käsittää sekä kotipalvelun että kotisairaanhoidon. Sitä on vuoden aikana tarjottu kaikille arjen tuen asiakasryhmille, jotka ovat täyttäneet kotihoidon kriteerit ja pärjäävät kotona annettavien palveluiden turvin. Kotihoidon tiukennettuja kriteereitä noudattaen kotihoitoa on pystytty suuntaamaan aikaisempaa enemmän niille asiakkaille, joiden kohdalla kotona pärjääminen edellyttää vahvaa kotiin vietävää tukea. Tämän myötä palvelurakennetta on voitu keventää ja vaikutukset näkyvät taloudessa hilliten raskaampien ja kalliimpien palveluiden tarvetta. Kotihoito on jaettu viiteen tiimiin joista Äänekosken keskustan alueella on kaksi tiimiä, Suolahdessa yksi tiimi, Sumiaisessa yksi tiimi ja Konginkankaalla yksi tiimi. Vuoden aikana panostettiin erityisesti kotiin annettaviin palveluihin ja se myös näkyy käyntikertojen lisääntymisenä. Koko vuoden aikana kotihoitokäynnit lisääntyivät 7 973 käynnillä.

Kotihoidon osalta tavoitteet täyttyivät siten, että käyntimäärät ovat lisääntyneet mutta asiakaskohtainen ajan lisäämiseen ei ole vielä pystytty vuoden 2013 aikana vastaamaan. Tavoite on realistinen vuodelle 2014. Vuoden aikana ryhdyttiin valmistelemaan kotihoidon yöpartiotoiminnan aloittamista, ja vuoden 2014 talousarvioon saatiin määräraha toiminnan aloittamiseksi kesällä 2014. Kotihoidon osalta talous hieman alitti budjetoidun määrärahan.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Kotona pärjäämisen tukeminen siten, että tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon tarve vähenee valtakunnallisen laatusuosituksen tasolle (laitoshoidossa 3 % ja tehostetussa palveluasumisessa 5-6 % yli 75- vuotiaista)	Asiakkuuksien ohjautuminen kotihoitoon lautakunnan hyväksymien uusien kriteerien pohjalta Perustetaan seniorikeskus, jonka yhteydessä koordinoidaan vapaaehtoistyötä ja kehitetään päiväkeskustoimintoja Minimoidaan epätarkoituksenmukaista vanhus-ten sairaalahoitoa profiloimalla Kuntolan toimintaa ja hyödyntämällä Niittywillan intervallipaikkoja	Kotihoidon asiakaskunta muuttunut kriteereiden ja tavoitteiden mukaiseksi Seniorikeskus toiminnassa ja palveluilla vastataan asiakkaiden tarpeisiin (asiakaskyselyt) Vuodeosaston pitkäaikaissairaanhoidon hoitopäivät toteutuneet suoritavoitteiden mukaisina	Kotihoidon asiakaskunta on tarkastettu kriteereiden ja tavoitteiden mukaiseksi. Asiakaskysely on tehty ja palveluita on kehitetty asiakaslähtöisempään toimintaan. Kuntolan neljä sairaalapaikkaa ovat kesän jälkeen olleet tehostetusti käytössä. Sairaalan pitkäaikaishoidon hoitopäivät laskeneet verrattaessa vuoteen 2012 ja samoin asiakasmäärät 67:stä 60:een.

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
	<p>Laitospaikkojen muuttaminen palveluasumisen paikoiksi.</p> <p>Palveluprosessien ja hoitoketjujen kehittäminen siten että keskiössä on asiakkaan omien voimavarojen tukeminen</p> <p>Kotihoidon henkilöstön työajan suurempi kohdentaminen suoraan asiakastyöhön</p>	<p>Konginkankaan palvelukeskuksessa palveluasuntoja vuoden loppuun 20 kpl, yksiköiden käyttöasteet 100 %</p> <p>Uusien ympärivuorokautisten sijoitusten määrän kehitys</p> <p>Työajan suhde asiakkaiden saamiin hoitoaikoihin</p>	<p>1.10.2013 lähtien kaikki Konginkankaan palvelukeskuksen paikat ovat tehostetun palveluasumisen paikkoja.</p> <p>Palveluprosessien kuvantaminen aloitettu. Ympäri- vuorokautiset hoitopäivät laskeneet n.6000 hoitopäivällä.</p> <p>Työajanseurantaohjelman hankinnan suunnittelu aloitettu.</p>
<p>Tavoite 2 Sosiaalityön (vammaispalvelu) palvelut on järjestetty siten, että ne toimivat tehokkaasti ja oikea-aikaisesti osana moniammatillista palvelujärjestelmää.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Henkilökohtaisen avun järjestämisessä avustajatoiminta on ensisijaista ja järjestelyissä hyödynnetään vammaispalvelun hoitajan työpanosta. Vammaisten perhehoitoa lisätään lyhytaikaisen hoidon järjestelyissä. Kotirannan palvelutalo ja Kalevankoti tukiasuntoineen vastaa ei ympärivuorokautisen asumispalvelun tarpeisiin. 	<p>Lakisääteiset määräajat toteutuvat vammaispalvelussa.</p> <p>Henkilökohtaisen avun ostopalvelut ovat vähentyneet.</p> <p>Asukasprofiilin muutos Kotirannassa ja Kalevankodissa, tukiasuntojen määrä.</p>	<p>Lakisääteiset määräajat ovat toteutuneet.</p> <p>Henkilökohtaisen avun ostopalvelua ei ole hankittu uusille asiakkaille. Toteutettu ensisijaisesti avustajatoimintana. Lyhyissä avustajatarpeissa käytetty kunnan omaa avustajaa.</p> <p>Kotirannan ja Kalevankodin asiakasprofiilin muutos on aloitettu. Kalevankodin tukiasumista on lisätty, ensisijaisesti kehitysvammaisille nuorille.</p>

3.1.4 Kasvun ja oppimisen lautakunta

Toiminta-ajatus

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa lasten ja perheiden palveluista, opetuspalveluista ja nuorisopalveluista.

Talousarvion toteutuminen

Kasvu ja oppiminen	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	Muutos
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	2 029	1 752	2 072	320	18 %
Toimintakulut	-27 982	-28 270	-28 547	-277	1 %
Netto (toimintakate)	-25 953	-26 518	-26 476	42	0 %

Kasvun ja oppimisen toimiala muodostettiin yhdistämällä opetus-, nuoriso- ja lasten ja perheiden palvelut yhdeksi kokonaisuudeksi. Toiminta alkoi helmikuun alussa 2013.

Kasvun ja oppimisen toimialan talous toteutui talousarvion mukaisesti. Toimialan tulot olivat noin 2,1 miljoonaa euroa ja menot 28,3 miljoonaa euroa. Vuosikatteeksi muodostui 26,5 miljoonaa euroa ennen poistoja ja kustannuslaskennallisia eriä, mikä on 42 tuhatta euroa ylijäämäinen.

Tulojen osalta opetuspalveluiden ja nuorisopalvelujen hankerahoitukset ylittivät arvion 393.247 eurolla. Perhepalveluiden tulot jäivät taasen alle arvioidun 86.882 euroa.

Opetuspalveluiden menot netto oli alijäämäinen 0,3 miljoonaa euroa, mutta vastaavasti lasten ja perheiden palvelut sekä nuorisopalvelut olivat ylijäämäisiä yhteensä 0,3 miljoonaa euroa.

Sisäisen valvonnan selonteko

Toimialan hallinnon ja sisäisen valvonnan sujuvuutta on hankaloittanut selkeä resurssivaje. Liki 27 miljoonan euron ja noin 350 henkilön toimialalta puuttuu talouteen ja hallintoon keskittynyt viranhaltija. Tämä näkyy talouden seurannan, toiminnanarvioinnin, sisäisen valvonnan ja hallinnon prosessien epätasaisuutena.

Esimiehet ovat seuranneet kustannuspaikkatason talouden toteutusta. Toiminta vuoden 2013-2014 kehityskeskustelut liittyivät erityisesti talouden hallinnan ja seurannan alueelle. Vastuualueiden esimiehet ovat laatineet vähintään kaksi selvitystä taloudesta lautakunnalle ja toimialajohtaja on raportoinut talouden toteutumisesta talousjohtajalle ja johtoryhmällä ohjeiden mukaisesti. Toimialalla ei ole toteutettu varsinaisia valvontatarkastuksia.

Toimialalla tehdään vuosittain eripituisiin virka- ja työsuhteisiin liittyviä rekrytointipäätöksiä liki tuhat vuodessa. Vuoden 2012 aikana käyttöön

otetut henkilöstöhallinnan ohjelmistot, Web-tallennus Populuksen matkalaskujärjestelmä, ovat vahvistaneet henkilöstöasioiden hallintaa siirtämällä selkeästi vastuuta palkkasihteereiltä esimiehille ja työntekijöille. Vuoden 2013 aikana otettiin käyttöön Kuntarekrytointi-ohjelma, mikä vähensi rekrytointiin käytettävää työaikaan, vähensi virheiden mahdollisuutta, vahvisti rekrytointiprosessin laillisuutta ja nopeutti menettelyä. Lisäksi hakija voi vaivattomasti samanaikaisesti hakea useaa samalla työnantajalla avoinna olevaa paikkaa.

Perusopetuksen laatuhanke päättyi keväällä 2013. Hankkeen avulla otimme käyttöön perusopetuksen laatujärjestelmän, jonka avulla kehittämme perusopetuksen laatua ja vaikuttavuutta. Lukuvuoden 2013-2014 aikana arvioimme johtamista, oppimisen ja hyvinvoinnin tukea sekä osallisuutta ja vaikuttamista.

Toimialan esimiehet ovat osallistuneet vuoden aikana riskien ja vaarojen arviointiin liittyvään varautumiskoulutukseen.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen on vuoden aikana jätetty kaksi koulu-kuljetuksiin liittyvää valitusta. Kuljetuksen lähtö ja jättöpaikkaa koskeva valitus hylättiin ja kuljetusetuutta koskeva valitus hyväksyttiin hallinto-oikeudessa. Lisäksi hallinto-oikeudessa on yksi vuodesta 2012 saakka viireillä ollut henkilöstöpäätöstä koskeva valitus.

Vuoden 2013 aikana käsiteltiin lautakunnassa kaksi Telakkakadun koulun samaan opetusvälinehankintaan liittyvää hankinta-oikeusasiaa. Toinen niistä johti valitukseen markkinaoikeuteen. Prosessi on edelleen kesken.

Markkinaoikeudessa on kesken Telakkakadun koulun fysiikan opetusvälineiden hankintaa koskeva käsittely.

3.1.4.1 Lasten ja perheiden palvelut

Toiminta-ajatus

Lasten, nuorten ja heidän perheidensä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta ja neuvolatoimintaa sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa.

Painopisteenä perustehtävän toteuttamisessa on ennalta ehkäisevä toiminta, varhainen tuki ja kuntoutus moniammatillista asiantuntijuutta hyödyntäen.

Talousarvion toteutuminen

	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
1000410 Lasten ja perheiden palvelut					
Toimintatuotot	1 286	1 240	1 166	-74	-6 %
Toimintakulut	-9 973	-10 401	-10 056	345	-3 %
Netto (toimintakate)	-8 687	-9 161	-8 890	271	-3 %

Lasten ja perheiden palveluihin varatut määrärahat riittivät kokonaisuutena ja koko vastualueen tilikauden tulos oli 271.000 € ylijäämäinen.

Bruttomenot alittuivat noin 345.000 eurolla talousarviossa arvioidusta ja toimintatuottoja saatiin 74.000 euroa vähemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Lapsia päivähoidossa oli vähemmän kuin edellisenä vuonna ja perheiden lomautusten sekä työttömyyden vuoksi myös toteutuneet hoitopäivät vähenivät. Näistä syistä hoitopäivämaksuja saatiin noin 100.000 € vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Lasten ja perheiden palveluiden menoista n. 72 % on henkilöstömenoja ja ne pysyivät edellisen vuoden tasolla. Henkilöstömenoihin varattujen määrärahojen käyttöaste oli 96,4 %. Kotihoidon tuen 1,3 milj. euron menot ylittivät n. 60.000 euroa.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Kehitetään perhepalveluiden palvelukokonaisuutta siten, että lapsiperheet saavat peruspalvelut (ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, päivähoito, esiopetus, perhekeskus) laadukkaasti ja matalan kynnyksen periaatteella	Ennalta ehkäisevän perhetyön, päivähoiton kevyempien hoitomuotojen ja perhekeskuksen toiminnan kehittämistä jatketaan vuonna 2012 tehtyjen päätösten mukaisesti. Yksikkökohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien käytön vakiintuminen arjessa. Neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon painopistealueena ennaltaehkäisevä työ.	Lapsiperheiden kotipalvelua käyttäneiden perheiden määrä Kevyempien hoitomuotojen ryhmien määrä ja toteuttamistavat eri taa- jamissa Yksikkökohtaiset suunnitelmat käytössä. Äitiysneuvolan kotikäyntien toteutuminen Moniammatillisten perhevalmennusryhmien toteutuminen /vuosi sekä perhevalmennukseen osallistuneiden ensimmäistä lastaan odottavien perheiden määrä	Lapsiperheiden kotipalvelua käyttäneitä perheitä 55 vuoden aikana. Yhteysttä kotipalveluun otti 63 perhettä. Kerhotoimintaa Äänekosken taajamassa 3–vuotiaille kerran viikossa, 4-5-vuotiaille 2 kertaa ja yhdelle ryhmälle 3 kertaa viikossa. Yksikkökohtaiset suunnitelmat pääosin käytössä. Äitiysneuvolasta tarjottiin kotikäynti kaikille lapsen saaneille perheille, osalle 2 kotikäyntiä, kotikäyntien määrä oli yhteensä 228 vuoden 2013 aikana. Vuoden aikana toteutui kolme 5 kokoontumiskerran moniammatillista perhevalmennusryhmää, joihin kuhunkin osallistui keskimäärin 6 ensivauvaa odottavaa perhettä.

<p>Tavoite 2 Lasten, nuorten ja perheiden palveluja tarjoava moniammatillinen palveluverkosto noudattaa yhdensuuntaisia lapsi- ja perhelähtöisiä varhaisen tuen ja varhaiskasvatuksen tavoitteita</p>	<p>Eri toimialojen yhdensuuntaisten toiminta- ja yhteistyökäytäntöjen vakiinnuttaminen (yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi)</p> <p>Laajojen terveystarkastusten toteuttaminen äitiys- ja lastenneuvolassa sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa asetuksen mukaisesti</p> <p>Uuden organisaation (kasvun ja kasvatuksen toimiala) yhteisten toimintalinjausten, periaatteiden ja toimintatapojen laatiminen yhteistyössä toimialan muiden toimijoiden kanssa</p>	<p>Lapsiin suunnattu tuen kolmiportainen malli arvioitu moniammatillisesti</p> <p>Oppilashuollon toimivuuden arviointi varhaiskasvatuksessa toteutunut</p> <p>Yhteinen 4- ja 5-vuotiaan lapsen kehityksen tukeminen – lomake on käytössä lastenneuvolassa ja varhaiskasvatuksessa</p> <p>Lasten ja nuorten mielenterveysfoorumi toteutettu</p> <p>Laajojen terveystarkastusten toteutuminen</p>	<p>Malli on arvioitu moniammatillisesti, myös toiminta- ja puheterapian osalta.</p> <p>Kolmiportaisen tuen toimintatapoja harjoittelaan eri toiminnoissa.</p> <p>Oppilashuollon toiminta lähtenyt liikkeelle esiopetuksesta ja vähitellen laajenee varhaiskasvatukseen.</p> <p>Lomakkeen käyttö vakiintunut neuvolassa ja päiväkodeissa. Perhepäivähoidossa lomakkeen käyttö lisääntynyt v. 2013.</p> <p>Mielenterveysfoorumin asioita käsiteltiin vuoden aikana useissa yhteistyökokouksissa.</p> <p>Laajat terveystarkastukset toteutuneet lastenneuvolassa lähes 100 %. Ekaluokalla 100 %, 5. luokalla noin 80 % ja 8 luokalla noin 50 % Opiskelijaterveydenhuollossa terveydenhoitajan tarkastukset toteutuneet 100 %.</p>
--	---	---	--

3.1.4.2 Opetuspalvelut

Toiminta-ajatus

Opetuspalvelun perustehtävä on tuottaa laadukasta opetussuunnitelmien mukaista yleissivistävää perusopetusta ja lukiokoulutusta, sekä tarjota tasokasta aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Talousarvion toteutuminen

	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
1000420 Opetuspalvelut					
Toimintatuotot	604	387	742	355	92 %
Toimintakulut	-17 471	-17 347	-17 970	-622	4 %
Netto (toimintakate)	-16 867	-16 960	-17 228	-267	2 %

Äänekoskella on yhteensä 10 perusopetusta antavaa koulua: kaksi yläkoulua ja kahdeksan alakoulua. Telakkakadun koulu on toiminut vuoden 2013 ajan peruskorjatuissa tiloissa.

Koulujen oppilasmäärät vaihtelivat Koiviston koulun 44 oppilaasta Keskus-koulun 567 oppilaaseen. Keväällä 2013 kouluissa oli 2 163 oppilasta (alakoulu 1 453, yläkoulu 726) ja syksyllä oli 2 156 oppilasta (alakoulu 1 421, yläkoulu 735). Syksyn 2013 tilastopäivänä erityisen tuen oppilaita oli 90 (4,2 %) edellisenä vuonna 86 oppilasta (4,0 %). Pidennetyn opetusvelvollisuuden oppilaita oli yhteensä 36, heistä vaikeasti kehitysvammaisia oppilaita oli 8.

Opetuspalvelut on hyödyntänyt opetus- ja kulttuuriministeriön ja opetushallituksen myöntämiä Perusopetus paremmaksi -hankerahoituksia. Tuen kolmiportaisuuden kehittämiseen tähtäävään Kelpo-hankkeen rahoitusta käytettiin 38.000 €. Viimeisenä hankkeen toimintavuotena rahoitus käytettiin lähinnä koordinaattorin palkkakuluihin. Kerhotoiminta -hankkeen rahoitusta käytettiin 33.000 €. Summalla tuotettiin kerhoja 250 oppilaalle kymmenessä koulussa. Romani-lasten perusopetuksen laadun parantamiseen tähtäävään hankkeen rahoitusta käytettiin 19.000 €. Summalla tuotettiin ohjauspalveluita romanilapsille. Opetusryhmien pienentämiseen tarkoitettua hankerahoitusta käytettiin 2013 vuonna 78.000 €. Summalla tuotettiin samanaikaisopetusta Keskuskoululle, Konginkankaan ja Sumiaisten kouluille sekä mahdollistimme yhdysluokan jakamisen erillisluokiksi Hietaman koululla. Perusopetuksen laatusuoritusohjelma päättyi 2013, jolloin käytimme vielä hankerahoituksen rippeet 6.000 €. Koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen -hankkeen rahoitusta käytettiin 104.000 €. Hankkeen avulla palkattiin yksi koulukuraattori (1.8.2013 alkaen) sekä koulunkäynnin ohjaajia Keskuskoululle, Koulunmäen, Asemakadun ja Telakkakadun kouluille.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa toteutettiin Keskuskoulun sekä Konginkankaan, Honkolan, Hietaman, Koiviston, Asemakadun ja Sumiaisten kouluilla yhteensä 65 (51) lapselle. Ostopalveluna Koskelan Setlementiltä toteutettiin toimintaa 91 (96) lapselle. Kaikkiaan toimintaan osallistui 87(84) ensimmäisen vuosiluokan, 68 (59) toisen vuosiluokan oppilasta sekä 11 (10) vuosi-luokkien 3-9 erityisen tuen oppilasta. Ohjaustunteja tuotettiin 11 531 (11 689) kappaletta (suluissa edellinen vuosi).

Opetuspalvelujen tulot olivat 741.954 € (191,9 %) ja menot 17.969.596 € (103,6 %). Nettomenot olivat 17.227.615 € (101,6 %). Vuosikate ennen poistoja ja kustannuslaskennallisia menoja oli 267.115 € alijäämäinen.

Tulojen kasvu johtuu lähinnä hankerahoituksesta, jota kohdennettiin vuoteen 2013 257.792 € arvioitua enemmän. Lisäksi ap-ip-toiminta tuotti 34.180 €, perusopetus 51.707 € ja lukiokoulutus 11.575 € arvioitua enemmän.

Suurimpina yksittäisinä syinä nettomenojen ylitykseen ovat oppilaskuljetukset, ateriapalvelut ja henkilöstön sairaslomat sekä kotikuntakorvaukset.

Oppilaskuljetukset ylittivät talousarvion 134.981 €. Tämä johtuu lähinnä yläkoulujen menojen arvioitua suuremmasta tarpeesta (Telakkakadun koulu 64.000 € ja Koulunmäen koulu 39.000 €). Ateriapalvelujen kasvu oli 101.544 €, josta lukion osuus oli 54.000 €. Henkilöstön sairasloman palkkoihin (ilman sivukuluja) kului 51.000 € arvioitua enemmän. Kotikuntakorvaukset ylittivät talousarvion 45.000 €.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Perusopetuksessa toimiva laatu- ja järjestelmä, joka ohjaa koulujen toimintaa arvioinnin ja työsuunnitelmien avulla.	Opetus- ja kulttuuri ministeriön laatukriteerien pohjalta on laadittu Äänekosken opetuspalveluihin soveltuva suunnitelma laatu- ja järjestelmästä.	Koulut ovat valmistelleet lukuvuoden 2013-2014 työsuunnitelman tavoitteet laatu- ja järjestelmien pohjalta.	Laatu- ja järjestelmä laadittu ja työsuunnitelmien tavoitteet muodostettu laatu- ja järjestelmien pohjalta.
Tavoite 3 Kaikilla oppilailla, huolimatta kouluasteesta ja koulun sijainnista, on riittävä ja oikea-aikainen tuki.	Erityisopetuksen koordinaatio on järjestetty Kelpo-hankkeen päättyttyä. Nivelvaihtotyö tehostunut. Kodin ja koulun välinen tiedonsiirto tehostunut.	Erityisopetuksen koordinaatio ratkaistu. Nivelvaihtotyössä käytössä uusia toimintatapoja. Wilman sähköiset tiedonsiirtomenetelmät käytössä kaikissa kouluissa.	Keskuskoulun apulaisrehtori toimii toistaiseksi erityisopetuksen koordinaattorina. Wilma-käyttöliittymä ja huoltajatunnukset käytössä kaikissa kouluissa. Erityisopetuksen ja alkuopetuksen nivelvaihtotyö tehostunut uuden toimialan myötä. Etsivän nuorisotyön roolia kasvatettu perusopetuksen ja toisen asteen nivelessä.
Tavoite 4 Perusopetuksen koulut muodostavat yläkoulujen oppilaaksiottoalueiden mukaan aluetiimit.	Telakkakadun koulun toimissa yhdessä toimipisteissä aloitetaan aluetiimien työskentely.	Aluetiimit kokoontuneet vähintään 4 kertaa. Sovittu yhteisiä toimintatapoja. Laadittu suunnitelma toiminnan kehittämiseksi.	Koulunmäen koulun aluetiimi kokoontunut vuoden aikana vähintään 4 kertaa. Telakkakadun koulun tiimi ei ole aloittanut toimintaa.
Tavoite 5 Kasvun ja kasvatuksen toimialan keskeiset toimintatavat on käyty yhteisesti lävitse. Arvo ja visio -työskentely käynnistetty.			Toimialan visio ja arvo-työskentely toteutunut. Strategia-työ tehty.
Tavoite 6 Lukiokoulutuksessa maakunnallinen toimiva laatu- ja järjestelmä, joka ohjaa lukion toimintaa arvioinnin ja työsuunnitelmien avulla. Äänekosken toisen asteen oppilaitosten välinen monipuolinen yhteistyö laajentuu ja näin takaa joustavat valinnat sekä lukiossa, Pokella että Keski-Suomen Opistossa. Lukion työelämä- ja yrittäjä- lähtöisyys vakiintuu osaksi toimintaa ja opetussuunnitelmaa. Kansainvälisyyskäsikirja ja kansainvälisyysohjelma osana toimintaa ja opetussuunnitelmaa.	Laatukriteeristö valmistuu ja otetaan asteittain käyttöön. Jokaisen opiskelijan kohdalla henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, ylioppilaskirjoitussuunnitelma ja jatko-opintosuunnitelma. Yhteistyö paikallisten toisen asteen oppilaitosten kanssa opettaja-, opiskelija- ja kursitasolla. Työelämä- ja yrittäjyysmalli lukion vuosikellossa ja käytössä. Kansainvälisyysohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti	Laatukriteeristön arvioinnit. Kirjatut opiskelijakohtaiset suunnitelmat. Yhteistoiminta Poken ja Keski-Suomen Opiston kanssa. Työelämä- ja yritys-kontaktit. Myönteinen toiminta ja näkyvyys maakunnassa.	Maakunnallinen laatukriteeristön runko tehty. Opiskelijakohtaiset suunnitelmat on tehty ja kirjattu Priimukseen. Toisen asteen yhteistoimintaa toteutettu opiskelussa. Erityisesti hallinnossa ja opinto-ohjauksessa tiivis yhteistyö. Työelämäyhteydet vakiintuneet osaksi opetustyötä. Yrittäjyyskurssi toteutunut, opiskelijoiden omia yrityksiä syntyneet. Kansainvälisyyspassi käytössä, kansainvälisyystoiminta kv-suunnitelman mukaisesti käynnissä.

3.1.4.3 Nuorisopalvelut

Toiminta-ajatus

Nuorisotyön toimintamuotoja ovat avoin tilatyö, erityisnuorisotyö, osallisuustyö, kansainvälisyystyö, erilaiset leirit ja tapahtumat sekä koulujen kanssa tehtävä yhteistyö.

Talousarvion toteutuminen

1000430 Nuorisopalvelut	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	Muutos
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	139	125	163	38	31 %
Toimintakulut	-538	-522	-522	0	0 %
Netto (toimintakate)	-399	-397	-358	39	-10 %

Nuorisopalveluissa työskenteli vuonna 2013 yhdeksän henkilöä, joista kolme oli vakituisia, kolme sijaista ja kolme projektityöntekijää (etsivätyö -hanke).

Nuorisopalveluiden tulot olivat 163.493 euroa ja menot 521.689 euroa. Nettomenot olivat 358.195 euroa.

Menot jakautuvat

- Nuorisotilat 64 %
- Muu toiminta 36 %

Nuorisotiloja ovat nuorisokeskus Spotti, Suolahden nuorisotilat, Konginkankaan nuorisotalo Vapari ja Sumiaisten nuorisotila. Käyntimäärät olivat nuorisotiloilla vuonna 2013 yhteensä n.12 000 kpl.

Leirikeskus Kangaslampi oli käytössä huhtikuusta - lokakuuhun 96 päivää. Lasten liikennepuiston kävijämäärä vuonna 2013 oli 3 600 henkilöä.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Ennaltaehkäisevän, monipuolisen ja varhaisen työn turvaaminen/kehittäminen	Kehitetään yhteistyötä perusopetuksen, toisen asteen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa	Toteutuneen yhteistyön määrä henkilöstön määrä ja rakenne henkilöstön osaaminen henkilöstön työssä jaksaminen ja hyvinvointi	Nuorisotyöntekijät mukana laajennetussa oppilashuoltoryhmissä. Etsivän työn yhteistyö Henkilöstösuunnitelma ja työhyvinvointisuunnitelma

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
	<p>Laaditaan nuorisopalvelujen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma</p> <p>Huolehditaan nuorisotilojen kunnossapidosta ja turvallisuudesta</p> <p>Kehitetään ja lisätään kulttuurisen nuorisotyön laajuutta</p> <p>Kansainvälisen nuorisotyön toiminnan kehittäminen</p>	<p>turvallisuussuunnitelmat ilmoitukset eri tilanteista</p> <p>tapahtumien ja toimintojen määrä</p> <p>lähetettyjen ja vastaanotettujen vapaaehtoisten määrä</p> <p>kumppanien määrä</p> <p>leirivuorokausien määrä</p> <p>Youth in Action ohjelman koulutuksiin osallistujien määrät</p>	<p>tehty</p> <p>Turvallisuussuunnitelma tehty tilolle</p> <p>15 erilaista tapahtumaa</p> <p>Lähetettyjä 1 kpl, vastaaotettuja 3 kpl</p> <p>Kumppaneiden määrä 10 kpl</p> <p>Kaksi ryhmävaihtoa yhteensä 14 vrk</p> <p>Koulutuksia 5 kpl</p>
<p>Tavoite 2</p> <p>Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen</p> <p>-</p>	<p>Nuorten osallisuuden kehittäminen</p> <p>Nuorisotiedotuksen kehittäminen ja laajentaminen vakituiseksi nuorisopalveluiden toiminnaksi</p>	<p>nuorisovaltuuston lausuntojen määrä. tapaamisten määrä/nuorten määrä. Nuorisotilojen talotoimikuntien määrä</p> <p>nuorisotiedotuksen kävijämäärät ja toimintojen määrä vakituisten henkilöstön määrä toiminnassa</p>	<p>Talotoimikuntia kolme</p> <p>Tapaamisten määrä 2 kpl</p> <p>Lausuntoja 3 kpl</p> <p>Kävijöitä 570 kpl</p> <p>1 kpl</p>

3.1.5 Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta vastaa tilaajana toimitilojen suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja huolehtii rakennuttajavalvonnasta sekä isännöitsijävelvoitteista ja omaisuuden arvon säilymisestä. Toimiala rakentaa tai rakennuttaa sekä hallitsee kunnan omassa käytössä olevia toimitiloja ja tilaajana vastaa niiden ylläpidosta ja hoidosta.

Lautakunta vastaa yhdyskuntateknisen rakentamisen ja yleisten alueiden suunnittelusta ja rakentamisen valvonnasta sekä tilaajana hoidosta ja kunnossapidosta.

Lautakunta toimii kunnan jätehuoltoviranomaisena ja valmistelee vesi- ja viemärihuollon yleistä kehittämistä ja toiminta-aluepäätöksiä koskevat asiat.

Lautakunta huolehtii kunnalle lainsäädännössä osoitetuista asuntotoimeista, yksityisteistä, tie- ja vesiliikennettä ja romuajoneuvoja koskevista tehtävistä ja vastaa joukkoliikenneasioista.

Talousarvion toteutuminen

Tekninen lautakunta	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	Muutos
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	4 604	3 362	3 407	46	1 %
Toimintakulut	-11 958	-12 271	-12 512	-241	2 %
Netto (toimintakate)	-7 354	-8 910	-9 105	-195	2 %

Teknisen lautakunnan osalla vuosi oli muutosten aikaa. Uusi organisaatio aloitti toimintansa ja kiinteistönhoito-, siivous- ja aluepalvelut siirtyivät Äänekosken Kiinteistönhoito Oy:n toiminnaksi. Siivous siirtyi jo vuoden alusta 2013 ja muut palvelut 1.10.2013 alkaen. Myös henkilöstö siirtyi toimintojen mukana uuden toimijan palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Teknisen lautakunnan rooli muuttui tilaajaorganisaatioksi.

Kiinteistöjen kunto tehtyjen kuntoarvioiden ja - tutkimusten sekä käyttäjien oireilun perusteella toi erityishaasteet vuoden toiminnalle, kun samanaikaisesti rakennettiin Äänekosken uutta terveystalosta, joka on Äänekosken kaupungin suurin investointi koskaan.

Toiminnallisesti vuosi sujui odotusten mukaisesti. Sitovat tavoitteet toteutuivat hyvin.

Käyttötalouden osalta vuosi oli hieman alijäämäinen, mutta kun huomioidaan kate investointipuolelta, niin tulos jäi hieman ylijäämäiseksi.

Investointimäärärahoista jäi käyttämättä yli 4 M€. Yhtenä suurena tekijänä oli se, että terveystalokseen vuodelle 2013 varatuista määrärahoista jäi käyttämättä noin 1,3 M€.

Sisäisen valvonnan selonteko

Teknisen toimialan sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että nykyinen teknisen toimialan henkilöstö sekä teknisen toimen organisaatio toimii sille asetettujen tavoitteiden ja annettujen ohjeiden ja määräyksien mukaisesti.

1. Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäisen valvonnan keskeinen tavoite on, että henkilöstö pyrkii toimimaan annetussa tehtävässään oikein ilman, että se tekee virheitä ja erehdyksiä. Toisena tavoitteena on, että henkilöstö osaa toimia oikein ilman pelkoa siitä, että syyllistyy tietämättään väärinkäytöksille. Sisäisen valvonnan tarkoitus on myös toissijaisesti estää tarkoituksen mukaisen väärinkäytöksen mahdollisuus.

2. Hyväksymisvaltuudet teknisessä toimessa

1. Tehtäväkuvaus
 - Tehtäväkuvauksen tarkoituksena on kuvata tietyn tehtäväroolin mukaiset vastuut ja velvollisuudet yleisellä tasolla.
 - Tehtävänimikkeen mukaiset tehtävät kuuluvat aina sille henkilölle, jolle tehtävä on määrätty. Yhdelle henkilölle voi kuulua useita eri tehtäväkokonaisuuksia.
 - Yhteen tehtäväkuvaukseen voi liittyä eri vaativuus- ja osaamistasoja. Tehtäväkuvaus on laatimishetken tarpeiden mukainen ja voi muuttua toimintaympäristön muutosten myötä.
 - Tehtäväkuvauksessa käsitellään myös erillistehtävät ja asema organisaatiossa sekä tehtävänimikkeen lisäksi hinnoittelukohta, toimiala ja tehtävän edellyttämä koulutus.

2. Toimivalta
 - Toimivalta on kunnan, kunnan toimielimen tai viranomaisen oikeudellinen valta päättää jostakin asiasta.
 - Äänekosken kaupungin hallinto on organisoitu hallintosäännössä määrättyllä tavalla. Hallintosäännössä määritellään myös toimielinten ja viranhaltijoiden väliset päätösvaltasuhteet huomioiden niitä koskeva lainsäädäntö.

3. Teknisessä toimessa noudatettavat keskeiset ohjeet, säännöt ja lainsäädäntö
 - hallintosääntö
 - sisäisen valvonnan ohjeet
 - konserniohje ja omistajapolitiikan linjaukset

- kaupunkistrategia
- hankintasäätö
- hankintalaki
- kuntalaki
- hallintolaki
- laki sähköisestä asioinnista
- maankäyttö- ja rakennuslaki
- jätelaki
- ympäristösuojelulaki
- tietosuojalaki

3. Työtehtävien jako

1. Rekrytointi

Teknisen toimen tehtäviin valitaan henkilö ammattitaidon, kokemuksen sekä koulutuksen perusteella. Valintaan vaikuttaa oleellisesti myös henkilön soveltuvuus ammattiin. Mikäli tehtävä, virka tai vastaava edellyttää kelpoisuutta, lain vaatimukset tulee täyttyä.

2. Työsopimukset

Viranhaltijan/ työntekijän oikeus tehtävän hoitamiseen määräytyy työsopimuksen perusteella. Teknisen toimen henkilöstöön sovelletaan virka- ja työehtosopimusta Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen tai Teknisten sopimuksen mukaisesti.

3. Koulutus

Teknisen toimen tehtävissä toimivilta vaaditaan kyseiseen tehtävään soveltuvaa koulutusta ja riittävää kokemusta asioiden hoitamisista. Tehtävään valituilta vaaditaan tarvittaessa lakien tai asetusten määräämää kelpoisuutta.

Tarvittavaa osaamista ylläpidetään teknisessä toimistossa henkilöstön täydennys- ja jatkokoulutuksen avulla. Teknologian kehittyessä maailma muuttuu nopeaan tahtiin. Tämä johtaa myös tehtäväkuvien muuttumiseen. Jatkokoulutuksella voidaan taata henkilöstön motivaation säilyminen ja halu kehittyä ihmisenä ja asiantuntijana.

4. Sijaishenkilö

Teknisessä toimessa on jokaiselle henkilölle valittu sijaishenkilö, jotka tarvittaessa pystyy hoitamaan toistensa tehtävät. Kyseisiä tilanteita ovat esim. sairastumiset ja lomat.

4. Riskien hallinta

1. Esimiesvalvonta

Toimialan esimies vastaa siitä, että jokaisessa tehtävässä on osaava henkilö, joka tuntee tehtävänsä sisällön ja tavoitteet ja omaa riittävät tiedot ja taidot tehtävän menestyksekkääseen hoitoon.

Esimies suorittaa alaistensa kanssa kerran vuodessa kehityskeskustelun.

Nykyisessä organisaatiomallissa, jota teknisessä toimessa toteutetaan, on tärkeää, että toimintaa voidaan toteuttaa yli tulosalueiden rajan. Tämä vaatii, että organisaation jäsenten keskinäiset suhteet ovat toimivat ja heidän päätösvallan rajat ovat selvät. Samoin hyvät suhteet ulkopuolisiin toimijoihin, asiakkaisiin ja muihin sidosryhmiin tulee olla kunnossa. Näissä asioissa esimiehen rooli on ratkaiseva. Johdon tuen tulee näkyä alaisille sekä huolehtia siitä, että alaisten motivaatio säilyy työtehtävien suorittamiseen.

Teknisen toimen johto valvoo alaistensa työn ajankäyttöä ja tarkastaa heidän tekemät päätökset ja sopimukset. Laskujen käsittelyssä noudatetaan sovittua menettelyä laskujen tiliöinnissä, asiatarkastamisessa ja hyväksynnässä. Tehtävien suorittamista valvotaan sovittujen kokouskäytäntöjen kanssa. Talotiimi ja kunnallistekninen tiimi on kokoontunut vuoden 2013 aikana säännöllisesti. Kokouksista on tehty pöytäkirjat. Lisäksi toimialalla pidetään koko organisaatioita koskevia palaverieja vähintään kaksi kertaa vuodessa. Myös toimisto- ja - lupasihteerit kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa. Toimialalla on myös oma johtoryhmänsä, joka kokoontuu neljästi vuoden aikana. Tulosalueen vetäjät raportoivat vähintään kerran kuukaudessa toimialan johdolle tulosalueensa investointien ja käyttötalouden toteutumien.

Esimiesvalvonnan keskeisimpien tehtävien tarkoituksena on, että voidaan seurata kaikkien tulojen tulevan laskutetuksi sekä kaikkien menojen tulevan oikein kirjatuksi. Lisäksi toimialan investointien ja kokonaisbudjetin toteutumien seuranta ja investointien ja budjetin onnistuminen on valvonnan keskeinen tehtävä. Hankintojen oikea-aikainen ja ennen kaikkea, lainmukainen toiminta on ensiarvoisen tärkeää. Siksi esimiesvalvonnalla pyritään projektihallinnan kautta saada esim. käyttötalouden ja myös investointien kustannusarvioiden mukainen toteutumisariski mahdollisimman pieneksi.

2. Dokumentointi, päätökset, sopimukset, arkisto

Teknisen toimen kaikki päätökset dokumentoidaan. Arkiston hoitoon nimetty henkilö vastaa siitä, että tarvittavat dokumentit löytyvät. Päätökset ja sopimukset tulee olla johdonmukaisesti kaikkien löydettävissä ja käytettävissä. Tämä mahdollistaa hyvän ja asianmukaisen

toiminnan silloinkin, kun esim. organisaatioon tulee uusia henkilöitä tai että tehtäväkuva henkilöllä muuttuu.

Erillistä riskikartoitusta ei toimialalla ole vielä tehty.

5. 2013 lautakunnassa esillä olleet oikaisuvaatimukset

1. Kiinteistö Oy Kauppakatu 12 tonttviemäriin saneeraus, 66 § 2013
 - Hallinto-oikeus ei tutki Kiinteistö Oy Kauppakatu 12:n tekemää valitusta.
2. Oikaisuvaatimus teknisen lautakunnan päätökseen, tien kunnossapitovastuu, 148 § 2013
 - Tekninen lautakunta on hylännyt oikaisuvaatimuksen.
3. Oikaisuvaatimus ja valitus hankintapäätöksestä, uusi TK, 13 § 2013
 - Markkinaoikeus on hylännyt valituksen
4. Oikaisuvaatimus teknisen isännöitsijän virkavaalista, 224 § 2013
 - Kaupunginhallitus on hylännyt oikaisuvaatimuksen.
5. Äänekosken uuden terveystalouden henkilöhissin hankinta
 - Tekninen lautakunta on hylännyt oikaisuvaatimuksen.

3.1.5.1 Johto ja hallinto

Toiminta-ajatus

Johdon ja hallinnon vastuualueella hoidetaan lautakunnan alaisen toiminnan yhteinen hallinto ja kehittämissasiat sekä joukkoliikenneasiat.

Talousarvion toteutuminen

1000710 Johto ja hallinto	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
	Toimintatuotot	55	57	64	7
Toimintakulut	-424	-482	-473	9	-2 %
Netto (toimintakate)	-369	-425	-409	16	-4 %

Toimintakate jäi lähes 16.000 € ylijäämäiseksi. Joukkoliikenteen tulosalueen toteutuminen talousarvio on ollut 94,6 % vuonna 2013. Tulot olivat 61.204 € ja ne muodostuivat seutulipun ja kaupunkiliikenteen valtionavusta. Menot olivat 228.899 € ja tilikauden tulos 167.695 €.

3.1.5.2 Talotiimi

Toiminta-ajatus

Talotiimi vastaa kaupungin toimitilojen ylläpidosta, kunnossapidosta ja siivouksesta sekä hoitaa kiinteistöomaisuuteen liittyvät uudisrakennus- ja korjausinvestoinnit. Tavoitteemme on tarjota kaupungin palvelutoi-

minnan käyttöön turvalliset, terveelliset ja hyväkuntoiset tilat kustannustehokkaasti sekä taata kaupungin kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen.

Talousarvion toteutuminen

1000720 Talotiimi	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	3 589	2 444	2 451	7	0 %
Toimintakulut	-8 869	-9 023	-9 643	-620	7 %
Netto (toimintakate)	-5 279	-6 578	-7 192	-614	9 %

Talotiimin tulos oli vuoden 2013 osalta 613 846 € alijäämäinen. Talotiimin tulos johtuu mm. seuraavista seikoista: rakennusten kunnossapitoon varatut määrärahat ylittyivät noin 260 000 €, kiinteistönhoidon työpalveluihin varatut rahat ylittyivät noin 216 000 €, kun huomioidaan kiinteistönhoito- ja siivouskustannukset ja säästyneet henkilöstökustannukset, asiantuntijapalvelukset ylittyivät noin 153 000 €, vuokramenot ylittyivät noin 102 000 € johtuen pääosin ilmanpuhdistimien vuokrakuluista, kalusto- ja materiaalikustannukset ylittyivät noin 105 000 €, koneiden kunnossapitokustannukset ylittyivät noin 15 000 €, lämmön, sähkön ja vedenkulutuksesta säästyti noin 175 000 € ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitokustannuksista säästyti noin 63 000 €.

Käyttötalouden puolelle on kirjattu investointiluonteisia töitä (joissa siis rahat investointipuolella) noin 362 000 € kuudelle kohteelle (Rautatienkatu 11, Suolahden vanha terveyskeskus, Äänekosken vanha terveyskeskus, Pitkätie 12, Suojarinne ja Alkulan päiväkotit), joista pelkästään rakennusten purkujen ja Äänekosken vanhan terveyskeskuksen ilmastointimuutostöiden osuus on noin 263 000 €.

Eli talotiimin käyttötalouden toiminnallinen tulos on noin 252 000 € alijäämäinen. Talotiimin osalla vuotta leimasi kiinteistönhoidon sekä siivouspalvelujen siirtyminen Äänekosken Kiinteistönhoito Oy:n toiminnaksi ja samalla omajohteisten investointien määrän väheneminen. Talotiimi muuttui osaksi tilaajaorganisaatiota.

Käyttötalouden osalta vuosi jäi yli 600.000 € alijäämäiseksi, mutta kun huomioidaan kate investointipuolelta, niin tulos jäi noin 250.000 € alijäämäiseksi. Suurimmat vaikutukset tulokseen aiheutuivat kiinteistönhoidon työpalveluihin, asiantuntijapalveluihin ja ilmanpuhdistimien vuokriin kohdistuneista menoista.

Kuntoarvioita ja – tutkimuksia tehtiin useaan kiinteistöön.

Vastuualueen merkittävimmät investoinnit olivat Äänekosken uuden terveyskeskuksen rakentaminen, rakennus valmistuu keväällä 2014, Karhunlähden päiväkodin III-vaiheen valmistuminen ja IV-vaiheen alkaminen, Suolahden kirjaston peruskorjauksen valmistuminen ja Suolahden uuden päiväkodin suunnittelu. Asemakadun koulun ja lukion tiloissa tehtiin laajat kuntoarviot ja –tutkimukset, Asemakadun koululla tehtiin

tutkimuksessa todetut kiireellisimmät toimenpiteet. Suolahden vanha terveyskeskus ja Rautatienkatu 11 purettiin. Pieniä peruskorjauksia tehtiin mm. nuorisotalo Spotissa, Piilolan vanhainkodissa, kaupungintalolla sekä Teollisuuskatu 1-3:ssa.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2016 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Rakennushankkeiden onnistunut ja kustannustehokas läpivienti	Terveyskeskushankkeen aikataulunmukainen rakentaminen	Aikataulun toteutuminen	Toteutui. Hanke valmistuu keväällä 2014.
Tavoite 2 Organisaatiomuutos	Toteutetaan organisaatiomuutos tavoitteiden mukaisesti	Organisaatiomuutoksen toteutuminen	Toteutui. Uusi organisaatio aloitti toimintansa 1.10.2013.
Tavoite 3 Kiinteistöjen suunnittelu- ja huoltosopimukset	Sopimusten kilpailuttaminen	Toteutuneet kilpailutukset	Toteutui osittain. Puitesopimukset tehtiin suunnittelun osalta.

3.1.5.3 Kunnallistekninen tiimi

Toiminta-ajatus

Kunnallistekninen tiimi vastaa katujen ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta, jätehuollon järjestämisestä sekä satamista.

Talousarvion toteutuminen

1000730 Kunnallistekninen tiimi	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
	Toimintatuotot	959	860	892	32
Toimintakulut	-2 665	-2 767	-2 396	370	-13 %
Netto (toimintakate)	-1 706	-1 906	-1 504	403	-21 %

Kunnallisteknisen tiimin osalla vuosi oli myös poikkeuksellinen kun aluepalvelut (lähinnä liikenneväylien, puistojen, satamien ja yleisten alueiden kunnossapito) siirtyivät Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n toiminnaksi eli kunnallisteknisestä tiimistä tuli osa tilaajaorganisaatiota.

Käyttötalouden osalta vuosi jäi hieman yli 400.000 € ylijäämäiseksi. Suurimmat vaikutukset tulokseen aiheutuivat kesäkunnossapidon ja katuvälaistuksen säästöistä sekä konekeskuksen ja puistopuolen arvioituja suurimmista tuloista.

Vastuualueen merkittävin investointi oli uuden terveyskeskuksen ympäristön katujen peruskorjaaminen, jossa työssä käytettiin uusia ja ympäristöä säästäviä rakennusmenetelmiä. Rakennus-prosessi suoritettiin nopealla aikataululla merkittäviä liikennehäiriöitä aiheuttamatta. Kadut olivat liikennöitävässä kunnossa koko prosessin ajan.

Muita merkittäviä investointeja olivat mm. Kotakennäntien peruskorjauksen valmistuminen, katua peruskorjattiin jaksottain viitenä vuotena, Koukkuniemen teollisuusalueen katujen ja kevyenliikenteen väylän rakentaminen, Mämmensalmentien ja Hämeentien päällystäminen, elo-hopeavalaisimien vaihto ja Konginkankaan sataman laiturin rakentaminen. Hirvaskankaan alueen katujen rakentaminen ei alkanut, koska kaava ei vahvistunut. Myöskään Valtatie 4/Lintulahti- hanke ei alkanut paikallisista toimijoista johtuen, käynnistyy vuonna 2014.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2016 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Hirvaskankaan alueen jatkokehittäminen	Kunnallistekniikan toteuttaminen hyväksyttävien sopimusten mukaisesti.	Toteutuneet kohteet	Ei toteutunut. Kaava ei vahvistunut alueelle.
Tavoite 2 Kaupunkiympäristön laadun parantaminen	Uuden terveyskeskuksen ympäristön liikenneolosuhteiden parantaminen	Toteutuneet työt	Toteutui. Uuden terveyskeskuksen ympäristön kadut pääosin peruskorjattiin.
Tavoite 3 Organisaatiomuutos	Toteutetaan organisaatiomuutos tavoitteiden mukaisesti.	Organisaatiomuutoksen toteutuminen	Toteutui. Uusi organisaatio aloitti toimintansa 1.10.2013.
Tavoite 4 Vesihuollon kehittämissuunnitelma	Kehittämissuunnitelman valmistuminen syksyllä 2013.	Suunnitelman valmistuminen	Toteutui. Suunnitelma valmistui joulukuussa.

3.1.6 Ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Lautakunnan perustehtävänä on huolehtia ympäristölautakunnan alaisista lupa- ja valvonta- ja seurantatehtävistä sekä rakentamisen ja ympäristönsuojelun ohjauksesta ja neuvonnasta, tavoitteena edistää hyvää rakentamistapaa ja kaupunkikuvaa sekä luonnonsuojelun ja kestävän kehityksen huomioon ottamista kunnan toiminnassa.

Perustehtävästä aiheutuvien kustannusten osuus lautakunnan talousarviossa on pieni. Leijonanosan vie pelastustoimi (Jyväskylä) ja muut ylikunnallisesti hoidetut tehtävät eli ympäristöterveydenhuolto (Laukaa) ja maaseutuelinkeinoviranomaisen palvelut (Saarijärvi).

Tavoitteita ja mittareita voidaan asettaa ja suoritteita seurata vain perustehtävään kuuluvissa asioissa.

Talousarvion toteutuminen

Ympäristölautakunta	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	Muutos
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	256	161	148	-13	-8 %
Toimintakulut	-2 328	-2 418	-2 386	32	-1 %
Netto (toimintakate)	-2 072	-2 257	-2 239	18	-1 %

Ympäristölautakunnan talousarvio toteutui kokonaisuutena talousarvion mukaisesti siten, että toimintakate oli 2,2 miljoonaa euroa ja käyttöaste 99 %.

Rakentamisessa jatkui hiljainen kausi ja uutta ympäristölupaa edellyttävää yritystoimintaa ei syntynyt. Maa-ainesten oton ja jalostamisen alalla oli kuitenkin havaittavissa odotusta kysynnän vilkastumisesta, mikä heijastui lupahakemusten määrässä.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Hyväksytyn ympäristöpolitiikan tavoitteet näkyvät vastualueen suunnittelussa ja päätöksenteossa	Jatketään ympäristöohjelman valmistelua työryhmissä kaikilla aihealueilla: Kaupunkiympäristön laadun parantaminen (myös omana tavoitteenaan) Energiaviisas toiminta Ympäristöturvallisuuden edistäminen Luonnonvarojen kestävä käyttö ja luonnon monimuotoisuuden säilyminen Ympäristökasvatuksen-, -osaamisen ja -tietoisuuden vahvistaminen	Ympäristövalvonnan vastualueen osalta toimenpiteet ympäristöohjelmaa varten on määritelty	Toteutui (ymp. ltk. 22.1.2014 § 6 liite)
Tavoite 2 Kaupunkiympäristön laadun parantaminen	Aktiivista ympäristöhoidon valvontaa kohdennetaan kaupunkikuvallisesti merkittävälle alueelle Rakennuslupahakemusten tasoa kehitetään edelleen	Katselmuspöytäkirjat Pihasuunnitelmien määrä Arkkitehtitasoisen rakennussuunnittelun määrä	Toteutui. Kohteet ja toimenpiteet on kirjattu pöytäkirjoihin 5.6.2013. Määrän seuranta toteutui. Asiasta tarkemmin kts. ymp. ltk. 22.1.2014 § 6 liite 1
Tavoite 3 Huolehditaan vastuualueelle organisaatiomuutoksen jälkeen jäävien ydinprosessien toimivuudesta.	Maisematyölupaprosessin kuvaus ja asiakasohjeistuksen selkeyttäminen	Uusi ohjeistus käytössä, arviokäyntien vähentyminen	Ei toteutunut. Kattava ranta-asemakaavojen sijaintia koskeva kartta saatiin käyttöön ohjeistusta helpottamaan.

Sisäisen valvonnan selonteko

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeet sisältyvät kaupunginvaltuuston 28.5.2012 hyväksymään kaupungin hallintosäännön täydennykseen. Selkeitä menettelytapoja sisäisen valvonnan toteuttamiseksi ei ole annettu.

Ympäristövalvonnan vastualue on henkilöstömäärältään pieni ja kokenut. Sisäistä valvontaa ei toteuteta systemaattisesti, vaan esimiestason

valvonta toteutuu osana muuta työtä työpaikkakokouksissa, kehityskeskusteluissa ja työnkuvien päivittämistarpeen arvioinnissa, jota on tehty vuonna 2013.

Esimies, lautakunta tai hallitus ei voi käyttää kuntalain 51 §:n mukaista otto-oikeutta viranhaltijoiden päätöksistä, jotka koskevat erityislakien mukaisia lupa-, ilmoitus- tai valvontamenettelyitä, joita kuntain 51 §:n mukainen ylemmän viranhaltijan, toimielimen tai hallituksen otto-oikeus ei koske. Päätökset on viety tiedoksi lautakuntaan. Päätöksen lainmukaisuus tutkitaan hallinto-oikeudessa. Valtuustolla on hallintosäätöä muuttamalla tarvittaessa mahdollisuus muuttaa toimivaltaa.

Ympäristölautakunnan alaisen viranomaistoiminnan muutoksenhaku on erilainen lähes kaikissa päätöstyypeissä, joten oikean oikaisuvaatimusohjeen/ valitusosoituksen liittämässä päätökseen tulee olla huolellinen. Toiminnan riskit liittyvät siihen, että viranomaisten päätöksissä on muoto- tai sisältövirheitä ja valitusprosessi aiheuttaa luvan hakijalle taloudellisia seuraamuksia toiminnan aloittamisen viivästymisenä tai kustannuksina ja tämä vuoksi kaupungille vahingonkorvausvaatimuksia. Näitä ei vuoden 2013 aikana ole tullut esille.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on tilivuonna antanut kaksi lautakunnan päätöstä koskevaa ratkaisua. Molemmissa valitus on hylätty ja lautakunnan päätös jäänyt voimaan.

Ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvissa asioissa muutoksenhaku käynnistyy useimmin jätevesiverkostosta vapauttamista koskevista päätöksistä. Ympäristötarkastaja teki vuonna 2013 yhteensä 43 päätöstä. Yhdeksän kielteisen päätöksen saanutta on valittanut hallinto-oikeuteen, yksi erikseen ja kahdeksan yhteisellä valituksella. Valitusherkkyudessa ei ole kysymys päätöksentekijän puutteellisesta ammattitaidosta, vaan siitä, että vesihuoltolaissa on määritelty tiukasti ehdot, joilla vapautuksen voi saada: Kyse ei ole tarkoituksenmukaisuusvaan laillisuusharkinnasta. Kielteisiin päätöksiin ovat päätöksen saajat usein tyytymättömiä ja myönteisiin päätöksiin puolestaan vesiosuuskunnat.

Talouden toteutumisesta on raportoitu lautakunnalle säännöllisesti. Suurin osa lautakunnan menoista kohdistuu ylikunnallisiin palveluihin, joiden kustannusosuudesta on periaatteessa sovittu tai saatu tieto etukäteen, mutta talousarviosta päättää muu kuin oman kaupungin toimielin. Sopimukset on hyväksytty kaupunginhallituksessa tai -valtuustossa. Kustannusseurantaa ei ole kaikin osin tyydyttävästi järjestetty.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu ympäristölautakunnalle.

3.1.6.1 Ympäristövalvonta

Toiminta-ajatus

Ympäristövalvonnan vastuualueelle sisältyvät ympäristöhallinnon, ympäristönsuojelun ja ilmanlaadun tarkkailun kustannuspaikat. Vastuualueen toiminta-ajatuksena on huolehtia ympäristölautakunnan alaisesta kehittämisestä, yleishallinnosta ja kokousasioista sekä ympäristönsuojelun lupa-, valvonta- ja seurantatehtävistä.

Talousarvion toteutuminen

1000760 Ympäristövalvonta	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	Muutos
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	42	40	48	8	20 %
Toimintakulut	-219	-260	-232	28	-11 %
Netto (toimintakate)	-177	-220	-184	36	-17 %

Ympäristövalvonnan vastuualueella hoidetaan lautakunnan alaisen toiminnan yhteinen hallinto ja kehittämisasiat, lupa-asiat lukuun ottamatta rakennusvalvonnan myöntämiä lupia sekä ympäristön tilan seurantaan liittyvät tehtävät. Toimintakate jäi vajaat 40.000 euroa ylijäämäiseksi. Säästöä syntyi yhden viranhaltijan osa-aikaiseksi siirtymisestä. Tuloja syntyi arvioitua enemmän.

Lautakunta myönsi yhden aineslupan ja kolme ympäristölupaa. Muu lupia koskeva päätöksenteko on delegoitu viranhaltijoille. Valvonta-asioista tuodaan lautakuntaan pääsääntöisesti vain pakkotoimen käyttöä edellyttävät asiat, joita oli kertomusvuonna yksi.

Kaikkiin lautakunnan käytössä oleviin kolmeen maksutaksaan tehtiin tasokorotus. Ympäristönsuojelumääräykset hyväksyttiin lautakunnassa, mutta ne eivät edenneet valtuuston päätökseen saakka.

Ilmanlaadun jatkuvatoiminen tarkkailu jatkui teollisuus- ja energiantuotantolaitosten kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Vuosiraportti 2013 ei ole vielä valmistunut. Merkittäviä ilmanlaatuongelmia ei ilmennyt. Myös Äänekosken kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä seurataan.

Ympäristönsuojeluviranhaltijat tekivät yhteensä 105 kahdeksaan eri säädökseen (erityislakiin tai valtioneuvoston asetukseen) perustuvaa päätöstä, jotka edustivat 12 eri päätöstyyppeä.

3.1.6.2 Ympäristöterveydenhuolto

Talousarvion toteutuminen

	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
1000770 Ympäristöterveydenhuolto					
Toimintatuotot	92	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-324	-310	-344	-34	11 %
Netto (toimintakate)	-231	-310	-344	-34	11 %

Ympäristöterveydenhuollon tehtävät siirtyivät 1.1.2013 alkaen ylikunnallisesti hoidettaviksi, vastuukuntana Laukaa. Kustannukset nousivat tilinpäätökseen 2012 verrattuna noin 100.000 eurolla. Kustannusten nousuun oli vuoden 2013 talousarviossa varauduttu, mutta ei riittävästi, sillä ympäristöterveydenhuollon talousarvio ylittyi noin 33.000 eurolla. Kustannusten nousuun ovat vaikuttaneet lainsäädännön edellyttämien vähintään kymmenen henkilön ympäristöterveydenhuollon seudullisen yksiköiden muodostaminen sekä eläinlääkintähuollon järjestämistä koskevien sopimusten korvautuminen uusilla, aikaisempia kalliimmilla sopimuksilla tai järjestämistavoilla.

3.1.6.3 Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Vastuualueella on rakennustarkastuksen kustannuspaikka. Rakennusvalvontaan liittyvä yleishallinto sisältyy ympäristöhallinnon kustannuspaikkaan. Rakennustarkastuksen perustehtävänä on huolehtia rakentamisen luvista sekä sitä koskevasta ohjauksesta ja neuvonnasta sekä rakennetun ympäristön valvonnasta tavoitteena edistää hyvää rakentamista ja kaupunkikuvaa.

Talousarvion toteutuminen

	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
1000780 Rakennusvalvonta					
Toimintatuotot	122	121	100	-21	-17 %
Toimintakulut	-217	-211	-196	15	-7 %
Netto (toimintakate)	-95	-90	-96	-6	7 %

Talousarvion toimintakate toteutui jotakuinkin talousarvion mukaisena, vaikka tulot jäivät noin 21.000 euroa arvioitua pienemmiksi. Erilaisia lupia myönnettiin yhteensä 415 kpl ja lisäksi voimassaolevien lupien jatkamispäätöksiä tehtiin 28. Lupamäärä ei kokonaisuutena oleellisesti pienentynyt, mutta rakentajat olivat varovaisia ja toteuttivat pääsääntöisesti vain pieniä kohteita, kuten ulkorakennuksia ja muutostöitä. Uusia omakotitalojen lupia myönnettiin vain 17 kpl, mikä on alhaisin luku koko 2000-luvulla, jolloin vaihteluväli on ollut 17 - 77 ja keskiarvo 52,5. Myös rivi- ja kerrostalojen sekä loma-asuntojen rakentaminen on viime vuosina hiipunut.

3.1.6.4 Maaseutuasiat

Talousarvion toteutuminen

	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
1000790 Maaseutuasiat					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-89	-75	-59	16	-22 %
Netto (toimintakate)	-89	-75	-59	16	-22 %

Maaseutuasiat siirtyivät vuoden 2013 alusta yhteistoiminta-alueella hoidettaviksi. Vastuukuntana toimii Saarijärvi. Talous toteutui noin 16.000 euroa ylijäämäisenä.

3.1.6.5 Pelastustoimi

Talousarvion toteutuminen

	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
1000800 Pelastustoimi					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-1 480	-1 562	-1 557	5	0 %
Netto (toimintakate)	-1 480	-1 562	-1 557	5	0 %

Pelastustoimen ylikunnallisesta toteutuksesta vastasi Jyväskylän kaupunki, joka laskutti Äänekosken kaupunkia talousarvion mukaisesti 1,56 miljoonalla eurolla.

Kunnan öljyntorjuntaviranomaisena toimivalla ympäristölautakunnalla ei kertomusvuonna ollut merkittäviä jälkitorjuntatehtäviä.

3.1.7 Vapaa-aikalautakunta

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikalautakunta vastaa Äänekosken vapaa-aikapalveluista ja ratkaisee kirjasto-, kulttuuri-, museo- ja liikuntalain tai muun vapaan sivistystoimen lainsäädännön mukaiset kunnille kuuluvat asiat.

Tavoitteena tuottaa yhdessä eri toimijoiden (järjestöt, yksityiset) kanssa laadukkaita ja monipuolisia vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluita huomioiden palveluiden tuottamisessa kaikki kuntalaiset ja ennaltaehkäisymerkityksen.

Talousarvion toteutuminen

Vapaa-aikalautakunta	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	Muutos
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	671	696	789	93	13 %
Toimintakulut	-3 839	-3 901	-3 881	20	-1 %
Netto (toimintakate)	-3 168	-3 205	-3 093	112	-4 %

Vapaa-aikalautakunnan talousarvioon oli varattu 3.901.600 euroa ja tuloja oli arvioitu kertyvän 695.000 euroa. Lautakunnan menot alittuivat päätyen 3.881.430 euroon ja tulot ylittyivät kertyen 810.440 euroon. Vuoden 2013 tilinpäätös vapaa-aikalautakunnalta osoittaa 135.300 ylijäämää ja suurin syy tähän ovat ylittyneet tulot ja maksut.

Vapaa-aikalautakunta toimi 1.2.2013 alkaen omana toimialanaan ja nuorisopalvelut oli siirretty kasvun ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

Sisäisen valvonnan selonteko

Vapaa-aikalautakunnan talousarvion toteutuma käydään läpi lautakunnan toimesta neljännesvuosittain. Vapaa-aikalautakunnan kassat on tarkastettu vuoden 2013 aikana, vuoden 2014 aikana kassoille nimetään vastuunalaiset hoitajat ja varahenkilöt. Toimialan ostolaskuille on nimetty asiatarkastajat ja hyväksyjät. Viranhaltioden viranhaltijapäätökset hyväksytään lautakunnan kokouksessa.

Vapaa-aikalautakunnan tiloille on laadittu turvallisuussuunnitelmat ja uimahallien sekä uimarantojen vedenlaatua seurataan terveydensuojeluviranomaisen toimesta.

Sisäinen valvonta on ollut riittävää, eikä lautakunnan ja viranhaltijoiden päätöksistä ole ollut oikaisuvaatimuksia eikä oikeudenkäyntejä.

3.1.7.1 Hallinto ja muu harrastustoiminta

Talousarvion toteutuminen

	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
1000510 Hallinto ja muu harrastustoiminta					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-289	-354	-352	2	-1 %
Netto (toimintakate)	-289	-354	-352	2	-1 %

Hallinto ja harrastustoimintaan kuuluvat kansalaisopistotoiminta, koko toimialan hallintokulut, kylätoiminta ja kotitalousneuvonta.

Talousarvioon oli varattu 354.400 euroa ja toteutumaksi tuli 352.000 euroa ja määrärahalta pystyttiin toteuttamaan suunnitellut asiat.

3.1.7.2 Kulttuurityö

Toiminta-ajatus

Edistää, tukea ja organisoida kulttuuritoimintaa kunnassa. Järjestää asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla. Luoda yhteistyössä vapaa-aikalautakunnan kanssa avustustoiminnalla mahdollisuuksia kulttuurin omaehtoiselle harrastamiselle ja ammattitaitoiselle taidetoiminnalle.

Koordinoida ja organisoida paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä sekä kotiseututyötä.

Talousarvion toteutuminen

	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
1000520 Kulttuurityö					
Toimintatuotot	26	26	33	7	28 %
Toimintakulut	-448	-464	-428	36	-8 %
Netto (toimintakate)	-421	-438	-394	44	-10 %

Kulttuuritoimen vuosi 2013 meni suunnitellusti. Käyttötalouden nettomenot olivat noin 394.000 € eli lievästi alle arvioidun.

Iso muutos suunniteltuun tapahtui, kun kaupunki päätti lopettaa kulttuuritoimintaa kuulematta tehdasmuseon toiminnan alkutalvesta 2013.

Suolahtisalissa oli yhteensä 53 (68) tilaisuutta, joissa yhteensä 11.080 (9.450) kävijää. Keskimääräinen kävijämäärä/tilaisuus oli 209 (138,97) henkilöä. Yli 150 hengen tilaisuuksia 34 (27) kpl. Tilaisuuksia, joissa yli 150 henkeä oli 64,15 % (39,71 %).

Painotalon tiloissa (ei elokuvat) oli 68 (85) julkista tilaisuutta, joissa yhteensä 10.523 (10 797) kävijää. Keskimääräinen kävijämäärä/tilaisuus

154,75 (127,02) henkilöä. Yli 150 hengen tilaisuuksia 21 (19) kpl. Tilaisuuksia, joissa yli 150 henkeä 30,88 % (21,35). Harjoituspäiviä oli yhteensä 249, joissa osallistujia yhteensä 9.333 (10.543). Harjoituksissa oli keskimäärin 37,48 henkeä/harjoitus.

KinoMikon toimintaa pyöritti FunKinos Oy/Marko Nykänen yritysvetoisesti ja kävijämäärä oli 7.468 (9.600) henkilöä. Elokuvaesityksiä 372 (369). Yleisöä/esitys 20,08 (26). Esitettyjen elokuvien määrä oli 86 (76). Kävijöitä/elokuva 86,4 (123).

Hoikkassalin 12 (13) näyttelyssä oli 2.325 (2.615) kävijäkirjausta eli 193,75 (201) kävijää/näyttely.

Taidemuseon kävijämäärä oli 2.273 (2.270) henkilökäyntiä. Pääsylipun maksaneita oli 849. Aukiolopäiviä oli 164 (150) ja kävijöitä/päivä 13,86 (15,3). Näyttelyitä 5 kpl. Konsertit 4. Työpajat 3 ja taiteilijatapaamiset 5.

Kaupunginmuseon kävijämäärät olivat yhteensä 377 (860). Pääsylipun maksaneita oli 67. Aukiolopäiviä oli 34 ja avoinnaolotunteja 172. Keskimääräinen kävijäluku/päivä oli 11,09 (11,9) henkilöä.

Hiskin mökin käyttäjiä oli 43 (42) eri toimijaa, yhteensä 102 (89) käyttökertaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelu- kauden 2013 – 2017 ta- voitteet	Sitovat ta- voitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Sopimuksen uusiminen elokuvateatteritoiminnan järjestämisestä Mikkosalissa	Yhteistyösopimuksella Tmi FunKinoksen kanssa taataan monipuolinen elokuvatarjonta, myös päivänäytöksiä eri kohderyhmille.	Esityksiä on järjestetty eri kohderyhmille Kävijämäärät mitataan ja arvioidaan	Sopimus uusittu kesään 2014 saakka. Ollut eri ryhmien päivänäytöksiä. Kävijämäärä putosi edellisestä vuodesta
Tavoite 2 Taidekokoelmien ja kulttuurihistoriallisen aineiston kokoelmahallinnan tehostaminen ja uudistaminen	Kaupungin taidekokoelmasta 1/3 inventoidaan, tarvittavin osin kunnostetaan ja selvitetään sijoittelu.	2/3 uudistamistyöstä on suoritettu	Valokuva- ja taidekokoelmat inventoitu kokonaan. Kaupunginmuseon esinekokoelma osittain inventoimatta. Inventointitavoite toteutunut.

	Kulttuurihistoriallisen museon esinevarastoista on 1/3 inventoitu ja tarvittavilta osin uudelleen sijoitettu. 1/3 kokoelmätietokantaa uudistetaan.		
Tavoite 3 Kaupungin kulttuurihistoriallisen museon näyttelytoiminnan jatkumisen ratkaiseminen.	Taidemuseolla on 1-2 vaihtuvaa näyttelyä. Kulttuurihistoriallisen museon jatko selvitetty. Tiedetään miten jatketaan tulevaisuudessa.	Näyttelyiden määrä on tavoitteiden mukainen. Kävijämäärät mitataan ja arvioidaan. Onko kulttuurihistoriallinen museo olemassa vai eikö ole?	Tehdasmuseon toiminta lakkautettu toimijaa kuulematta. Kulttuurihistoriallisen museon olemassaolo yhä epäselvä. Tällä hetkellä jatkaa entisellään entisissä tiloissa.

3.1.7.3 Kirjastotoiminta

Toiminta-ajatus

Tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Samoin edistää vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sisältöjen kehittymistä.

Talousarvion toteutuminen

1000530 Kirjastotoiminta	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	45	36	47	11	30 %
Toimintakulut	-792	-780	-771	9	-1 %
Netto (toimintakate)	-747	-744	-725	19	-3 %

Kirjastojen lainoja oli 259.101, lainaajia 6.825, kävijöitä 187.539 ja verkkokäyntejä 413.960. Kirjastoaineistoa oli vuoden lopussa yhteensä 156.200. Kirjastot olivat auki yhteensä 6.447 tuntia.

Suolahden kirjasto pääsi kesäkuussa liki kahden vuoden evakossa olon jälkeen takaisin omaan kirjastotaloon ja normaaleihin kirjastopalveluihin.

Keski-Suomen uusi kirjastoverkko, Keski-kirjastot, syntyi, kun eri kirjastojen ohjelmistot yhdistettiin nykyaikaiseksi Auroraksi. Tämä vaati kirjastoilta paljon valmistelua ja opiskelua. Kirjastot olivat kiinni kolme viikkoa syyskuussa ja avattiin lokakuussa, kuten myös uusi verkkokirjasto Arena.

Kirjastoissa vieraili 48 ohjattua koululais- ja aikuisryhmää, yht. 830 osallistujaa, joille annettiin tiedonhaun opetusta tai esiteltiin kirjastoa. Kirjaston mahdollisuuksia pyrittiin tuomaan tutuksi myös erilaisilla tapahtumilla, yht. 1.780 osallistujaa.

Kirjasto tutuksi -projekti päättyi. Sen tiimoilta mm. kaikkiin kotitalouksiin Äänekosken alueella jaettiin kirjastoeseite. Kirjasto kouluille -projekti valmistui. Yhteistyö koulujen kanssa saatiin käyntiin, siirtokokoelmat kouluille ja koulusarjojen lainaus toteutuivat.

Kirjastopalvelujen bruttomenot ilman laskennallisia ja sisäisiä eriä olivat 771.386 euroa.

Talousarvio alittui hiukan, vaikka henkilöstömenot ylittyivät usean pitkän sairausloman vuoksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Lukemisharrastuksen lisääminen	Aikuisten ja nuorten lukemisharrastuksen edistäminen mm. erilaisten tapahtumien, valikoimaluetteloiden ja näyttelyiden avulla	Kirjallisuustapahtumien osallistujat Aikuisten lainausmäärän kehitys Kertomakirjallisuuden lainauksen kehitys	- kirjailloissa osallistujia 135 - lainaus ei vertailukelpoinen 3 viikon kiinniolon vuoksi - kirjanäyttelyitä lisättiin - kirjastoeseite joka kotiin
Tavoite 2 Aalto-kirjastojen yhteistyön vahvistaminen - kaikkien Keski-Suomen kirjastojen yhteisjärjestelmä tavoitteena	Markkinoinnin tehostaminen. Sosiaalisen median näkökulma: sisällöntuotanto ja asiakkaiden osallistumismahdollisuus. Palvelujen sujuvuus ja saavutettavuus.	- asiakkailla käytössä monipuoliset, vuorovaikutteiset verkkopalvelumahdollisuudet - Auroran ja Arenan käyttöönotto - osallistuminen näiden sisällöntuotantoon	- Keski-kirjastot toteutui –palvelua yli kuntarajojen - Aurora-kirjastojärjestelmä otettiin käyttöön - uusi verkkokirjasto Arena asiakkaille, vuorovaikutteisuus

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 3 Kirjastopalvelujen uudelleenorganisointi, kun kirjastoautopalvelut loppuivat	Kartoitetaan tarve/mahdollisuudet korvaaviin palveluihin kirjastoauton tilalle	- kartoitus tehty - esim. siirtokokoelmia näillä kouluilla	- Kirjasto kouluille –projekti valmis - siirtokokoelmat kouluilla - koulusarjojen lainaus

3.1.7.4 Musiikkiopisto

Toiminta-ajatus

Ala-Keiteleen musiikkiopisto antaa oppilaan yksilölliset ominaisuudet ja tavoitteet huomioon ottavaa musiikin- ja soitonopetusta, jonka päämääränä on soitto- tai laulutaidon perusteiden oppiminen, niiden edelleen kehittäminen sekä elinikäisen myönteisen musiikkisuhteen luominen.

Talousarvion toteutuminen

1000540 Musiikkiopisto	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	253	279	284	5	2 %
Toimintakulut	-886	-928	-902	26	-3 %
Netto (toimintakate)	-633	-649	-618	31	-5 %

Vuoden 2013 aikana musiikkiopistossa annettiin taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta yhteensä 12.808 tuntia (2012: 12.883 tuntia). Kuntaosuus on laskettu vain perus- ja opistotason opetukseen (valtionosuudesta pieni osa on kohdennettu Varhaisiän musiikinopetukseen, jotta nettomenot on saatu nollattua). Oppilaspaikan hinta kunnalle oli 1.048 euroa/oppilas (2012/1.012€).

Vuoden 2013 tilinpäätösarviossa eri opetusmuotojen bruttomenot (sisäiset vuokrat ja vyörytysmenot) olivat yhteensä 971.394 euroa (2012/ 950.291€). Valtionosuutta musiikkiopisto sai 541.698 euroa (541.698 €). Äänekosken kaupungin maksuosuus perus- ja opistotason oppilaspaikoista oli 155.628 euroa (150.894 €) ja muiden kuntien osuus 116.328 (108.066€).

Talousarvioon varattu määräraha alittui hiukan mm. henkilöstömenojen osalta. Syynä olivat henkilökunnan pitämät talkoovapaat sekä rehtorin vuorotteluvapaa. Säästöä saatiin myös palvelujen ostoihin varatuista määrärahoista, sillä osa suunnitelluista konserttimatkoista jätettiin toteuttamatta, jotta oppilaspaikan hinta saataisiin pidettyä lähempänä vuoden 2012 tasoa.

Syyslukukauden alkuun saapui tieto, että opetusministeriöön lähetetty hakemus oli tuottanut tulosta: musiikkiopistolle myönnettiin erityisavustusta 10.000 euroa taiteen perusopetuksen Virvatuli -itsearviointimallin käyttöönottamiseksi.

Koko musiikkiopiston toiminta-alueen vuoden 2013 oppilasmäärien keskiarvo oli 435 oppilasta (201: 420), joista äänekoskelaisia oli 279 (265). laukaalaisia 25 (122), hankasalmelaisia 20 (19,5) konnevetisiä 3,5 (2) ja uuralislaisia oli 5 (4,5) oppilasta.

Solistisia kurssisuorituksia tehtiin 108 (2012: 98) ja muita tutkintoja 141 (148) kappaletta. Perustason päättötodistuksen sai 26 (8) oppilasta. Musiikkiopistotasolla opiskeli keväällä 12 (17) oppilasta, joista 5 (3) sai päätökseen musiikin laajan oppimäärän opinnot.

Musiikkiopisto järjesti vuoden 2013 kuluessa toiminta-alueellaan 24 hiukan isompaa konserttia, joihin oli vapaa pääsy. Sen lisäksi oli reilut 10 pienempää esitystä mm. kouluissa, päiväkodeissa ja eri seniorikeskuksissa. Oppilaat olivat mukana esiintymässä erilaisissa tilaisuuksissa mm. Hopeasompa kisoissa ja Äänekoskella kirjallisuusmatineassa. Oppilaiden lisäksi myös opettajat musisoivat useissa toimialueen tilaisuuksissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Varhaisiän musiikkikasvatuksen (VaMu) opetuksen monipuolistaminen ja opetussuunnitelman uudistaminen.	<ul style="list-style-type: none"> - Käynnistetään erityyppisiä musiikki-leikkikouluryhmiä. - Toimintaan otetaan mukaan myös alle kolmevuotiaat lapset. - Tarjotaan toimialueella asuville pienille lapsille eri instrumenttien valmennusryhmiä 	Toteutuneet erilaiset muskariryhmät Toteutuneet instrumenttiopetuksen valmennusryhmät	Muskariryhmät syksyllä 2013 13 perus-, 3 vanhempilapsi ja 2 musaliikuntaryhmää * yhteensä 135 muskarilaista Oppilasmäärät VaMu:ssa keväällä 173 ja syksyllä 177 oppilasta Arvioitu oppilaskeskiarvo 155 toteutui. Instrumenttivalmennuksessa aloitti syksyllä 43 oppilasta
Tavoite 2 Toimitilojen saattaminen nykytarpeita vastaavaksi.	<ul style="list-style-type: none"> - Toimialueen eri ope- tuspisteissä kartoitetaan kaikki mahdolliset opetuskäyttöön sovel- tuvat tilat 	Toteutuneet ope- tuspai- kat ja niiden soveltu- vuus annettuun ope- tuk- seen	Laukaassa osa ope- tuksesta siirtyi pääkir- jastoon (yksi luokka- tila).

Suunnittelukau- den 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
	<ul style="list-style-type: none"> - Selvitetään nykyisin pääopetuspisteenä olevan VPK -talon, autotallin ja piha-alueen muutosmahdollisuudet tarpeita vastaaviksi - Laaditaan VPK:n tontin alueen kiinteistöjen ja piha-alueen muutossuunnitelma yhdessä VPK:n kanssa 	Valmis VPK: n tontin ja kiinteistön kehittämissuunnitelma ja toimenpiteiden aikataulu	<p>Äänekoskella musiikkileikkikouluopetus siirtyi väljempiin tiloihin TEKE:lle marraskuun 2013 alussa.</p> <p>Keväällä 2013 valmistui alustava suunnitelma ja arvio kustannustasosta autotalirakennuksen korvaaviksi tiloiksi. Toimenpideaikataulu jäi vielä avoimeksi.</p>

3.1.7.5 Liikuntatyö

Toiminta-ajatus

Liikuntapalvelut ylläpitävät laadukasta ja monipuolista liikuntapaikka-verkostoa ottaen huomioon kaikki kunnan asukkaat. Toimii yhteistyössä liikuntajärjestöjen kanssa avustamalla niiden toimintaa ja järjestämällä eri tapahtumia niiden kanssa. Seurojen avustamisessa on painopiste nuorisoliikunnan tukemisessa. Liikuntapalvelut järjestävät erityisryhmille ja ikääntyvälle väestölle liikuntaneuvontaa ja ryhmäliikuntaa.

Talousarvion toteutuminen

1000550 Liikuntatyö	TP2012	TA2013	TP2013	Muutos	
				TP2013/TA2013 €	Muutos TP2013/TA2013 %
Toimintatuotot	347	355	424	69	20 %
Toimintakulut	-1 425	-1 375	-1 428	-53	4 %
Netto (toimintakate)	-1 077	-1 020	-1 004	16	-2 %

Liikuntatyön talousarvion menot ylittyivät 53.000 eurolla, mutta vastaavasti tulot ylittyivät 69.000 eurolla. Nettomenot oli arvioitu 1.020.000 euroksi, lopulliseksi toteutumaksi tuli 1.003.900 euroa.

Suurin liikuntatapahtuma oli maaliskuussa järjestetty Hopeasompa - hiihdon valtakunnallinen loppukilpailu. Tapahtuman järjestelyt vaativat ylimääräisiä taloudellisia ponnisteluja sekä kaupungilta että kilpailujen järjestäjältä Huimalta, sillä alueelle rakennettu uusi huoltorakennus oli tuhoutunut tulipalossa joulukuussa 2012.

Vuoden 2013 aikana käynnistettiin hiihtoalueen huoltorakennuksen uudelleen rakentaminen, samoin aloitettiin Äänemäen laskettelurinteen huoltorakennuksen rakentaminen. Molemmat kohteet toteutetaan oppilastyönä Poken toimesta.

Tapahtumat ja tulokset:

Liikuntatalo

Liikuntatalo oli päivisin koululaisten ja erityisryhmien käytössä, iltakäyttäjinä olivat eri järjestöt ja iltakäyttäjiä arvioitiin käyvän 300 – 400 henkilöä/ilta. Erilaisia otteluita ja kilpailuja järjestettiin liikuntatalolla 111 kappaletta. Merkittävimmät tapahtumat olivat naisten SM-sarjan koripallo-ottelut, miesten I-divisioonan koripallo-ottelut ja miesten II-divisioonan salibandyottelut.

VesiVelho

Kävijöitä VesiVelhossa oli 60.614 (64.359, v. 2012). Uimakoulutoiminta: esikoulut 1.406 käyntikertaa, ala-aste 4.354 käyntikertaa, muu uimakoulutoiminta 1.291 käyntikertaa. Koululaisten uimataidon testauksessa 5.

ja 6. luokkalaisten uimataito oli parempi kuin keskimäärin saman ikäisillä lapsilla Suomessa. Muu toiminta: erityislasten uimatuokio, muita tapahtumia ja teema-päiviä, sekä XL-uintiryhmä. Vauvauintitoiminta oli edelleen suosittua ja siihen osallistui 112 perhettä, uimakertoja 35, ryhmiä 5 ja vauvoja 115.

Suolahden uimahalli

Kävijöitä Suolahden uimahallissa oli 26.175 (25.457, v. 2012). Uimakoulutoiminta: esikoulut 353 käyntikertaa, muut oman kunnan koululaiset 2.535, ulkopuoliset koulut 1.595 käyntikertaa. Vesivoimistelussa oli 2.202 käyntikertaa. Muu toiminta: harjoitusvuorot Ala-Keiteleen urheilusukeltajilla, turvesaunat 9 kertaa, ja muita tapahtumia ja teemapäiviä. Uimahalli sijoittui neljännelle sijalle valtakunnallisessa ”ui kesäksi kuntoon” kampanjassa.

Vuoden 2013 aikana Äänekosken kahdessa uimahallissa oli 86.789 kävijää ja uimaopetusta annettiin yhteensä 11.534 oppilaalle.

Liikuntapuisto ja Suolahden urheilukenttä

Liikuntapuistossa järjestettiin 76 jalkapallo-ottelua, 16 yleisurheilukilpailua, 7 hiihtokilpailua ja 5 muuta kilpailutapahtumaa. Suolahden kentällä jalkapallo-otteluita oli 30, 14 yleisurheilukilpailua, 5 muuta kilpailutapahtumaa ja 2 hiihtotapahtumaa. Yhteensä näillä kahdella paikalla järjestettiin 153 eri kilpailutapahtumaa.

Muut liikuntapaikat

Keilahallitoiminta hoidetaan ulkopuolisen yrittäjän toimesta ja Äänekosken laskettelurinteen käytännön toiminnasta vastaa Äänekosken Urheilijat ry. Jäähallitoiminta on SS-Jäähalli Oy:n ylläpitämää, kaupunki avustaa yhtiötä vuosittain ostamalla sieltä koululaisvuoroja.

Erityisryhmien liikunta

Seniorikortteja myytiin yli 65-vuotiaille 391 kappaletta. Liikuntatoimi ja terveystoimet järjestivät yhdessä vertaisohjaajakoulutuksen, jonka avulla saimme 9 uutta ohjaajaa. Vertaisohjaajat ohjaavat yhteensä 5 liikuntaryhmää ja ohjaajia on yhteensä 26 henkilöä. Erityisryhmien liikunta oli mukana 19 eri tapahtumassa kertomassa terveysliikunnan merkityksestä. Erityisryhmien liikunta järjesti keväällä 35 ryhmälle ja syksyllä 36 ryhmälle ohjattua liikuntatoimintaa. Käyntikertoja vuonna 2013 ryhmätoiminnoissa oli 11.688 (10.121, v. 2012). Toiminta järjestetään yhden vakinaisen ohjaajan toimesta, lisäksi on palkattu määräaikaisia ja tuntiohjaajia.

Järjestöjen tukeminen

Liikuntatoimi myönsi vuosiavustuksia 21 eri järjestölle yhteensä 49.400 euroa, kaupunginhallituksen yhteistyösopimukseen perustuen maksettiin Äänekosken Huima ry:lle 17.000 euroa markkinointitukea koripallojoukkueille.

Palkitut urheilijat

Kaupunki palkitsi hyvin menestyneeksi urheilijaksi ampumahiihtäjä Satu Rautiaisen ja vuoden urheiluteoksi valittiin Äänekosken Huima ry:n hiihtojaosto, joka järjesti onnistuneesti yhdessä kaupungin kanssa Ho-peasompahiihdon loppukilpailut. Stipendejä lautakunta jakoi 15 SM-mitalin saavuttaneelle urheilijalle ja hyvistä saavutuksista palkittiin yhteensä 37 henkilöä.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Eri liikuntapaikkojen käyttöasteen pitäminen korkealla tasolla.	Edulliset käyttömaksut eri tiloille ja aukioloajat oikeassa suhteessa henkilöstön määrään. Seurojen tukeminen avustuksin.	Kävijämäärät Euroa/kävijä Tilaisuuksien määrät eri tiloilla	Uimahalleissa 86 789 kävijää, uimaopetusta annettiin 11 534 opilaalle Yhteensä 264 kilpailutapahtumaa eri liikuntatiloilla
Tavoite 2 Terveys- ja erityisliikuntatoiminnan edelleen tehostaminen ja tavoitteena terveystoimintakoordinaattorin vakinaistaminen.	Jatketaan edelleen projektia opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen turvin. Tasoryhmät samanlaiset perusturvan kanssa. Liikuntakalenterin julkaiseminen.	Liikuntaryhmien määrät Järjestetyt tilaisuudet ja niiden osallistujat	Keväällä 35 ja syksyllä 36 eri ohjattua liikuntaryhmää Käyntikertoja ryhmäliikunnassa 11 688 Vertaisohjaajia yhteensä 26, uusia koulutettiin 9 Terveystoimintakoordinaattorin opastustilaisuuksia 19

Suunnittelukauden 2013 – 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2013	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 3 Kansalaisaktiivisuuden lisääminen	Liikuntapalveluihin liittyvien foorumien käynnistäminen.	Palaute foorumeista Osallistuneiden määrä	Yhteisiä seurafoorumeita ei järjestetty, vaan ne toteutuvat vuoden 2014 aikana
Tavoite 4 Seuratoiminnan tukeminen nuorisoliikunnassa ja terveyttä edistävässä liikunnassa. Haetaan yhdessä seurojen kanssa valtakunnallisia tapahtumia Äänekoskelle.	Painotusta avustamisessa nuoriso- ja terveystuoliikuntaan. Valtakunnallisia tapahtumia 1-3 vuosittain Äänekoskella.	Nuorisoliikunnan määrä Seurojen nuorisojäsenten määrä Järjestetyt harjoitukset Imagohyöty kaupungille Tilaisuuksien määrä/vuosi	Lautakunta siirsi osan perusavustuksista nuorten urheiluohjauksen tukemiseen Liikuntatalolla iltaisin n. 300 -400 hlöä eri harjoituksissa Hopeasompa valtakunnan loppukilpailu Äänekoskella

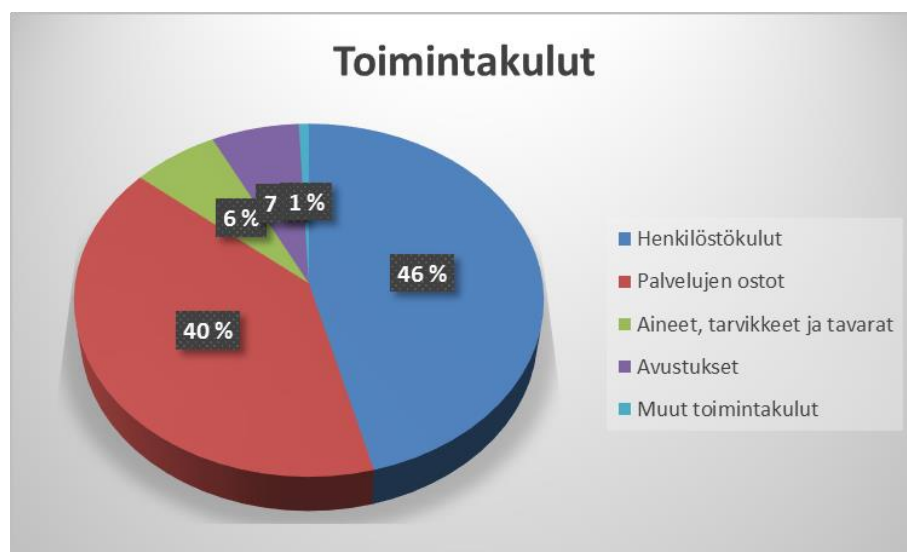
3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TAULUKKO 11 TULOSLASKELMA

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
1000 euroa, ulkoinen + sisäinen					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	7 744	195	7 939	8 349	-411
Maksutuotot	8 622	700	9 322	8 982	341
Tuet ja avustukset	1 896		1 896	2 425	-529
Muut toimintatuotot	4 011	-345	3 666	3 752	-86
Toimintatuotot yhteensä	22 273	550	22 823	23 508	-685
Valmistus omaan käyttöön				32	-32
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-57 877		-57 877	-57 071	-806
Palvelujen ostot	-50 590	-2 786	-53 376	-56 003	2 627
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 214	-105	-8 318	-7 835	-483
Avustukset	-8 337	500	-7 837	-7 786	-51
Muut toimintakulut	-961		-961	-1 140	179
Toimintakulut yhteensä	-125 980	-2 391	-128 370	-129 836	1 466
Toimintakate	-103 706	-1 841	-105 547	-106 296	749
Verotulot	69 000	1 000	70 000	71 871	-1 871
Valtionosuudet	42 000		42 000	41 855	145
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1 110		1 110	1 150	-40
Muut rahoitustuotot	370	150	520	520	0
Korkokulut	-1 310	100	-1 210	-977	-233
Muut rahoituskulut	-30		-30	-10	-20
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	140	250	390	684	-294
Vuosikate	7 434	-591	6 843	8 114	-1 271
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 800		-5 800	-5 417	-383
Lisäpoistot				-320	320
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	1 634	-591	1 043	2 377	-1 334
Poistoeron muutos	20		20	20	0
Varausten muutos					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 654	-591	1 063	2 397	-1 334

Toimintatuotot toteutuivat noin 0,7 miljoonaa euroa suunniteltua paremmin ja toimintakulut puolestaan ylittyivät noin 1,5 miljoonalla eurolla. Toimintakate oli näin ollen noin 0,75 miljoonaa euroa suunniteltua heikompi.

KUVA 18 TOIMINTAKULUJEN JAKAUTUMINEN 2013

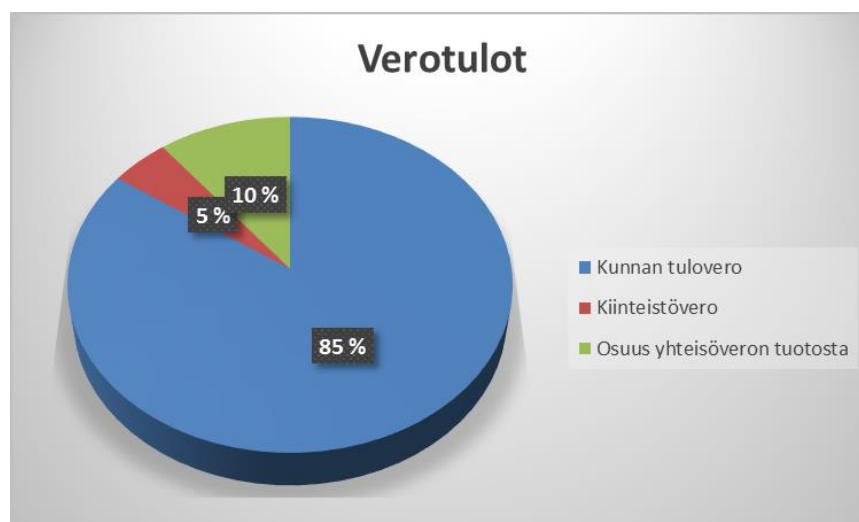
Verotulot puolestaan toteutuivat noin 1,9 miljoonaa euroa suunniteltua paremmin, johtuen osittain mm. verotilityslain muuttumisesta (0,7 M€).

TAULUKKO 12 VEROTULOJEN TOTEUTUMINEN 2013

1000 euroa	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	59 000		59 000	60 870	-1 870
Kiinteistövero	3 500	100	3 600	3 374	226
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 500	900	7 400	7 628	-228
Verotulot yhteensä	69 000	1 000	70 000	71 871	-1 871

Valtionosuustuloja kertyi noin 0,1 miljoonaa euroa suunniteltua vähemmän.

KUVA 19 VEROTULOJEN JAKAUTUMINEN 2013

TAULUKKO 13 VALTIONOSUUKSIEN TOTEUTUMINEN 2013

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
1000 euroa					
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	39 525		39 525	41 409	-1 884
Verotulon tasaus	6 250		6 250	4 343	1 907
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-3 775		-3 775	-3 897	122
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus					
Verotulot yhteensä	42 000	0	42 000	41 855	145

Rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmässä korkokuluissa säästettiin noin 0,2 miljoonaa euroa talousarvioon nähden, johtuen lähinnä ennakoitua pienemmästä lainatarpeesta ja alhaisesta korkotasosta.

Poistojen osalta tehtiin noin 0,3 miljoonan euron lisäpoistot Hiskinmäen koulukiinteistöstä.

Tilikauden tulos on noin 0,7 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi.

3.3 Investointien toteutuminen

TAULUKKO 14 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Kiinteä ja aineeton omaisuus					
Menot	-500		-500	-131	-369
Tulot	500		500	137	363
Netto	0	0	0	6	-6
Irtain omaisuus, Kaupunginhallitus					
Menot	-50	-259	-309	-311	2
Tulot				1	-1
Netto	-50	-259	-309	-310	0
Irtain omaisuus, Perusturva					
Menot	-252		-252	-185	-67
Tulot					
Netto	-252	0	-252	-185	-67
Irtain omaisuus, Kasvu ja Oppiminen					
Menot	-300	-103	-403	-340	-63
Tulot					
Netto	-300	-103	-403	-340	-63
Irtain omaisuus, Vapaa-aika					
Menot	-15		-15	-14	-1
Tulot				13	-13
Netto	-15	0	-15	-1	-14
Irtain omaisuus, Tekninen					
Menot	-50		-50	-51	1
Tulot				125	-125
Netto	-50	0	-50	74	-124
Hankkeet, Vapaa-aika					
Menot	-50	30	-20		-20
Tulot					
Netto	-50	30	-20	0	-20
Talonrakennus					
Äänekosken kaupungintalo					
Menot		-45	-45	-21	-24
Tulot					
Netto	0	-45	-45	-21	-24
Muut koulut (varaus)					
Menot	-20		-20		-20
Tulot					
Netto	-20	0	-20	0	-20
Keskuskoulu					
Menot	-50		-50	-8	-42
Tulot					
Netto	-50	0	-50	-8	-42
Hietaman koulu					
Menot	-35		-35	-12	-23
Tulot					
Netto	-35	0	-35	-12	-23
Hiskinnmäen koulu ja lukio					
Menot	-235		-235	-36	-199
Tulot					
Netto	-235	0	-235	-36	-199
Konginkankaan koulu					
Menot	-20		-20		-20
Tulot					
Netto	-20	0	-20	0	-20
Asemakadun koulu, Sti					
Menot	-210		-210	-142	-68
Tulot					
Netto	-210	0	-210	-142	-68
Telakkakadun koulu, Sti					
Menot	-200		-200	-46	-154
Tulot					
Netto	-200	0	-200	-46	-154

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Telakkakadun koulu, urakoitsijan vahinko					
Menot				529	-529
Tulot					0
Netto	0	0	0	529	-529
Uusi päiväkotiki, Sti					
Menot	-1 900	1 700	-200	-126	-74
Tulot					
Netto	-1 900	1 700	-200	-126	-74
Karhunlähteen päiväkotiki					
Menot	-370		-370	-377	7
Tulot					
Netto	-370	0	-370	-377	7
Alkulan päiväkotiki					
Menot		-40	-40	-7	-33
Tulot					
Netto	0	-40	-40	-7	-33
Perhepalvelukeskus, Lossintie 19					
Menot	-70		-70	-8	-62
Tulot					
Netto	-70	0	-70	-8	-62
Piilolan päiväkotiki					
Menot	-50		-50	-2	-48
Tulot					
Netto	-50	0	-50	-2	-48
Suolahden kirjasto					
Menot	-200	-30	-230	-235	5
Tulot					
Netto	-200	-30	-230	-235	5
Liikuntatalo/uimahalli					
Menot	-50	-25	-75	-3	-72
Tulot					
Netto	-50	-25	-75	-3	-72
Äänemäen huoltorakennus					
Menot		-30	-30	-33	3
Tulot				7	-7
Netto	0	-30	-30	-26	-4
Hiihtoalueen huoltorakennus, uusi					
Menot				-44	44
Tulot					
Netto	0	0	0	-44	44
Nuorisotalo Spotti					
Menot		-60	-60	-49	-11
Tulot					
Netto	0	-60	-60	-49	-11
Piilolan vanhainkoti					
Menot		-35	-35	-30	-5
Tulot					
Netto	0	-35	-35	-30	-5
Palvelukoti Lounatuuli Oy, Pitkätatu 12					
Menot		-25	-25	-6	-19
Tulot					
Netto	0	-25	-25	-6	-19
Uusi terveyskeskus, Äki					
Menot	-21 000	3 000	-18 000	-16 729	-1 271
Tulot				494	-494
Netto	-21 000	3 000	-18 000	-16 235	-1 765
Terveyskeskus, Äki					
Menot		-50	-50		-50
Tulot					
Netto	0	-50	-50	0	-50
Konginkankaan palvelukeskus					
Menot	-30		-30	-3	-27
Tulot					
Netto	-30	0	-30	-3	-27

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Suojarinteen alue, Sti (varaus)					
Menot	-100		-100		-100
Tulot					
Netto	-100	0	-100	0	-100
Keittiöt / keittiölaitteet					
Menot	-50		-50		-50
Tulot					
Netto	-50	0	-50	0	-50
Teollisuushallit ja liiketilat (varaus)					
Menot	-50		-50		-50
Tulot					
Netto	-50	0	-50	0	-50
Päiväkotien pihat (varaus)					
Menot	-20		-20		-20
Tulot					
Netto	-20	0	-20	0	-20
Ilmanvaihtojärjestelmät (varaus)					
Menot	-40		-40		-40
Tulot					
Netto	-40	0	-40	0	-40
Teollisuuskatu 1-3, Äki					
Menot		-45	-45	-43	-2
Tulot					
Netto	0	-45	-45	-43	-2
Rakennusten purku (varaus)					
Menot	-200		-200		-200
Tulot					
Netto	-200	0	-200	0	-200
Muut talonrakennushankkeet (varaus)					
Menot	-145		-145		-145
Tulot					
Netto	-145	0	-145	0	-145
Talonrakennus yhteensä					
Menot	-25 045	4 315	-20 730	-17 433	-3 297
Tulot				501	-501
Netto	-25 045	4 315	-20 730	-16 932	-3 798
Liikenneväylät					
Menot	-2 859	1 323	-1 536	-1 267	-269
Tulot	552	-426	126	1	125
Netto	-2 307	897	-1 410	-1 266	-144
Puistot ja yleiset alueet					
Menot	-70		-70	-32	-38
Tulot					
Netto	-70	0	-70	-32	-38
Satamat ja laiturit					
Menot	-30		-30	-46	16
Tulot				-3	3
Netto	-30	0	-30	-49	19
Jätehuolto					
Menot	-10		-10		-10
Tulot					
Netto	-10	0	-10	0	-10
Muut pitkävaikutteiset menot					
Menot		-500	-500	-369	-131
Tulot					
Netto	0	-500	-500	-369	-131
Vesi- ja viemärihuolto					
Menot	-30		-30		-30
Tulot					
Netto	-30	0	-30	0	-30
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Menot	-29 261	4 806	-24 455	-20 178	-4 277
Tulot	1 052	-426	626	776	-150
Netto	-28 209	4 380	-23 829	-19 402	-4 427

Investointien osalta toteuma (netto) oli 19,4 M€, joten käyttämättä jäi noin 4,4 M€. Suurimmat investointikohteet (netto) talonrakennuspuolella vuonna 2013 olivat uusi terveyskeskus (16,2 M€), Karhunlähteen päiväkotiki (0,4 M€) ja Suolahden kirjasto (0,2 M€). Telakkakadun koulun osalta kirjattiin 0,5 M€ hankintamenon oikaisuksi (vakuus).

Liikenneväyliin investoitiin 1,3 M€ ja irtaimistoinvestointeihin noin 0,8 M€.

Investointitulojen ylitys johtuu mm. uuteen terveyskeskukseen kirjattusta 494 000 € avustuksesta ja irtaimistotuloista, jotka koostuvat Äänekosken Kiinteistönhoito Oy:lle myydystä kalustosta. Tuloista 378 000 € maa- ja metsäalueiden myynnistä ja 126 000 € Valtatie 4/Lintulahden muutostyöstä jäi toteutumatta, tosin eivät menotkaan toteutuneet.

Investointimenojen vähäinen käyttö johtuu pääosin siitä, että uuden terveyskeskuksen rakentamiseen varatuista määrärahoista siirtyy noin 1,3 M€ vuodelle 2014, maa- ja metsätalouteen sekä irtaimistoon varatusta määrärahasta jäi käyttämättä noin 670 000 €, eri kouluille varatuista määrärahoista jäi eri syistä käyttämättä noin 502 000 €, Valtatie 4/Lintulahden työmaa ei alkanut, jäi käyttämättä 234 000 €. Osaa muilta kohteilta säästyneitä määrärahoja käytetään katteena käyttötalouteen kirjattujen investointiluonteisten töiden osalta. Käyttötalouteen on kirjattu kuudelle kohteelle (Rautatienkatu11, Suolahden vanha terveyskeskus, Äänekosken vanha terveyskeskus, Pitkäkatu 12, Suojarinne ja Alkulan päiväkotiki) noin 362 000 € investointiluonteisia töitä. Määrärahat ovat olleet varattuna investointiohjelmaan.

3.4 Rahoitusosan toteutuminen

TAULUKKO 15 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
RAHOITUSLASKELMA, 1000 €					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	7 434	-591	6 843	8 114	-1 272
Satunnaiset erät, netto	0		0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	-454	454
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-29 261	4 806	-24 455	-20 178	-4 277
Rahoitusosuudet investointeihin	1 052	-426	626	499	127
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	500		500	729	-229
Toiminnan ja investointien rahavirta	-20 275	3 789	-16 486	-11 289	-5 197
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0		0		0
Antolainasaamisten vähennykset	500		500	40	460
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000		32 000	15 000	17 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 000		-11 000	-10 390	-610
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0		0	8 000	-8 000
Oman pääoman muutokset	0		0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	500		500	-1 374	1 874
Rahoituksen rahavirta	22 000	0	22 000	11 276	10 724
Rahavarojen muutos	1 725	3 789	5 514	-13	5 527

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 11,3 M€. Se oli 5,2 M€ parempi kuin talousarviossa. Vuosikate oli 1,3 M€ parempi ja tulorahoituksen korjauseriä kirjattiin noin 0,5 M€ (myyntivoitot). Investointimenot alituiivat noin 4,3 M€.

Rahoituksen rahavirta oli noin 11,3 miljoonaa euroa, joten rahavarat pysyivät käytännössä vuoden 2012 tasolla. Pitkäaikaisia lainoja otettiin 17 M€ vähemmän kuin talousarviossa suunniteltiin ja niitä lyhennettiin puolestaan 0,6 M€ talousarviota vähemmän. Lyhytaikaisten lainojen osuus puolestaan kasvoi 8 M€, vaikka talousarviossa ei lyhytaikaisia lainoja ollut suunniteltu.

Rahavarojen muutos oli kaiken kaikkiaan 5,5 M€ suunniteltua parempi.

4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 Tuloslaskelma 2013 ja 2012 (ulkoiset erät)

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Tuloslaskelma (ulkoiset erät) ja tunnusluvut 2013 ja 2012

	2013	2012	muutos eur	%
Toimintatuotot	17 555 040,45	18 429 489,85	-874 449	-4,74
Myyntituotot	3 231 168,27	2 884 718,76	346 450	12,01
Maksutuotot	8 458 457,55	8 334 587,87	123 870	1,49
Tuet ja avustukset	2 425 146,11	2 214 441,71	210 704	9,52
Muut toimintatuotot	3 440 268,52	4 995 741,51	-1 555 473	-31,14
Valmistus omaan käyttöön	31 962,37	78 476,10	-46 514	-59,27
Toimintakulut	-123 882 886,78	-120 010 116,83	-3 872 769,95	3,23
Henkilöstökulut	-57 071 474,42	-58 742 720,10	1 671 246	-2,85
Palkat ja palkkiot	-43 140 381,99	-44 421 807,16	1 281 425	-2,88
Henkilösivukulut	-13 931 092,43	-14 320 912,94	389 821	-2,72
Eläkekulut	-11 425 651,44	-11 712 432,10	286 781	-2,45
Muut sivukulut	-2 505 440,99	-2 608 480,84	103 040	-3,95
Palvelujen ostot	-50 071 317,04	-43 767 950,56	-6 303 366	14,40
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 819 377,52	-8 120 601,10	301 224	-3,71
Avustukset	-7 785 783,81	-7 836 651,18	50 867	-0,65
Muut toimintakulut	-1 134 933,99	-1 542 193,89	407 260	-26,41
Toimintakate	-106 295 883,96	-101 502 150,88	-4 793 733	4,72
Verotulot	71 871 283,11	66 243 289,52	5 627 994	8,50
Valtionosuudet	41 855 046,00	38 365 358,00	3 489 688	9,10
Käyttökate	7 430 445,15	3 106 496,64	4 323 949	139,19
Rahoitustuotot ja -kulut	683 851,78	362 363,04	321 489	88,72
Korkotuotot	1 150 352,00	1 126 212,72	24 139	2,14
Muut rahoitustuotot	520 146,36	478 797,92	41 348	8,64
Korkokulut	-976 594,99	-979 325,25	2 730	-0,28
Muut rahoituskulut	-10 051,59	-263 322,35	253 271	-96,18
Vuosikate	8 114 296,93	3 468 859,68	4 645 437	133,92
Poistot ja arvonalentumiset	-5 736 884,46	-5 820 466,20	83 582	-1,44
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 416 884,46	-5 112 102,87	-304 782	5,96
Kertaluonteiset lisäpoistot	-320 000,00	-708 363,33	388 363	-54,83
Tilikauden tulos	2 377 412,47	-2 351 606,52	4 729 019	-201,10
Poistoeron muutos	19 919,37	19 919,38	0	0,00
Poistoeron vähennys (+)	19 919,37	19 919,38	0	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 397 331,84	-2 331 687,14	4 729 019	-202,82
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	14,17	15,36		
Vuosikate/poistot %	141,44	59,60		
Vuosikate eur/asukas	404	171		
Asukasmäärä 31.12.	20081	20265		

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoitustuotosten, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulo- ja rahoitustuotosten olevan riittävä. Tulo- ja rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2013 ja 2012

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut 2013 ja 2012

	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 114 296,93	3 468 859,68
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	-453 578,98	-1 337 166,77
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-20 178 278,47	-16 592 772,78
Rahoitusosuudet investointimenoihin	499 142,81	1 073 928,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	729 322,20	3 131 557,40
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 289 095,51	-10 255 594,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-2 525 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	40 283,07	31 943,62
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000 000,00	10 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 390 346,00	-8 820 673,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 000 000,00	13 500 000,00
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	-454,55	-1 800,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-82 428,22	-10 004,85
Vaihto-omaisuuden muutokset	13 984,67	9 127,57
Saamisten muutos	-724 264,29	-546 419,53
Korottomien velkojen muutos	-581 026,17	1 699 031,95
Rahoituksen rahavirta	11 275 748,51	13 336 205,76
Rahavarojen muutos	-13 347,00	3 080 611,29
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	4 804 712,45	4 818 059,45
Rahavarat 1.1	4 818 059,45	1 737 448,16
Rahavarojen muutos	-13 347,00	3 080 611,29
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	41,23	22,35
Pääomamenojen tulorahoitus, %	27,02	15,92
Lainanhoitokate	0,80	0,45
Kassan riittävyys, pv	11,28	11,79

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä. Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

4.3 Tase ja taseen tunnusluvut 2013 ja 2012

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Tase ja tunnusluvut 2013 ja 2012

	2013	2012		2013	2012
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	150 195 068,06	136 568 843,15	OMA PÄÄOMA	71 332 026,21	68 935 148,92
Aineettomat oikeudet	1 037 506,91	1 016 014,05	Peruspääoma	78 496 806,79	78 496 806,79
Aineettomat oikeudet	11 398,30	23 602,42	Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Tietokoneohjelmistot	138 220,06	122 661,37	Muut omat rahastot	84 709,66	85 164,21
Muut pitkävaikutteiset menot	887 888,55	869 750,26	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijä)	-9 646 822,08	-7 315 134,94
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 397 331,84	-2 331 687,14
Aineelliset hyödykkeet	104 825 561,08	91 442 491,58	POISTOERO JA VAPAA-		
Maa- ja vesialueet	18 806 409,38	18 796 471,66	EHTOISET VARAUKSET	254 691,52	274 610,89
Rakennukset	51 731 224,30	55 127 288,65	Poistoero	254 691,52	274 610,89
Kiinteä laitteet ja rakenteet	9 945 941,26	10 147 196,57	PAKOLLISET VARAUKSET	6 000,00	6 000,00
Koneet ja kalusto	918 889,03	740 453,26	Muut pakolliset varaukset	6 000,00	6 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	263 034,36	265 684,36	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	271 749,79	310 695,05
Enn.maksut ja keskeneräiset l	23 160 062,75	6 365 397,08	Valtion toimeksiannot	23 907,03	89 247,34
Sijoitukset	44 332 000,07	44 110 337,52	Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	19 334 218,87	19 072 273,25	Muut toimeksiantojen pääomat	247 842,76	221 447,71
Muut lainasaamiset	24 997 781,20	25 038 064,27	VIERAS PÄÄOMA	88 382 093,48	76 353 465,65
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	53 074,24	9 591,28	Pitkäaikainen	36 231 292,96	36 372 446,05
Valtion toimeksiannot	53 074,24	4 850,56	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitot	35 290 162,00	34 497 174,00
Lahjoitusrahastojen erityiskat	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	933 329,00	1 866 663,00
Muut toimeksiantojen varat	0,00	4 740,72	Muut velat	7 801,96	8 609,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 998 418,70	9 301 486,08	Lyhytaikainen	52 150 800,52	39 981 019,60
Vaihto-omaisuus	30 450,43	44 435,10	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitot	34 769 512,00	22 019 512,00
Varasatot	30 450,43	44 435,10	Lainat julkisyhteisöiltä	933 334,00	933 334,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	Saadut ennakot	3 289,53	5 012,93
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	Ostovelat	8 231 841,12	8 809 353,02
Saamiset	5 163 255,82	4 438 991,53	Muut velat	1 022 753,23	906 287,10
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	Siirtovelat	7 190 070,64	7 307 520,55
Myyntisaamiset	0,00	0,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	160 246 561,00	145 879 920,51
Lainasaamiset	0,00	0,00			
Muut saamiset	0,00	0,00			
Lyhytaikaiset saamiset	5 163 255,82	4 438 991,53			
Myyntisaamiset	1 748 001,87	1 918 524,25			
Lainasaamiset	35 000,33	181,19			
Muut saamiset	2 850 798,07	2 428 716,27			
Sirtosaamiset	529 455,55	91 569,82			
Rahoitusarvopaperit	8 788,20	8 788,20	Taseen tunnusluvut		
Rahat ja pankkisaamiset	4 795 924,25	4 809 271,25	Omavaraisuusaste %	44,68	47,45
			Suhteellinen velkaantuneisuus %	67,32	62,05
VASTAAVAA YHTEENSÄ	160 246 561,00	145 879 920,51	Kertynyt yli-/alijäämä eur	-7 249 490,24	-9 646 822,08
			Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas	-361,01	-476,03
			Lainakanta 31.12. eur	71 926 337,00	59 316 683,00
			Lainakanta 31.12. eur/asukas	3 581,81	2 927,05
			Lainasaamiset 31.12. eur	24 997 781,20	25 038 064,27
			Asukasmäärä 31.12	20 081	20 265

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

4.4 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaismenot ja -tulot v. 2013

ulkoinen

TULOT		MENOT	
Varsinainen toiminta	eur %	Varsinainen toiminta	eur %
Toimintatuotot	17 555 040,45	8,59 Toimintakulut	123 882 886,78 61,1
Valmistus omaan käyttöön	31 962,37	0,02 Korkokulut	976 594,99 0,5
Verotulot	71 871 283,11	35,18 Muut rahoituskulut	10 051,59 0,0
Valtionosuudet	41 855 046,00	20,49 Satunnaiset kulut	0,00 0,0
Korkotuotot	1 150 352,00	0,56	
Muut rahoitustuotot	520 146,36	0,25	
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-484 086,44	-0,24 Käyttöomaisuuden myyntitappio	-30 507,46 0,0
		Pakollisten varausten muutos	0,00 0,0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointeihin	499 142,81	0,24 Käyttöomaisuusinvestoinnit	20 178 278,47 9,9
Käyttöomaisuuden myyntitulot	729 322,20	0,36	
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten väh.	40 283,07	0,02 Antolainasaamisten lisäykset	0,00 0,0
Pitkäaikaisten lainojen lis.	15 000 000,00	7,34 Pitkäaikaisten lainojen väh.	10 390 346,00 5,1
Lyhytaikaisten lainojen lis.	55 500 000,00	27,17 Lyhytaikaisen lainojen väh.	47 500 000,00 23,4
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00 Oman pääoman vähennykset	454,55 0,0
Kokonaistulot yhteensä	204 268 491,93	100,0 Kokonaismenot yhteensä	202 908 104,92 100,0

4.5 Konsernilaskelmat

4.5.1 Konsernituloslaskelma 31.12.2013

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut 2013 ja 2012

	2013	2012	muutos eur	%
Toimintatuotot	75 223 870,62	72 117 878,88	3 105 992	4,31
Toimintakulut	-178 369 288,31	-173 589 256,55	-4 780 032	2,75
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	-12 246,24	12 025,17	-24 271	-201,84
Toimintakate	-103 157 663,93	-101 459 352,50	-1 698 311	1,67
Verotulot	71 871 283,11	66 243 289,52	5 627 994	8,50
Valtionosuudet	49 300 158,83	46 056 854,10	3 243 305	7,04
Käyttökate	18 013 778,01	10 840 791,12	7 172 987	66,17
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 329 549,52	-1 903 983,02	574 434	-30,17
Korkotuotot	955 296,32	694 876,59	260 420	37,48
Muut rahoitustuotot	109 742,34	105 365,36	4 377	4,15
Korkokulut	-2 357 632,62	-2 429 944,40	72 312	-2,98
Muut rahoituskulut	-36 955,56	-274 280,57	237 325	-86,53
Vuosikate	16 684 228,49	8 936 808,10	7 747 420	86,69
Poistot ja arvonalentumiset	-12 690 489,60	-11 734 413,23	-956 076	8,15
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 370 489,60	-11 026 049,90	-1 344 440	12,19
Kertaluonteiset poistot	-320 000,00	-708 363,33		
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0	
Tilikauden tulos	3 993 738,89	-2 797 605,13	6 791 344	-242,76
Tilinpäätössiirrot	-770 595,54	-779 477,02	8 881	-1,14
Vähemmistöosuudet	20 469,47	2 130,26	18 339	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 243 612,82	-3 574 951,89	6 818 565	-190,73
Konsernituloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	42,17	41,55		
Vuosikate/poistot %	131,47	76,16		
Vuosikate eur/asukas	831	441		
Asukasmäärä 31.12.	20081	20265		

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.5.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Konsernirahoituslaskelma ja tunnusluvut 2013 ja 2012

	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	16 684 228	8 936 808
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-204 592	-331 346
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-27 320 579	-33 893 730
Rahoitusosuudet investointimenoihin	501 516	1 085 166
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	797 028	3 344 462
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 542 399	-20 858 640
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-2 525 000
Antolainasaamisten vähennykset		31 944
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 703 448	48 402 399
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19 671 995	-17 291 730
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 380 000	12 534 480
Oman pääoman muutokset	2 143	10 167
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-35 177	3 623
Vaihto-omaisuuden muutokset	-5 846	-6 290
Saamisten muutos	1 821 142	-19 018 918
Korottomien velkojen muutos	-2 144 834	2 590 460
Rahoituksen rahavirta	10 048 880	24 731 133
Rahavarojen muutos	506 481	3 872 494
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	15 539 184	14 633 976
Rahavarat 1.1	15 032 703	10 761 482
Rahavarojen muutos	506 481	3 872 494
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	62,21	27,24
Pääomamenojen tulorahoitus, %	35,89	16,99
Lainanhoitokate	0,86	0,58
Kassan riittävyys, pv	24,90	23,22

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa konsernin kassavaroilla.

4.5.3 Konsernitase 31.12. ja sen tunnusluvut

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Konsernitase ja tunnusluvut 2013 ja 2012

	2013	2012		2013	2012
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	191 393 862,74	175 985 992,20	OMA PÄÄOMA	56 916 549,17	52 556 364,42
Aineettomat oikeudet	2 768 735,17	2 664 488,20	Peruspääoma	78 466 407,18	78 499 977,51
Aineettomat oikeudet	1 777 760,36	1 671 407,41	Muu oma pääoma	0,00	
Muut pitkävaikutteiset menot	990 974,81	993 080,79	Arvonkorotusrahasto	1 071 466,32	1 071 466,32
Aineelliset hyödykkeet	175 902 927,76	161 412 910,40	Muut omat rahastot	3 257 831,67	3 552 067,50
Maa- ja vesialueet	19 964 505,19	19 913 258,60	Yhdistysten ja säätiöiden perusp.	33 637,59	33 637,59
Rakennukset	90 344 899,96	93 462 580,43	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijä)	-29 156 406,41	-27 025 832,60
Kiinteä laitteet ja rakenteet	36 019 103,64	32 945 777,01	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 243 612,82	-3 574 951,90
Koneet ja kalusto	5 214 600,40	5 118 995,40	VÄHEMMISTÖSUUDET	690 479,15	696 533,95
Muut aineelliset hyödykkeet	409 329,27	424 187,17	POISTOERO JA VAPAAEHTOISE	9 385 317,56	8 636 679,87
Enn.maksut ja keskeneräiset ha	23 950 489,30	9 548 111,79	Poistoero	8 875 355,19	8 144 938,62
Sijoitukset	12 722 199,81	11 908 593,60	Vapaaehtoiset varaukset	509 962,37	491 741,25
Osakkeet ja osuudet osak.ja om	757 263,76	495 509,16	PAKOLLISET VARAUKSET	901 170,28	707 409,87
Muut osakkeet ja osuudet	11 910 058,94	11 358 767,33	Muut pakolliset varaukset	901 170,28	707 409,87
Muut lainasaamiset	54 877,11	54 317,11	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 346 841,88	1 407 746,64
Muut saamiset		0,00	Valtion toimeksiannot	1 001 615,75	1 160 841,88
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 055 203,87	1 082 447,48	Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	0,00
Valtion toimeksiannot	1 054 689,99	1 077 243,97	Muut toimeksiantojen pääomat	345 226,13	246 904,76
Lahjoitusrahastojen erityiskattee	0,00	0,00			
Muut toimeksiantojen varat	513,88	5 203,51	VIERAS PÄÄOMA	173 206 389,93	162 874 446,12
			Pitkäaikainen	94 397 957,11	102 176 499,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT	49 833 953,16	49 333 285,37	Pääomalainat	0	0
Vaihto-omaisuus	1 179 269,42	1 145 955,27	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks	87 480 618,99	94 386 720,97
Aineet ja tarvikkeet	1 040 660,34	1 041 239,54	Lainat julkisyhteisöiltä	818 046,26	2 096 663,00
Keskeneräiset tuotteet	72 039,40	102 924,13	Lainat muilta luotonantajilta		
Valmiit tuotteet/tavarat	64 083,65	0,00	Saadut ennakot		
Muu vaihto-omaisuus	2 486,03	1 791,60	Muut velat	6 099 291,86	5 693 115,20
Saamiset	33 279 227,92	33 717 082,77	Lyhytaikainen	78 808 432,82	60 697 946,95
Pitkäaikaiset saamiset	18 173 893,73	18 656 275,32	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks	49 247 649,14	30 190 813,17
Myyntisaamiset	10 848,91	78 608,05	Lainat julkisyhteisöiltä	1 048 617,07	933 334,00
Lainasaamiset	18 163 044,82	18 577 667,27	Lainat muilta luotonantajilta		
Muut saamiset	0,00	0,00	Saadut ennakot	88 427,23	102 407,88
Lyhytaikaiset saamiset	15 105 334,19	15 060 807,45	Ostovelat	10 445 162,93	12 175 485,41
Myyntisaamiset	10 123 709,82	11 009 228,48	Muut velat	2 771 308,42	1 731 994,61
Lainasaamiset	430 385,96	447 863,33	Siirtovelat	15 207 268,03	15 563 911,88
Muut saamiset	3 393 771,25	2 909 914,24	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	242 446 747,97	226 879 180,87
Siirtosaamiset	1 157 467,16	693 801,40			
Rahoitusarvopaperit	5 953 608,50	5 843 985,72	Konsernitaseen tunnusluvut		
Osakkeet ja osuudet	163 728,20	477 455,82	Omavaraisuusaste %	27,36	26,98
Sijoitukset rahamarkkinainstrun	4 366 950,00	4 610 842,22	Suhteellinen velkaantuneisuus %	88,15	88,26
Joukkovelkakirjalainasaamiset	1 586 658,50	1 233 143,50	Kertynyt yli-/alijäämä eur	-25 912 793,59	-30 600 784,50
Rahat ja pankkisaamiset	9 421 847,32	8 626 261,61	Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas	-1290,41	-1510,03
			Lainakanta 31.12. eur	138 594 931,46	127 607 531,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	242 446 747,97	226 879 180,87	Lainakanta 31.12. eur/asukas	6 901,79	6 296,94
			Lainasaamiset 31.12. eur	54 877,11	54 317,11
Konsernitaseen tunnusluvut:			Asukasmäärä 31.12	20081	20265

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta-perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet (5.2.6).

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

5.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.2.1 Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain, ulkoinen

	2013	2012
Yleishallinto	1 856 541,10	1 180 343,67
Perusturva	9 828 297,71	10 369 934,09
Kasvu ja oppiminen	2 012 052,32	586 382,17
Vapaa-aika	752 036,36	778 523,63
Ympäristö	138 333,68	218 234,08
Tekninen	2 967 779,28	5 296 072,21
Toimintatuotot yhteensä	17 555 040,45	18 429 489,85

5.2.2 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2013	2012
Kunnan tulovero	60 869 698,79	58 218 276,74
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 627 731,23	4 446 055,51
Kiinteistövero	3 373 853,09	3 578 957,27
Verotulot yhteensä	71 871 283,11	66 243 289,52

5.2.3 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	2013	2012
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	41 391 208,00	37 091 934,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 343 124,00	4 343 124,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	18 012,00	18 012,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-3 897 298,00	-3 987 712,00
Harkinnavarainen valtionosuuden korotus	0,00	900 000,00
Valtionosuudet yhteensä	41 855 046,00	38 365 358,00

5.2.4 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisia tuottoja tai kuluja ei kirjattu vuonna 2013.

5.2.5 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kaupungin tilinpäätöksessä

Vuosina 2012-2017:

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	6 604 561,00
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	13 388 850,00
Ero (eur)	-6 784 289,00
Ero (%)	-50,67

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu siitä, että tarkastelujaksoon ajoittuu mm. Uusi terveyskeskus, uusi päiväkotiki ja suuria koulujen peruskorjauksia

5.2.6 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

POISTOSUUNNITELMA 2013 -

	poistoaika		poistomuoto
	alaraja vuotta	yläraja vuotta	
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2	5	tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5	20	tasapoisto
Liikearvo	2	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmat			
Laajat tietojärjestelmät	5	5	tasapoisto
Muut atk-ohjelmistot	2	5	tasapoisto
Muut			
Vuokrahuoneistojen peruskorjaus	3	10	tasapoisto
Muut aineettomat oikeudet	2	5	tasapoisto
Osuudet tai avustukset muiden yhteisöjen käyttöomaisuuden hankintamenoihin	5	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2	5	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet			ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat			
Asuinrakennukset, kiviset	30	40	tasapoisto
Asuinrakennukset, puiset	25	35	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, kiviset	25	40	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25	35	tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Päiväkotirakennukset, kiviset	25	30	tasapoisto
Päiväkotirakennukset, puiset	25	25	tasapoisto
Terveysasema- / sairaalarakennukset, kiviset	25	30	tasapoisto
Terveysasema- / sairaalarakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Uimahallit	20	30	tasapoisto
Liikuntahallit	25	35	tasapoisto
Vapaa-ajan muut rakennukset	25	35	tasapoisto
Keskuskeittiörakennukset	25	30	tasapoisto
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset, kiviset	25	35	tasapoisto
Mut tehdas- ja tuotantorakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Varastorakennukset, kiviset	25	35	tasapoisto
Varastorakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Muut rakennukset	20	30	tasapoisto
Koneet ja kalusto			
Liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	5	8	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10	15	tasapoisto
Kevyet koneet	5	10	tasapoisto
Sairaalan ja terveydenhuollon laitteet	5	15	tasapoisto
Atk-laitteet	3	5	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	5	8	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15	20	menojäännös
Sillat, satamat, laiturit	10	30	menojäännös
Vesilaitoksen, jätevedenpuhd. rakenteet	15	30	menojäännös
Vesi- ja viemäriverkostot	30	40	menojäännös
Vesi- ja viemäripumppaamot ja koneistot	15	30	menojäännös
Muut maa- ja vesirakenteet	15	30	menojäännös
Liikenteen ohjauslaitteet	10	15	menojäännös
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10	15	menojäännös
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat			substanssipoisto
Arvo- ja taide-esineet			ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut			ei poistoa
Pysyvien vastaavien sujoitukset			
Osakkeet ja osuudet			ei poistoa
Menojäännöpoistoa käytettäessä poistetaan jäljellä oleva poistamaton hankintahinta kerralla, kun se on vähemmän kuin 2,5 % alkuperäisestä hankintahinnasta			

5.2.7 Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset

	2013	2012
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 1.1. (kpki)	6 000,00	6 000,00
Lisäykset tilikaudella (kpki)	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella (kpki)	0,00	0,00
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 31.12. (kpki)	6 000,00	6 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	6 000,00	6 000,00

5.2.8 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	2013	2012
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	262 458,83	273 626,77
Kaavamuutosten luovutusvoitot	956,88	137 381,96
Rakennusten myyntivoitot	488,41	664 083,18
Muut myyntivoitot	220 182,32	548 109,27
Myyntivoitot yhteensä	484 086,44	1 623 201,18
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	28 201,60	3 265,25
Kaavamuutosten luovutustappiot	61,75	72 098,13
Rakennusten myyntitappiot	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	2 244,11	210 671,03
Myyntitappiot yhteensä	30 507,46	286 034,41

5.2.9 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2013	2012
Osinkotuotot muista yhteisöistä	359 069,69	344 232,11
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	359 069,69	344 232,11

5.3 Tasetta koskevat liitetiedot

5.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5.3.1.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset

Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuus

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno t.t.	146 263,79	869 750,26	1 016 014,05	18 796 315,84	55 127 288,65	10 147 196,57	740 453,26	265 684,36	6 365 397,08	91 442 335,76
Lisäykset tilikaudella	109 083,37	118 807,36	227 890,73	132 046,88	- 105 590,77	1 344 301,55	533 749,44	0,00	17 776 637,83	19 681 144,93
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 857,19	0,00	0,00	- 494 000,00	- 492 142,81
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	- 122 109,16	- 53 376,59	0,00	- 137 960,28	0,00	- 487 972,16	- 763 418,19
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	155,82	487 972,16	0,00	0,00	0,00	0,00	488 127,98
Poistot tilikaudella	- 105 728,80	- 100 669,07	- 206 397,87	0,00	- 3 763 069,15	- 15 474 414,05	- 217 353,39	- 2 650,00	0,00	- 5 530 486,59
Poistamaton hankintameno 31.12.	149 618,36	887 888,55	1 037 506,91	18 806 409,38	51 731 224,30	9 945 941,26	918 889,03	263 034,36	23 160 062,75	104 825 561,08

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-,muut laina- ja muut saamiset				
	Tytäryhteisö-osakkeet	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet osak. ja omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset osak. ja omist.y.	Saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno t.t.	12 600 356,92	6 036 900,41	110 000,00	325 015,92	19 072 273,25	24 992 687,16	45 377,11	0,00	25 038 064,27
Lisäykset tilikaudella	50 000,00	209 180,00	0,00	4 019,69	263 199,69	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	- 1 254,07	- 1 254,07	- 40 283,07	0,00	0,00	- 40 283,07
Hankintameno 31.12.	12 650 356,92	6 246 080,41	110 000,00	327 781,54	19 334 218,87	24 952 404,09	45 377,11	0,00	24 997 781,20
Arvonlaskukset ja niiden palaut.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5.3.1.2 Arvonkorotukset

Arvonkorotukset

	2013	2012
Arvopaperit		
Arvo 1.1	0	0
Arvonkorotukset		
Arvonkorotusten purku		
Arvo 31.12	0	0
Arvonkorotukset yhteensä	0	0

5.3.1.3 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Ero
Keski-Suomen Liitto	102 738,95			102 738,95	123 827,00	-21 088,05
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	4 389 356,60	209 180,00		4 598 536,60	4 557 421,40	41 115,20
Äken ammatillisen koulutuksen k	1 544 804,86			1 544 804,86	1 473 668,69	71 136,17
	6 036 900,41	209 180,00	0,00	6 246 080,41		

5.3.1.4 Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Koti- paikka	Kaupungin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 eur) omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ääneseudun Asunnot Oy	Äänekoski	100,00	100,00	1451	32616	54
Äänekosken Energia Oy	Äänekoski	100,00	100,00	1261	56421	300
Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy	Äänekoski	100,00	100,00	774	3815	68
Äänekosken Asumispalvelusäätiö	Äänekoski	100,00	100,00	34	523	0
Äänekosken Kiinteistönhoito Oy	Äänekoski	100,00	100,00	100	1555	92
Keitele-Museo Oy	Äänekoski	87,00	87,00	24	4	11
Ääneseudun Kehitys Oy	Äänekoski	76,70	76,70	58	41	0
Kt Oy Konginkankaan Säästölipas	Äänekoski	74,60	74,60	6	5	4
Kt Oy Suolahden Keskusraitti	Äänekoski	73,30	73,30	25	3	0
SS-Jäähalli Oy	Äänekoski	71,40	71,40	84	176	-33
Kt Oy Kennäsapila (ÄE Oy)	Äänekoski	0,00	75,00	851		12
Kt Oy Äänekosken Kauppatalo (Ä Teol.kt)	Äänekoski	0,00	54,30	29	45	-29
			Yhteensä	3817	95159	496
Kuntayhtymät						
Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky	Äänekoski	41,60	41,60	1474	625	751
Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ky	Jyväskylä	9,50	9,50	4556	1367	171
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	7,80	7,80	129	8	4
			Yhteensä	6159	2000	926
Omistusyhteisyydet						
EP-Äänekosken Kiinteistöt Oy	Äänekoski	40,00	40,00	34		0
Konginkankaan OP-Liikekeskus Oy	Äänekoski	25,30	25,30	272	5	-2
Kt Oy Suolahden Kellosepänk 21 (Ä Teol.kt)	Äänekoski	0,00	48,30	395	18	-22
As Oy Sääkskulma (S V-a Oy)	Äänekoski	0,00	47,20	1		4
Kumpuniemen Voima Oy (ÄE Oy)	Äänekoski	0,00	46,00	251	1207	-1
Koskienergia Oy (ÄE Oy)	Mikkeli	0,00	45,00	4976		0
As Oy Sumiaisten Kukkoranta (S V-a Oy)	Äänekoski	0,00	37,70	3		0
KS Energiavälitys Oy (ÄE Oy)	Jyväskylä	0,00	20,40	4		0
			Yhteensä	5936	1230	-21
Osakkuusyhteisöt						
Äänekosken vanhaintukisäätiö	Äänekoski					
Suolahden vanhain- ja vammaistukisäätiö	Äänekoski					
			Yhteensä			
Yhteisyhteisö						
Kt Oy Koppelonpesä (ÄE Oy)	Mikkeli	0,00	50,00	51		1
			Yhteensä	51		1

5.3.1.5 Saamisten erittely

Saamisten erittely

	2013		2012	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	29 844,56	0,00	41 762,56
Lainasaamiset	0,00	35 000,33	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	30 000,00
Yhteensä	0,00	64 844,89	0,00	71 762,56
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	23 310,71	0,00	287 049,56
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	61 569,82
Yhteensä	0,00	23 310,71	0,00	348 619,38
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	88 155,60	0,00	420 381,94

5.3.1.6 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2013	2012
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	394 000,00	373 000,00
EU-tuet ja avustukset	1 096 270,11	976 168,46
Lainasaamiset	35 000,33	181,19
ALV-saatavat	1 160 118,60	932 382,19
Muut siirtosaamiset	529 455,55	91 569,82
Muut tulojäämät	200 409,36	147 165,62
Tulojäämät yhteensä	3 415 253,95	2 520 467,28

5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

5.3.2.1 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely

	2013	2012
Peruspääoma 1.1.	78 496 806,79	78 496 806,79
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	78 496 806,79	78 496 806,79
Arvonkorotusrahasto 1.1	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	85 164,21	86 964,21
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	-454,55	-1 800,00
Muut omat rahastot 31.12.	84 709,66	85 164,21
Edellisten tilikausien alijäämä 1.1	-9 646 822,08	-7 315 139,94
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	0,00	0,00
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12	-9 646 822,08	-7 315 139,94
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 397 331,84	-2 331 687,14
Oma pääoma yhteensä	71 332 026,21	68 935 143,92

5.3.2.2 Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat/eräännty myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2013	2012
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 322 348,00	11 691 304,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	9 322 348,00	11 691 304,00

5.3.2.3 *Vieras pääoma, erittely*
Vieras pääoma erittely

	2013		2012	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 025 047,10	-	542 021,27
Yhteensä	-	1 025 047,10	-	542 021,27
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Lainat julkisyhteisöiltä	-	-	-	-
Ostovelat		2 435 996,73	-	1 939 691,66
Yhteensä	-	2 435 996,73	-	1 939 691,66
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		-	-	-
Yhteensä		-	-	-
Velat yhteensä	-	3 461 043,83	-	2 481 712,93

 5.3.2.4 *Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät*
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2013	2012
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	114 187,31	96 285,72
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksot	6 590 764,05	6 780 161,83
Valtionosuusennakot	485 119,28	431 073,00
Muut menojäämät	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	7 190 070,64	7 307 520,55
Siirtovelat yhteensä	7 190 070,64	7 307 520,55

 5.3.2.5 *Huollettavien varat*
Huollettavien varat

	2013	2012
Huollettavien varat 31.12	134 326,48	115 562,87

5.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.4.1 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset

	2013	2012
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	80 972 260,80	80 847 307,10
Jäljellä oleva pääoma	61 833 607,99	64 261 245,41
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	12 746 978,83	12 818 817,38
Jäljellä oleva pääoma	9 493 494,95	9 589 729,64

5.4.2 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2013	2012
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12	88 305 442,84	75 960 714,13
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	59 222,47	56 663,86

5.4.3 Muut taloudelliset vastuut

Muut taloudelliset vastuut

	2013	2012
Leasingvastuut	86 902,87	198 832,86
Arvonlisäveron palautusvastuu	5 422 447,45	5 869 821,62
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 485 080,43	3 491 644,01

5.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

5.5.1 Henkilöstöluvumäärä

Henkilöstörakenne 31.12.2013

	Vakituiset	Määräaikaiset	Sijaiset	Työllistetyt	Yhteensä
Keskushallinto	108	1	20	0	129
Perusturvoimiala	396	39	154	20	609
Kasvun ja oppimisen toimiala	365	46	48	8	467
Tekninen ja ympäristötoimiala	26	1	0	0	27
Vapaa-aikapalvelujen toimiala	45	11	4	3	63
Yhteensä	940	98	226	31	1295

5.5.2 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut

	2013	2012
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	43 140 381,99	44 421 807,16
Maksetut palkat ja palkkiot	43 715 202,46	44 894 014,49
Jaksotetut palkat ja palkkiot	109 337,19	134 391,81
Henkilöstökorvaukset	-684 157,66	-606 599,14
Henkilösivukulut	13 931 092,43	14 320 912,94
Eläkekulut	11 425 651,44	11 712 432,10
Muut sivukulut	2 505 440,99	2 608 480,84
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	57 071 474,42	58 742 720,10
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	57 071 474,42	58 742 720,10

5.5.3 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot

	2013	2012
Oy Auditor Ab / BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	13 139,50	17 988,70
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	247,50	0,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen	5 372,50	2 850,00
Muut palkkiot	140,00	0,00
Palkkiot yhteensä	18 899,50	20 838,70

6 KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

6.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja rahoituslaskelman. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

6.2 Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6.2.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni	
	2013	2012
Toimintatuotot		
Yleishallinto	1 554 599,11	2 449 592,87
Sosiaali- ja terveyspalvelut	41 664 943,56	40 926 126,95
Opetus- ja kulttuuripalvelut	13 873 109,48	13 726 453,74
Yhdyskuntapalvelut	2 207 913,23	1 737 465,06
Muut palvelut	15 923 305,24	13 278 240,26
Toimintatuotot yhteensä	75 223 870,62	72 117 878,88

6.2.2 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisia tuottoja tai kuluja ei kirjattu vuonna 2013.

6.2.3 Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni	
	2013	2012
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	745 346,06	656 231,58
Lisäykset tilikaudella (ky)	149 824,22	45 178,29
Vähennykset tilikaudella (ky)	0,00	0,00
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 1.1. (kpci)	6 000,00	6 000,00
Lisäykset tilikaudella (kpci)	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella (kpci)	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	895 170,28	701 409,87
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 31.12. (kpci)	6 000,00	6 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	901 170,28	707 409,87

6.2.4 Konsernituloksen eliminoinnit

Äänekosken kaupunki

Kuntakonserni 2013

	Konserni yhteensä	Elimi- noinnit	Yhtiöt + kaupunki	Äänekosken kaupunki	Yhtiöt yhteensä
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	75 223 871	-21 685 980	96 909 851	17 587 003	79 322 848
Toimintakulut	-178 369 288	14 107 534	-192 476 823	-123 882 887	-68 593 936
Osuus osakk.yht. voit./tap.	-12 246	-24 386	12 140		
Toimintakate	-103 157 664	-7 602 832	-9 554 832	-106 295 884	96 741 052
Verotulot	71 871 283		71 871 283	71 871 283	
Valtionosuudet	49 300 159	7 445 113	41 855 046	41 855 046	
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	955 296	-1 112 883	2 068 180	1 150 352	917 828
Muut rahoitustuotot	109 742	-422 375	532 117	520 146	11 971
Korkokulut	-2 357 633	1 112 883	-3 470 516	-976 595	-2 493 921
Muut rahoituskulut	-36 956	122 375	-159 331	-10 052	-149 279
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 329 550	-300 000	-1 029 550	683 852	-1 713 401
Vuosikate	16 684 228	-457 719	17 141 948	8 114 297	9 027 651
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 370 490	-109 068	-12 261 422	-5 416 884	-6 844 537
Kertaluonteiset poistot	-320 000		-320 000	-320 000	
Arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset	-12 690 490	-109 068	-12 581 422	-5 736 884	-6 844 537
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	3 993 739	-566 787	4 560 526	2 377 412	2 183 114
Tilinpäätössiirrot	-770 596		-770 596	19 919	-790 515
Vähemmistöosuudet	20 469	20 469			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 243 613	-546 318	3 789 931	2 397 332	1 392 599

6.3 Konsernitasetta koskevat liitetiedot

6.3.1 Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot

6.3.1.1 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	
	2013	2012
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	394 000,00	373 000,00
EU-tuet ja avustukset	1 096 270,11	976 168,46
Lainasaamiset	430 385,96	447 863,33
Alv-saatavat	1 160 118,60	932 382,19
Muut siirtosaamiset	529 455,55	91 569,82
Muut tulojäämät	1 371 394,15	1 230 595,17
Tulojäämät yhteensä	4 981 624,37	4 051 578,97
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	4 981 624,37	4 051 578,97

6.3.2 Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot

6.3.2.1 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely

	Konserni	
	2013	2012
Peruspääoma 1.1.	78 499 977,51	78 496 806,77
Lisäykset		3 170,74
Vähennykset	-33 570,33	
Peruspääoma 31.12.	78 466 407,18	78 499 977,51
Arvonkorotusrahasto 1.1	1 071 466,32	1 254 629,18
Muutos tilikaudella	0,00	-183 162,86
Arvonkorotusrahasto 31.12	1 071 466,32	1 071 466,32
Muut omat rahastot 1.1.	3 552 067,50	1 955 458,75
Muutos tilikaudella	-294 235,83	1 596 608,75
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	3 257 831,67	3 552 067,50
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 1.1.	33 637,59	0,00
Muutokset tilikaudella		33 637,59
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 31.12.	33 637,59	33 637,59
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	-27 025 832,60	-22 976 467,14
Siirto edelliseltä tilikaudelta	-3 574 951,90	-4 049 365,46
Edellisten tilikausien oikaisut	1 444 378,09	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	-29 156 406,41	-27 025 832,60
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 243 612,82	-3 574 951,90
Oma pääoma yhteensä	56 916 549,17	52 556 364,42

6.3.2.2 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	
	2013	2012
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	114 187,31	96 285,72
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	6 590 764,05	6 780 161,83
Potilasvakuutuslaina	0,00	0,00
Valtionosuusennakot	485 119,28	431 073,00
Muut menojäämät	8 017 197,39	8 256 391,33
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	15 207 268,03	15 563 911,88
Siirtovelat yhteensä	15 207 268,03	15 563 911,88

6.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

6.4.1 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset

	Konserni	
	2013	2012
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	80 972 260,80	80 847 307,10
Jäljellä oleva pääoma	61 833 607,99	64 261 245,41
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	12 746 978,83	12 818 817,38
Jäljellä oleva pääoma	9 493 494,95	9 589 729,64

6.4.2 Muut taloudelliset vastuut

Muut taloudelliset vastuut

	Konserni	
	2013	2012
Leasingvastuut	145 347,07	262 969,14
Vuokravastuut	223 625,96	302 345,14
Arvonlisäveron palautusvastuu	5 422 447,45	5 869 821,62
Perustamishankkeiden valtionosuus palautusvastuu	2 537 106,00	3 491 644,01

7 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Vuoden 2013 tilinpidossa on käytetty seuraavia kirjanpito-kirjoja:

Päiväkirja
 Pääkirja
 Ostoreskontra
 Myyntireskontra
 Laskutus
 Palkkakirjanpito
 Lainakirjanpito
 Kassajärjestelmä
 Sosiaalityöjärjestelmä
 Käyttöomaisuuskirjanpito
 Varastokirjanpito

Tositelajit:

09	Käyttöomaisuusviennit	409	Ostoreskontra, perusturva SIh
010	Avaussaldojen korjaus	410	Ostoreskontra, vesilaitos
015	Jaksotukset	415	Ostoreskontra, kiint.investoinnit
017	Vyörytykset	441	EU-projekti Kapeenkoski
020	Muistiotositteet	442	Ketään ei jätetä -projekti
030	Tiliotetositteet	445	Ylioppilastutkintomaksut
040	CPU-kassatositteet	455	Koulutoimen laskutus
050	Myyntireskontra, viitesuoritukset	500	Elatusturva
055	Myyntireskontra, manuaalisuoritukset	501	Pro Consona sosiaalityö, siirto kirjanpitoon
060	Ostoreskontran palauteaineisto	510	Kuntalaskutus / Musiikkiopisto
101	Eri toimialojen laskutukset	515	Musiikkiopiston oppilasmaksut
105	Yleishallinnon laskutus	525	Työpajalaskutus
110	Antolainat	530	Liikunta- ja nuorisotyön laskutukset
111	Lyhytaikaisten antolainojen laskutus	532	Voimailusalimaksut
120	Ruokapalvelulaskutus	535	Uimahallilaskutus
310	Palkat	540	Kirjastotoimen laskutus
320	Sosiaalitoimen laskutus	550	Kulttuuritoimen laskutus
325	Päihdekliniikan laskutus	701	Työlaskutus
330	Vammaispalvelulaskutus	705	Venepaikkalaskutus
335	Perhetukikeskuksen laskutus	710	Toimitilavuokralaskutus
340	Perheneuvolan laskutus	715	Jätehuoltomaksut
345	Psykiatrisen hoitokotipalvelun asiakasmaksuosuudet	720	Mittaustoimen laskutus
350	Opiskelijahoitajuspalkkiolaskutus	725	Työkonelaskutus
354	Päivähoitolaskutus	727	Puistotyölaskutus / sisäinen
355	Perusturvan yleislaskutus	728	Tilapalvelu / sisäinen
360	Hoitopäivämaksut / tk	730	Tontinvuokralaskutus
365	Hammashuoltomaksut / tk	735	Viljelypalstalaskutus
370	Terveyskeskusmaksut / tk	740	Rakennustarkastusmaksut
375	Työterveyshuoltomaksut / tk	741	Sisäinen vesilaskutus
380	Kunta- ja yritys-laskutus / tk	742	Vesi- ja jätevesilaskutus
382	Vanhustenhuoltolaskutus	743	Vesilaitoksen työ-laskutus
385	Fysioterapiamaksut / tk	745	Teknisen osaston laskutus
390	Kotihoitomaksut / kotisairaanhoido	750	Ympäristötoimen laskutus
401	Ostoreskontra 1	755	Siivoustoimen laskutus
402	Ostoreskontra 2	901	Keskusvarasto / tk
403	Ostoreskontra 3, sähköinen	991	Vanhat saatavat / SIh
406	Ostoreskontra, tekninen osasto	992	Vanhat saatavat / Äki
408	Ostoreskontra, perusturva Äki	993	Vanhat saatavat / tk

8 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Äänekoski ____.____.2014

Äänekosken kaupunginhallitus

Kari Kiiskinen, puheenjohtaja

Jari Halttunen

Keijo Kainu

Leila Lindell

Tommi Lunttila

Sirpa Martins

Merja Närhi

Pentti Piilonen

Marke Tuominen

Hannu Javanainen, kaupunginjohtaja

Suorittamastamme tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet tilitarkastuskertomuksen.

Äänekoski ____.____.2014

BDO Audiator Oy

JHTT-yhteisö

Erkka Ollila

JHTT